

Transporter i Gävleborgs län 2017

Utgångsläget Fossilfritt Gävleborg 2030

april 2019

BiodrivMitt

EUROPEISKA
UNIONEN
Europeiska
regionala
utvecklingsfonden

Innehållsförteckning

Om projektet.	3
Läsanvisning.	4
Gävleborgs län	5
Fordon	5
Drivmedel	12
Beteende	14
Kollektivtrafik	18
Företag	21
Kommunerna och Region Gävleborg	24
Bollnäs kommun	27
Gävle kommun	30
Hofors kommun.....	33
Hudiksvalls kommun	36
Ljusdals kommun	39
Nordanstigs kommun	42
Ockelbo kommun	45
Ovanåkers kommun	48
Sandvikens kommun	51
Söderhamns kommun	54
Region Gävleborg	57
Underlag	60

Om projektet

För att kunna uppnå ett fossilfritt Gävleborg behöver de olika delarna i transportsystemet sammanfogas till en helhet. Tillsammans kan vi arbeta med beteendeförändringar, infrastrukturplanering, förnybara drivmedel och fordon för att skapa ett attraktivt Gävleborg där alla har möjlighet att transportera sig hållbart.

Inom Gävleborgs län pågår flera projekt, löpande arbeten och aktiviteter. Alla kommuner i länet har undertecknat en budkavle där de uttrycker sin vilja att nå målet mot en fossiloberoende fordonspark 2030. Inom näringslivet i Gävleborg finns redan idag produktion av biogas, biodiesel, vätgas, förnybar el och flera initiativ är under uppstart för att utveckla ytterligare drivmedel. Så förutsättningarna är goda för att gemensamt lyckas med omställningen.

Flera aktörer har nu gått samman och samarbetar inom Roadmap för fossilfritt Gävleborg 2030. Roadmapen samlar upp länets aktörer i en gemensam process. Med hjälp av denna process är det möjligt att prioritera nödvändiga aktiviteter. Syftet med roadmapen är att samordna och synliggöra gemensamma prioriteringar för ett fossilfritt transportsystem. Genom roadmapen skapas en gemensamt förankrad målsättning och handlingsplan för Gävleborg.

Det övergripande målet är ett fossilfritt Gävleborg 2030 med fokus på transportsystemet. Målet gäller hela länet, det vill säga både offentliga organisationer, företag och

medborgare. Fokus för arbetet är fordon och drivmedel samt beteendeförändring.

Arbetet kommer att genomföras i en backcastingprocess samlat i några större block: målbildsformulering, nulägeskartläggning, GAP-analys samt prioritering av åtgärder och rollfördelning. Detta leder sedan till slutprodukten för arbetet, den så kallade Roadmapen. Denna rapport är en del av det andra steget, nulägeskartläggning, och kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet.

En samverkansgrupp har bildats för arbetet där flera aktiva aktörer bidrar. Samverkansgruppen driver tillsammans arbetet, där Region Gävleborg är sammankallande. De som i nuläget deltar i samverkansgruppen är:

- BiodrivMitt
- Gästrike Ekogas
- Högskolan i Gävle
- Länsstyrelsen
- Sandbacka Science park
- Söderhamn nära
- Gävle kommun
- Ovanåkers kommun
- Region Gävleborg

Kontakt:

Fredrik Åberg Jönsson

Ordförande Hållbarhetsnämnden

Love Sjöberg

Strateg miljö, Region Gävleborg

love.sjoberg@regiongavleborg.se

tel 026-53 13 18

Läsanvisning

I denna rapport finns redovisat olika data kring nuläget i Gävleborgs län. Statistik har hämtats in från olika källor för olika delar av rapporten och i sista kapitlet *Underlag* finns alla källor redovisade.

I vissa kapitel är fokus på länet som ett geografiskt område där allmänhet, företag och de kommunala organisationerna ingår. I andra kapitel är fokus på den kommunala organisationen eller på företagen.

Här nedan finns en beskrivning av detta för respektive kapitel.

Gävleborgs län

I detta kapitel redovisas statistik för hela länet.

Fordon

- *Ägande personbilar och lätta lastbilar i Gävleborgs län.* Statistiken är för år 2018 och visar hur ägandet ser ut i länet.
- *Antal fordon i relation till befolkningen.* Statistiken är för år 2017 och visar antal personbilar, lätta lastbilar och tunga lastbilar per 1 000 invånare.
- *Fördelning drivmedel.* Statistiken är för år 2018 och visar hur fordonsparken är fördelad per drivmedel.
- *Andel fossiloberoende personbilar.* Statistiken är från år 2017 och visar andelen fossiloberoende personbilar samt andelen fossiloberoende nya personbilar.
- *Andel personbilar som kan köras med nollutsläpp.* Statistiken är från år 2017 och visar andelen personbilar som kan köras med nollutsläpp.

Drivmedel

- *Försäljning av drivmedel.* Statistiken är från år 2017 och visar försäljning av drivmedel för Gävleborgs län.
- *Tillgång till fossilfria drivmedel.* Karta som visar tankställen i länet utifrån uppgifter på BiodrivMitts hemsida för år 2018.

Beteende

- *Körsträckor, Körsträcka med personbil och Resesträcka i personbil.* Statistiken är från år 2017 och visar körsträckor för personbilar.
- *Förutsättningar för gång och cykel.* Statistiken är från år 2017 och visar medborgarnöjdhet för gång och cykel samt cykelvägslängd.

Kollektivtrafik

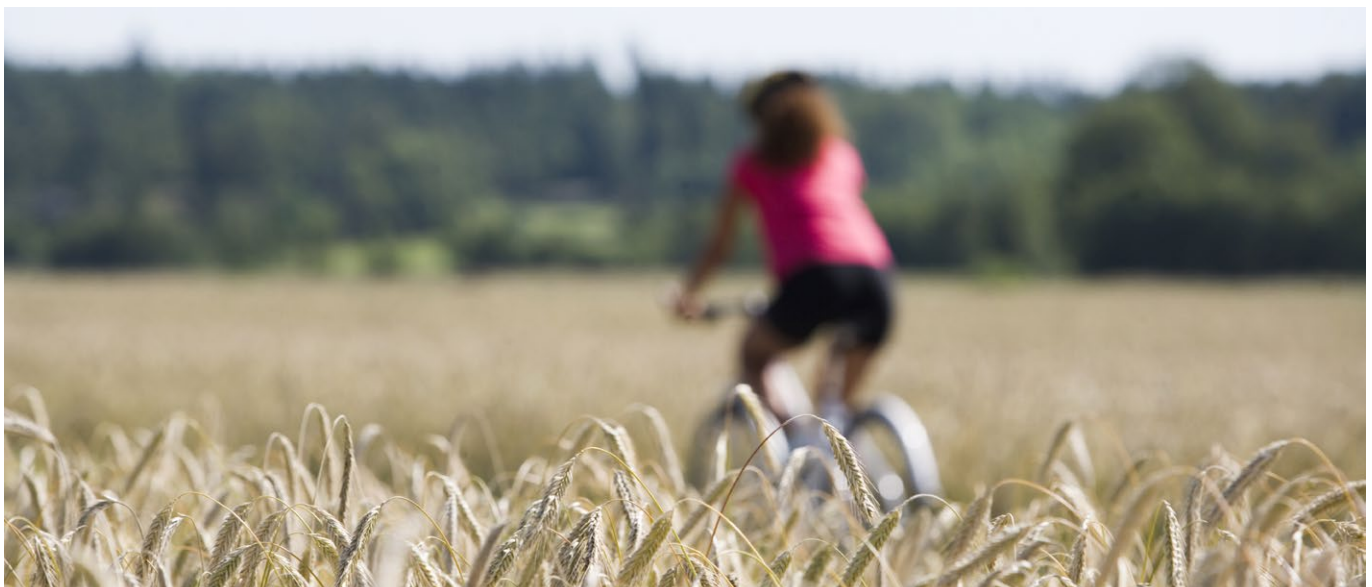
- Uppgifter från regionala trafikförsörjningsprogrammet kring tillgänglighet till kollektivtrafiken.
- *Andel förnybara drivmedel i kollektivtrafiken och Förutsättningar för kollektivtrafik.* Medborgarnöjdhet, kundnöjdhet och kapacitet för 2017 samt trend 2010 - 2017.

Företag

- Statistik från år 2018 på hur fordonsparken som ägs av företag i Gävleborgs län ser ut, samt trend 2015 - 2018.

Kommunerna och Region Gävleborg

I detta kapitel redovisas statistik från år 2017 för de kommunala organisationerna i respektive kommun samt för Region Gävleborg.

Gävleborgs län

Fordon

För att få en bild av hur det ser ut i Gävleborgs län har en jämförelse gjorts mellan vilka sektorer som äger olika typer av fordon och hur fördelningen per drivmedel ser ut. Detta är en bra utgångspunkt för att konstatera vilka åtgärder som krävs inom olika områden för att Gävleborgs län ska kunna bli fossilfritt till 2030.

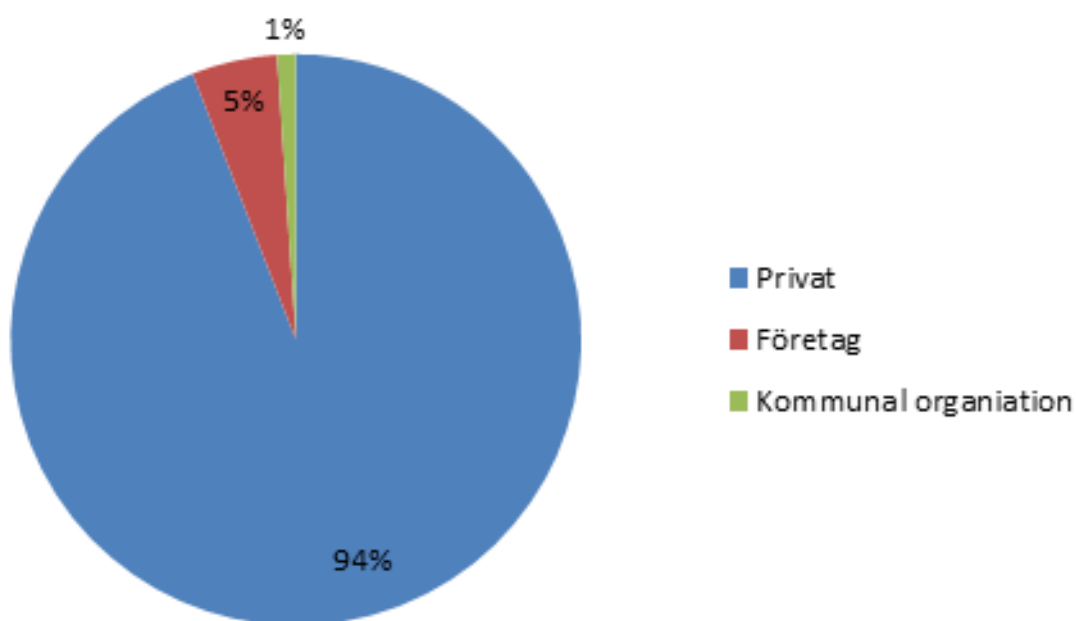
I detta kapitel redovisas de bilar som ägs av privatpersoner, företag och kommuner i Gävleborgs län. Bilar som leasas av företag som är registrerade utanför länet kommer inte med i statistiken.

Ägande personbilar och lätta lastbilar i Gävleborgs län

I Gävleborgs län fanns det 152 544 stycken personbilar registrerade den 31 december 2018. 94 procent av personbilarna ägs av privatpersoner. 5 procent ägs av företag och 1 procent ägs av kommunala organisationer.

Detta innebär att även om kommunerna har en viktig roll i omställningen till fossilfritt så ägs en väldigt stor andel personbilarna av privatpersoner. Det är dock viktigt att kommunerna går före och ställer om till en fossiloberoende fordonspark för att säkerställa att tankställen kommer till även för privatpersoner, samt bidra till att fler fossiloberoende bilar kommer ut på andrahandsmarknaden.

Personbilar i Gävleborgs län - ägande

Antal fordon i relation till befolkningen

Om man tittar på antalet fordon i relation till befolkningen i Gävleborgs läns kommuner i jämförelse med riksgenomsnittet så är länet generellt mer fordonstätt sett till invånarantalet än snittet i riket. Antalet ligger mellan 468 personbilar per 1 000 invånare för Gävle och 619 personbilar per 1 000 invånare för Nordanstig. Genomsnittet för riket är 479 personbilar per 1 000 invånare.

Detta skulle bland annat kunna bero på att behovet av avgiftsbelagd parkeringsplats är mindre i Gävleborgs län än i storstadsregionerna. En större andel av hushållen kan ha bilar stående på egen tomt eller i eget garage. Därmed kan hushållen ha en "andrabil", en "sommARBil", en veteranbil eller fordon som av andra skäl inte används så frekvent.

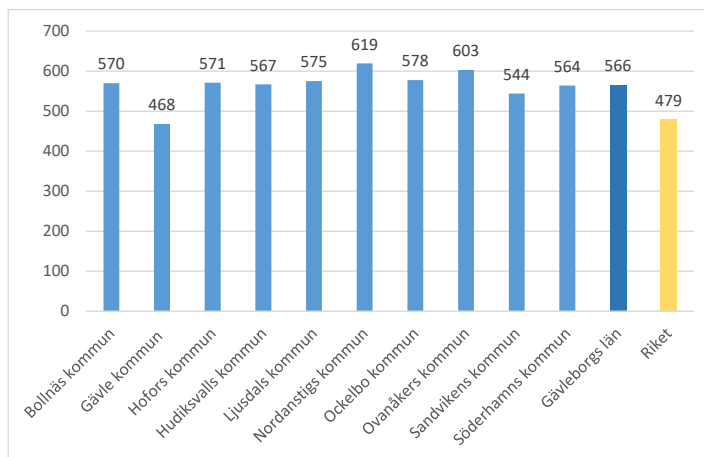
En annan orsak kan vara att kollektivtrafiken inte är ett självklart alternativ för dem som bor utanför storstadsregionerna, vilket beror både på kollektivtrafikutbudet och på invanda beteenden. Inte heller bilpooler är vanliga. Värt att notera är även att fordonsparken i länet egentligen är större än vad dessa siffror visar. Leasade bilar och tjänstebilar kan vara registrerade på andra orter, till exempel Stockholm-Solna. Cirka 60 % av de nya bilarna i länet köps av juridiska personer.

Antalet fordon i sig är inte avgörande för fordons- trafikens miljöpåverkan. För redan tillverkade bilar är det hur mycket de körs som är avgörande för klimat och miljö. Att ha många äldre fordon som inte används mycket håller i viss mån dessa fordon borta från andrahandsmarknaden. För nya fordon kan det däremot vara en miljöåtgärd om färre fordon behöver tillverkas.

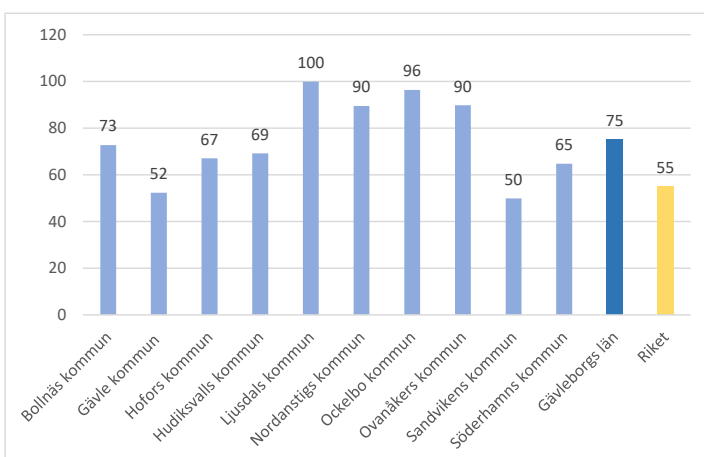
Gävleborgs län har betydligt fler lastbilar per invånare än riksgenomsnittet. När det gäller lätta lastbilar så ligger Gävle och Sandvikens kommun under snittet i riket medan övriga kommuner ligger högre. För tunga lastbilar så ligger Sandvikens och Söderhamns kommun under snittet i riket. Hofors kommun ligger på snittet för riket, medan övriga kommuner ligger över snittet i riket.

Det kan bland annat bero på näringslivsstrukturen, där till exempel skogsnäringen genererar transporter och därmed en marknad för åkerier. Men det är å andra sidan ingen självklarhet att det är Gävleborgsägda åkerier som verkar inom länet. Det kan även bero på att godstransporter inte kan gå på järnväg i alla länets kommuner.

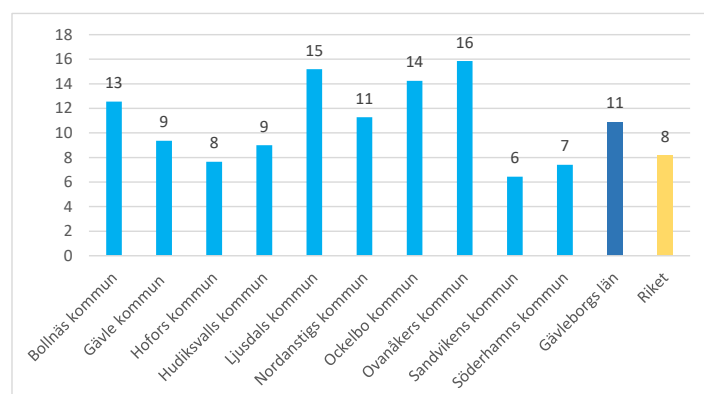
Antal personbilar per 1 000 invånare år 2017

Antal lätta lastbilar per 1 000 invånare år 2017

Antal tunga lastbilar per 1 000 invånare år 2017

Fordonens fördelning per drivmedel

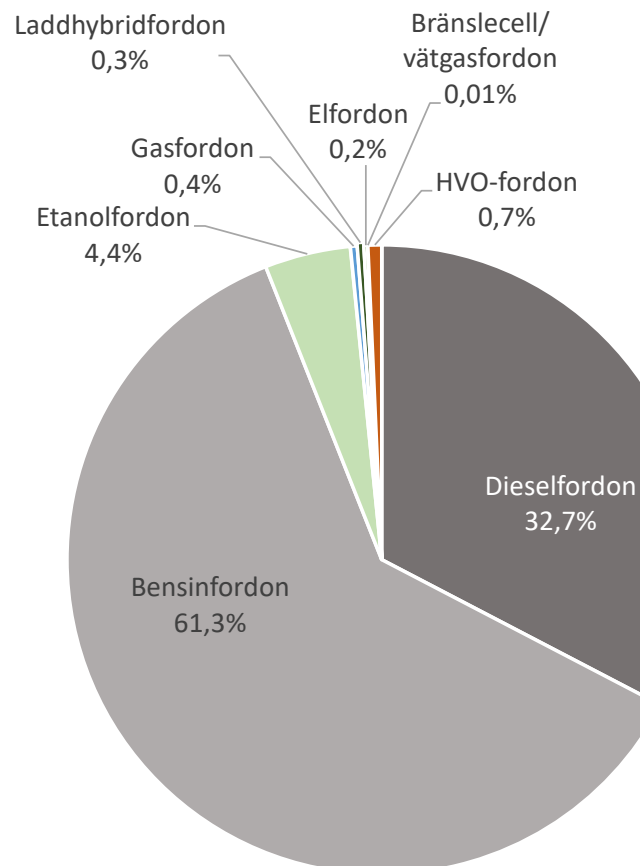
När det gäller totalt antal personbilar registrerade i Gävleborgs län så är majoriteten bensin- och dieslbilar. 61 procent är bensinbilar och 33 procent dieslbilar. Endast 6 procent av personbilarna i länet är fossiloberoende fordon. Se diagram nedan.

Av de personbilar som är fossiloberoende så är etanolfordonen vanligast med drygt 6 700 bilar, följt av HVO-fordonen med 1 070 bilar. (Med HVO-fordon avses fordon där tillverkaren godkänner att HVO används som drivmedel). I länet finns 530 gasbilar och 515 laddhybrider. Drygt 300 elbilar finns registrerade i länet.

Om man även tittar på lätta lastbilar så är fördelningen att 94 procent är bensin- och dieselfordon medan 6 procent är fossiloberoende. Av bensin- och dieselfordonen är 88 procent dieselfordon och övriga bensinfordon. Av de fossiloberoende är 80 procent HVO-fordon (d.v.s fordon där tillverkaren godkänner HVO som drivmedel), 7,7 procent är elfordon, 7 procent gasfordon och 5,3 procent etanolfordon.

Personbilar i Gävleborgs län år 2018 - drivmedelstyp

Över de senaste fyra åren, 2015-2018, har antalet personbilar som drivs med bensin minskat med ca 8 procent. Antalet dieslbilar har ökat med ca 30 procent mellan år 2015 och 2018.

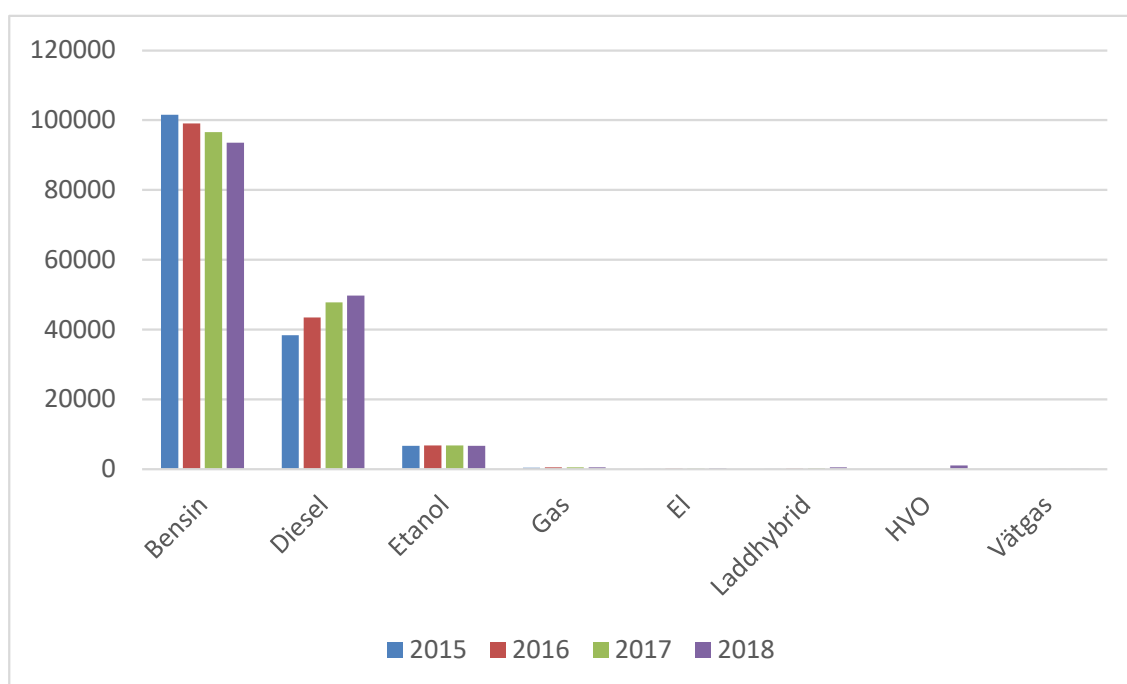
När det gäller de fossiloberoende personbilarna har etanolbilarna legat ganska stabilt runt ca 6 700 stycken med mindre variationer mellan åren. Gasbilarna har ökat med ca 32 procent mellan år 2015 och 2017, men sedan gått ner med ca 4 procent till år 2018. Se diagram nedan.

Inga personbilar var av tillverkarna godkända för HVO under år 2015, 2016 och 2017. Under 2018 registrerades 1 070 personbilar som var godkända för HVO.

Antalet laddhybrider har ökat varje år och mellan år 2015 och 2018 har en ökning skett på drygt 400 procent.

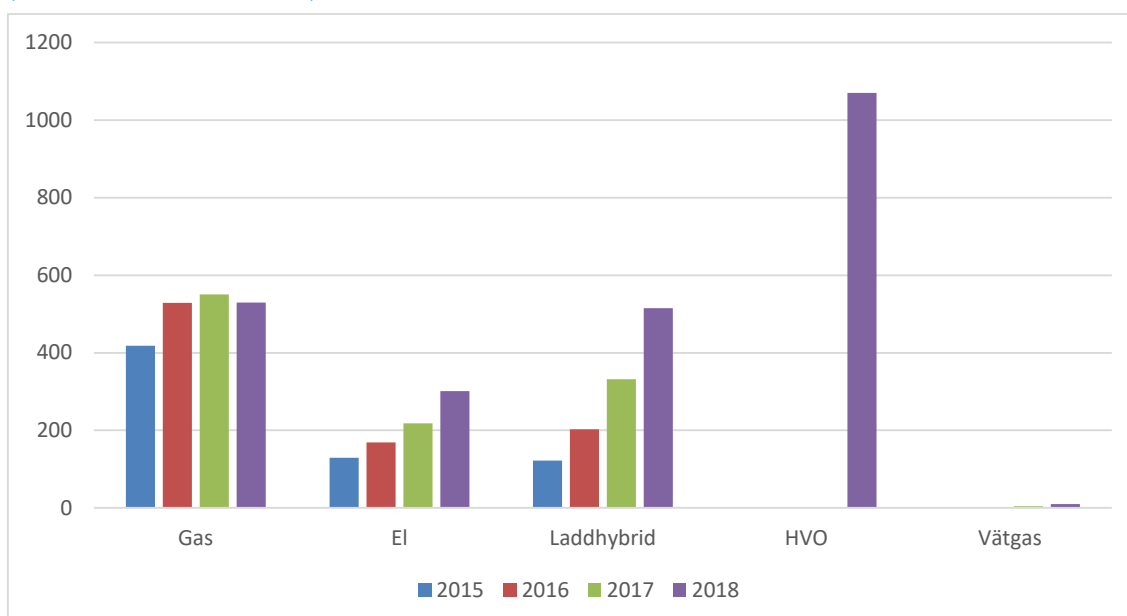
Under 2017 registrerades 4 stycken personbilar som går på vätgas i Gävleborgs län, och under 2018 ökade detta till totalt 10 stycken.

Personbilar i Gävleborgs län - antal per drivmedelstyp 2015-2018

Personbilar i Gävleborgs län - antal fossiloberoende bilar 2015-2018

(Etanolfordonen redovisas ovan)

Andel fossiloberoende personbilar

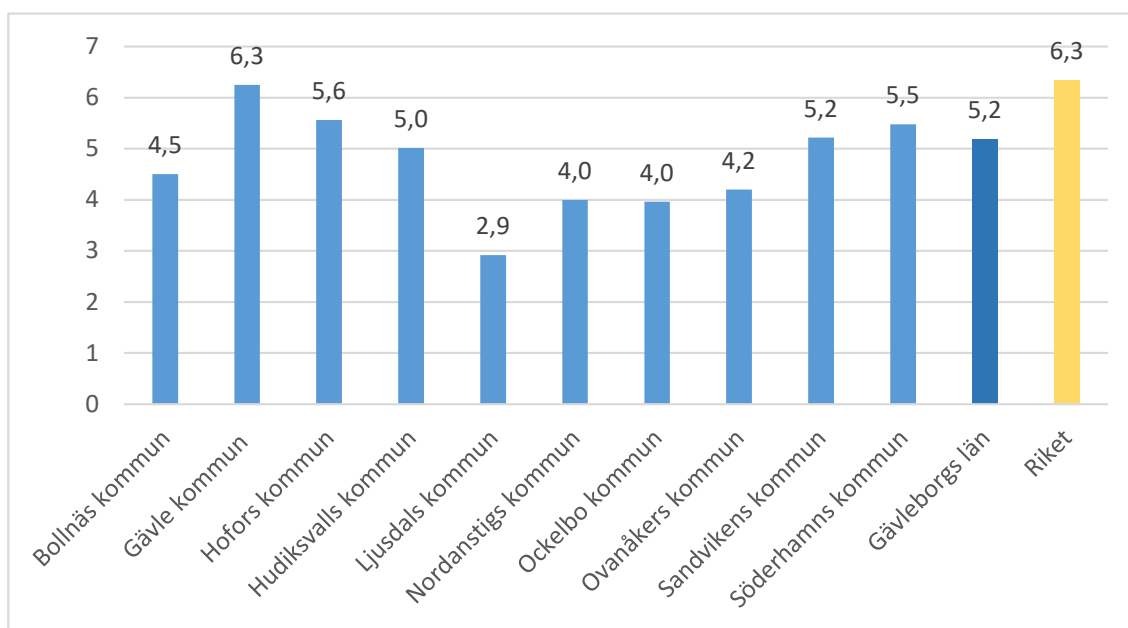
Det övre diagrammet nedan visar den procentuella andelen personbilar i trafik i Gävleborgs län som kan drivas förnybart. Det nedre diagrammet visar motsvarande andel för nya personbilar år 2017. Dieslbilar som kan köras på HVO (biodiesel) är inte medräknade. Som jämförelse visas även riksgenomsnittet. Källa: 2030-sekretariatet/Gröna bilister

Definitionen på ett fossiloberoende fordon, enligt 2030-sekretariatet, är att det ska vara typgodkänt för att köras på ett kommersiellt tillgängligt drivmedel som till minst 75 % är tillverkat av förnybar råvara. Det ska finnas minst

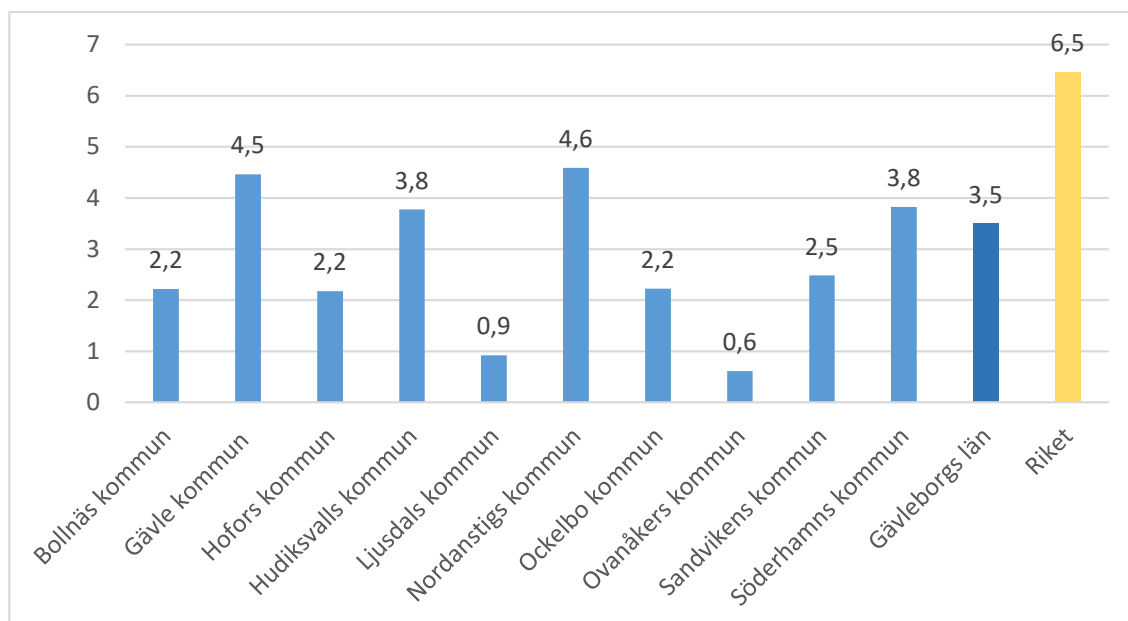
50 publika påfyllnadsplatser för detta drivmedel, någorlunda jämnt utspridda över landet. I dagsläget gäller detta etanol (E85/ED95), biogas, HVO och el. Laddhybrider räknas som fossiloberoende, men inte elhybrider utan laddmöjlighet.

Andelen fossiloberoende fordon är något lägre i de flesta av Gävleborgs läns kommuner än i riket som helhet. Det gäller i än högre grad nya personbilar, se det nedre diagrammet. Den bakomliggande orsaken torde bland annat vara att flera av kommunerna har relativt ont om laddstationer för elfordon samt tankställen med förnybara drivmedel. (Se avsnitt Drivmedel.)

Andel fossiloberoende personbilar 2017 (procent)

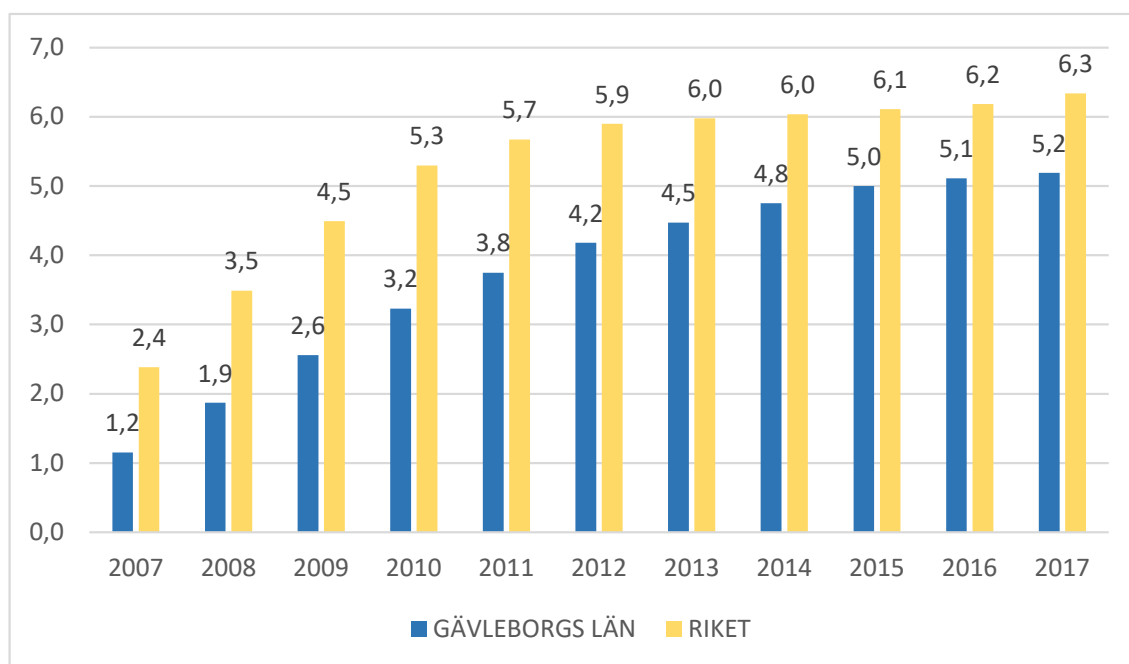
Andel fossiloberoende nya personbilar 2017 (procent)

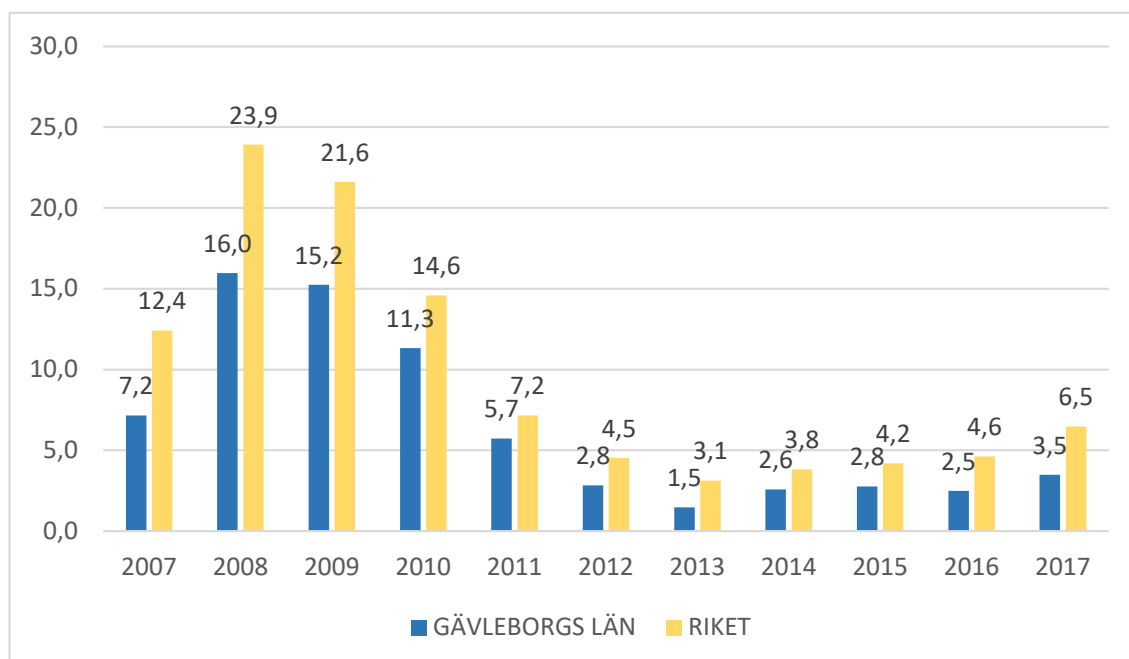
I diagrammen nedan visas förändringen över tid när det gäller andelen fossiloberoende fordon. Här följer Gävleborgs län i princip trenden för riket i övrigt. Andelen fossiloberoende personbilar ökade stadigt under 2000-talets första decennium, men har sedan mattats av. För nya personbilar har andelen fossiloberoende minskat markant sedan rekordåren 2008-2009. Källa: 2030-sekretariatet/Gröna bilister.

En orsak kan vara att många etanolfordon köptes under de år då det fanns subventioner för dessa. Etanolboomen hade sin höjdpunkt under perioden 2008-2010.

Andel fossiloberoende personbilar åren 2007-2017 (procent)

Andel fossiloberoende nya personbilar åren 2007-2017 (procent)

Andel personbilar som kan köras med nollutsläpp

Det övre diagrammet nedan visar den procentuella andelen personbilar i trafik i Gävleborgs län som kan köras med nollutsläpp. Det nedre diagrammet visar motsvarande andel för nya personbilar år 2017. De fordonstyper som kan köras med nollutsläpp som existerar idag är elfordon, laddhybrider och bränslecellsfordon.

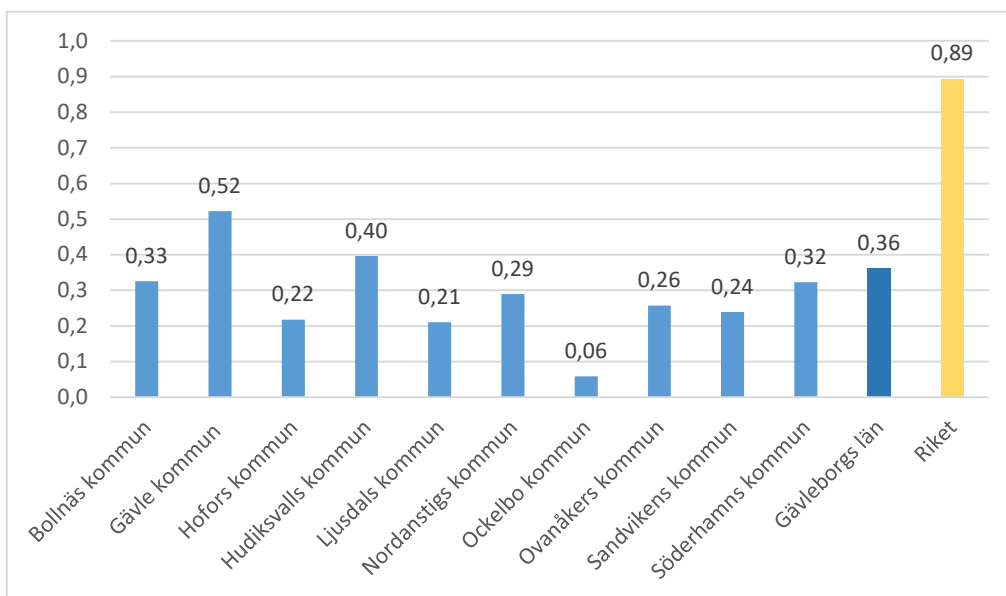
För kommunerna gäller siffran de fordon som är registrerade i den aktuella kommunen. Denna siffra påverkas av var företag registrerar sina fordon och speglar därför inte nödvändigtvis kommuninvånarnas beteende. Till exempel är många leasingbilar registrerade i Solna. Källa: Agenda 2030-sekretariatet/Gröna bilar

Andelen fordon som kan köras med nollutsläpp är markant lägre i Gävleborgs län än i riket som helhet. För nya personbilar är skillnaden något mindre, se det nedre diagrammet. Den

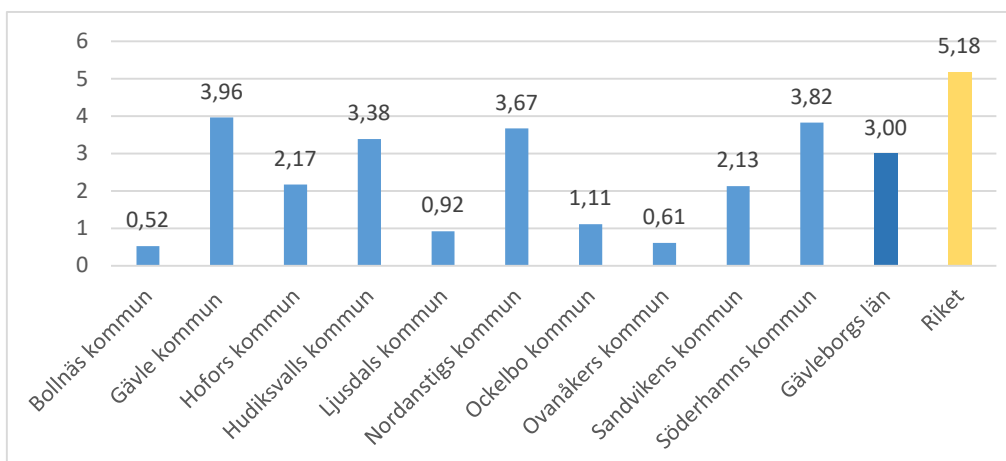
bakomliggande orsaken kan bland annat vara att flera av kommunerna har relativt ont om laddstationer för elfordon. Utbudet av personbilar som kan köras med nollutsläpp eller möjligheten till service för dessa bilar kanske heller inte matchar efterfrågan. Väntetiden för att kunna köpa en elbil kan till exempel vara lång. Det är dessutom viktigt att det finns möjlighet till service även för elbilar på den ort där man bor. Ytterligare en orsak kan vara att det än så länge handlar om relativt få bilar och att del av de bilar som är i trafik i Gävleborgs län inte är registrerade i länet och därmed inte kommer med i statistiken för länet.

Nyttan med nollutsläpp är störst på vissa platser i vissa större städer, men det finns även andra fördelar med de fordon som kan köras med nollutsläpp, såsom högre energieffektivitet, mindre buller och lägre partikelutsläpp

Andel personbilar i trafik 2017 som kan köras med nollutsläpp (procent)

Andel nya personbilar 2017 som kan köras med nollutsläpp (procent)

Drivmedel

Försäljning av drivmedel

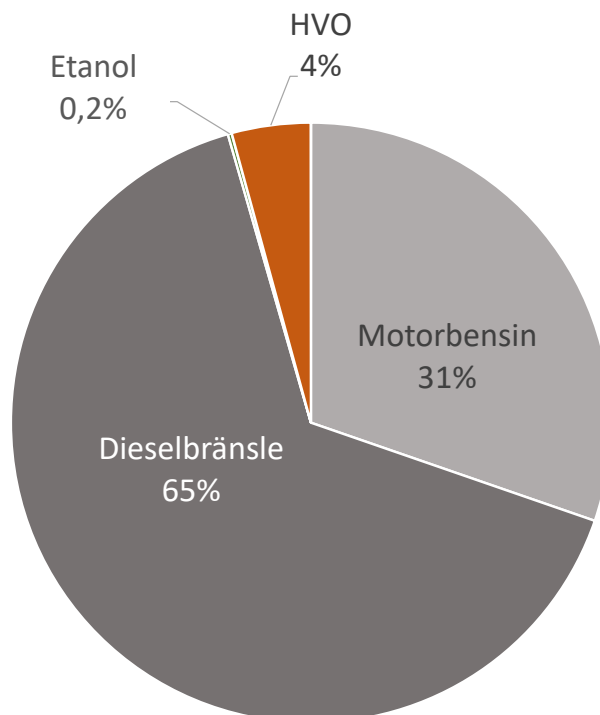
I Gävleborgs län dominerar fortfarande fossilbränslen (bensin och diesel). Etanolbaserade drivmedel används i vägtransportsektorn, men andelen är liten, endast 0,2 procent av den totala volymen. FAME finns endast i Gävle kommun.

I diagrammet på denna sida visas försäljningen av drivmedel i Gävleborgs län år 2017, fördelad på typ av drivmedel. Den totala volymen var cirka 397 000 m³. Volymen motorbensin avser inklusive låginblandning av etanol, cirka 5 procent. Volymen

dieselbränsle avser inklusive låginblandning av biodiesel, cirka 10 procent. Volymen etanol härrör från bränslena E85 och ED95. HVO och FAME är typer av biodiesel. Källa: SCB.

Värt att notera är att fordonstypen inte alltid speglar vilket drivmedel som används. Etanolbilar körs inte alltid på E85, laddhybrider körs inte alltid på el. Dieselbilar kan köras på HVO, men endast vissa märken/tillverkare/återförsäljare godkänner det för att garantin ska gälla.

Försäljning av drivmedel i Gävleborgs län 2017

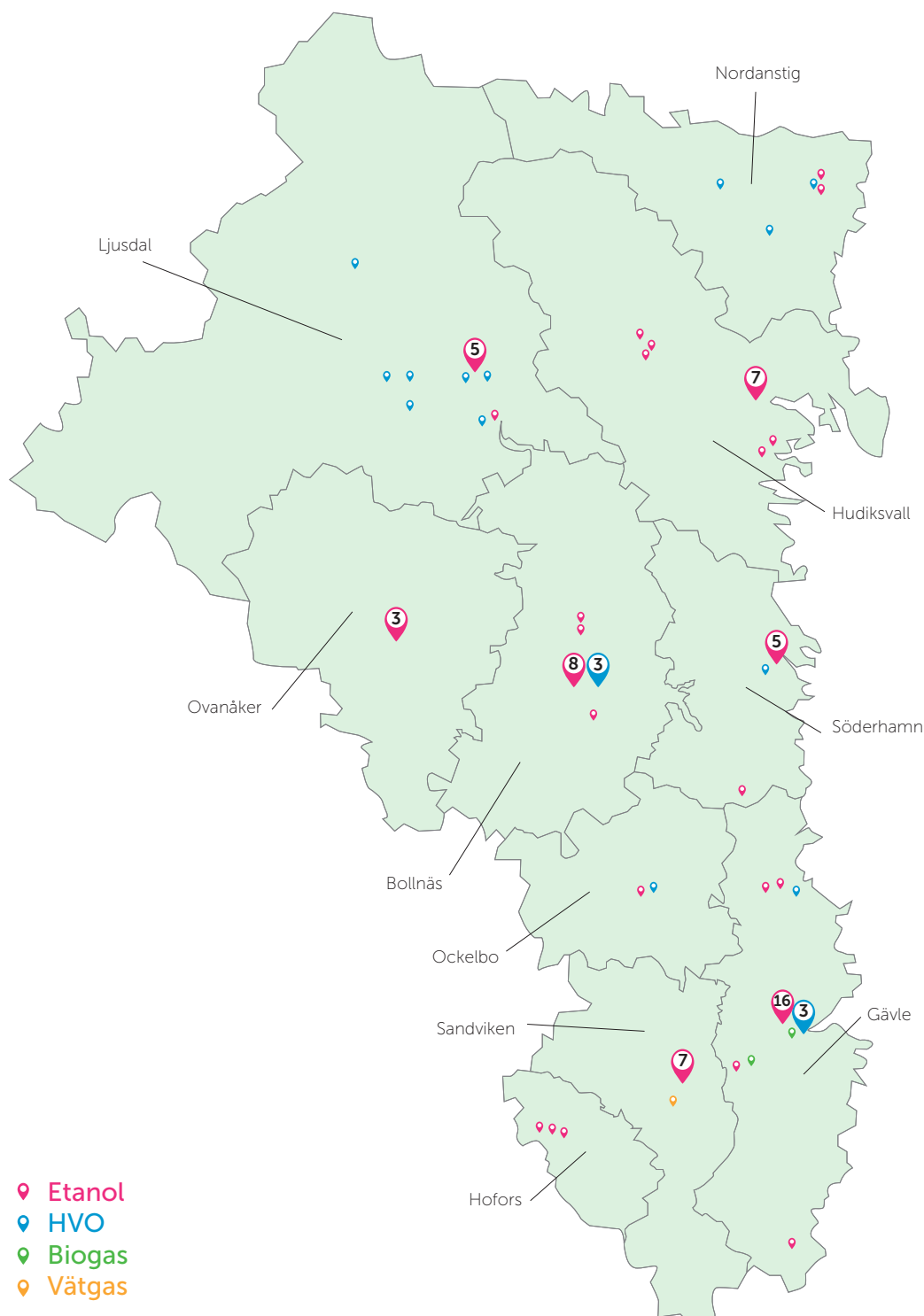
Tillgång till förnybara drivmedel (tankställen)

Kartan nedan visar antalet tankställen för etanol, HVO, biogas och vätgas i Gävleborgs län. I kapitlet *Kommunerna och Region Gävleborg* senare i denna rapport anges antalet tankställen för de olika typerna av drivmedel i respektive kommun.

Fördelningen över länet är ojämn, med ett relativt stort antal tankställen för förnybara drivmedel i Gävle och Hudiksvall, men ett litet eller mycket litet antal i de mindre inlandskommunerna.

Laddstationer finns i alla länets kommuner, se vidare kapitlet *Kommunerna och Region Gävleborg*, där antalet anges för varje kommun. Nästan alla kommuner har i en enkät uppgett att de planerar för fler laddstationer/laddboxar för elbilar. Däremot har bara ett fåtal kommuner uppgett att de planerar för fler tankställen för biogas, vätgas eller biodiesel. Källa: Green Drive Region.

Tankställen för förnybara drivmedel i Gävleborgs län 2018

Källa: BiodrivMitts hemsida(www.biodrivmitt.se)2019-01-22

Beteende

Körsträckor

Gävleborgs län har kortare körsträcka per personbil och år än medelvärdet på riksnivå, men längre sträckor per person och år. Se diagram nedan. Källa: Länsstyrelserna, RUS.

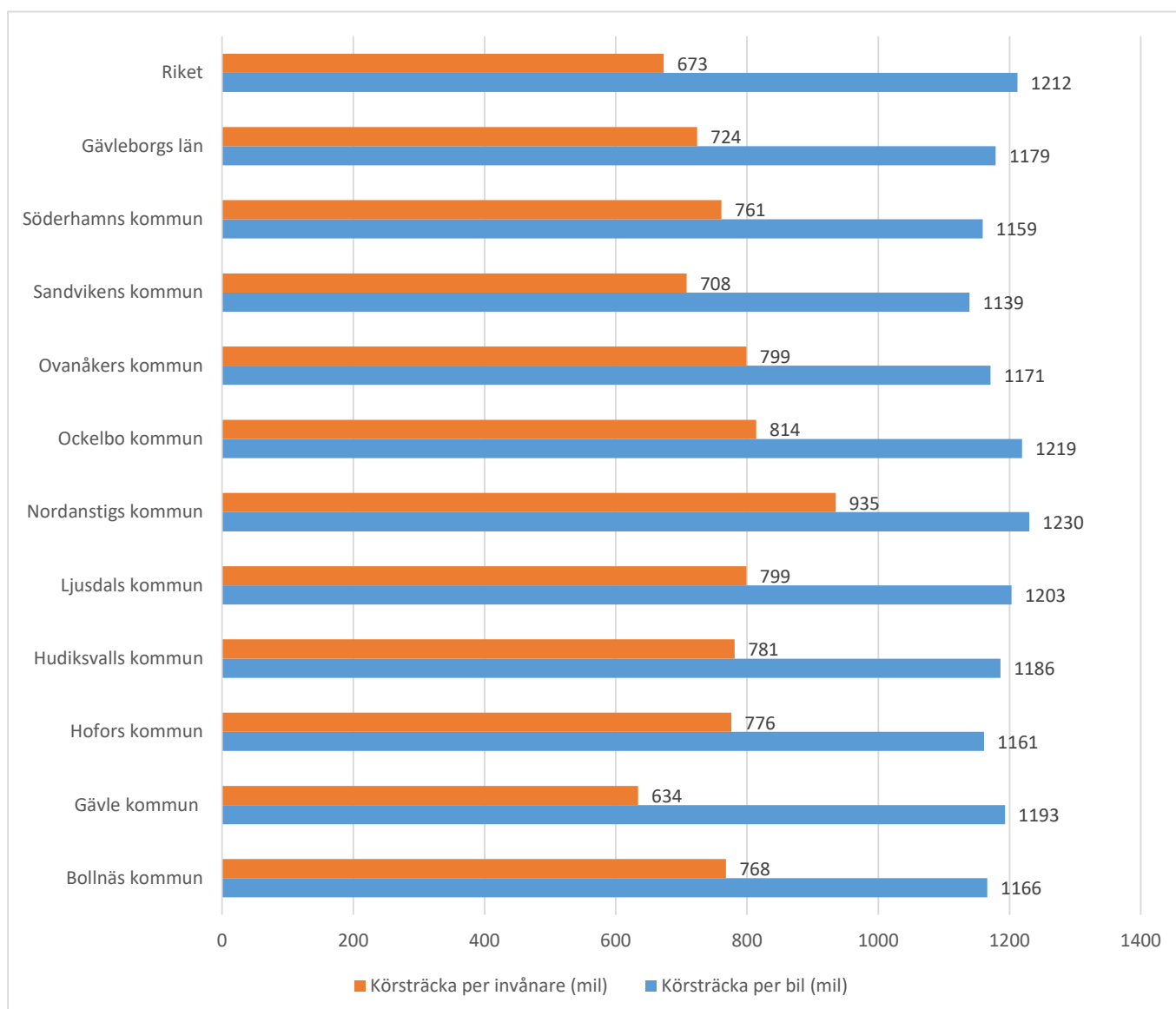
En av förklaringarna till detta är att antalet fordon per invånare ligger över rikssnittet. Att fler har tillgång till bil ökar naturligtvis möjligheten att använda bil. Se diagrammen i avsnitt *Fordon*, underrubrik *Fordonsparken i Gävleborgs län*, där även några möjliga förklaringar anges.

Personbilsflottan i Sverige blir allt äldre, enligt en rapport från myndigheten Trafikanalys, Trafa (2016). År 1990 var medelåldern för en personbil i trafik 7,4 år, medan den år 2015 var 10,0 år. Motsvarande statistik på länsnivå saknas, men det

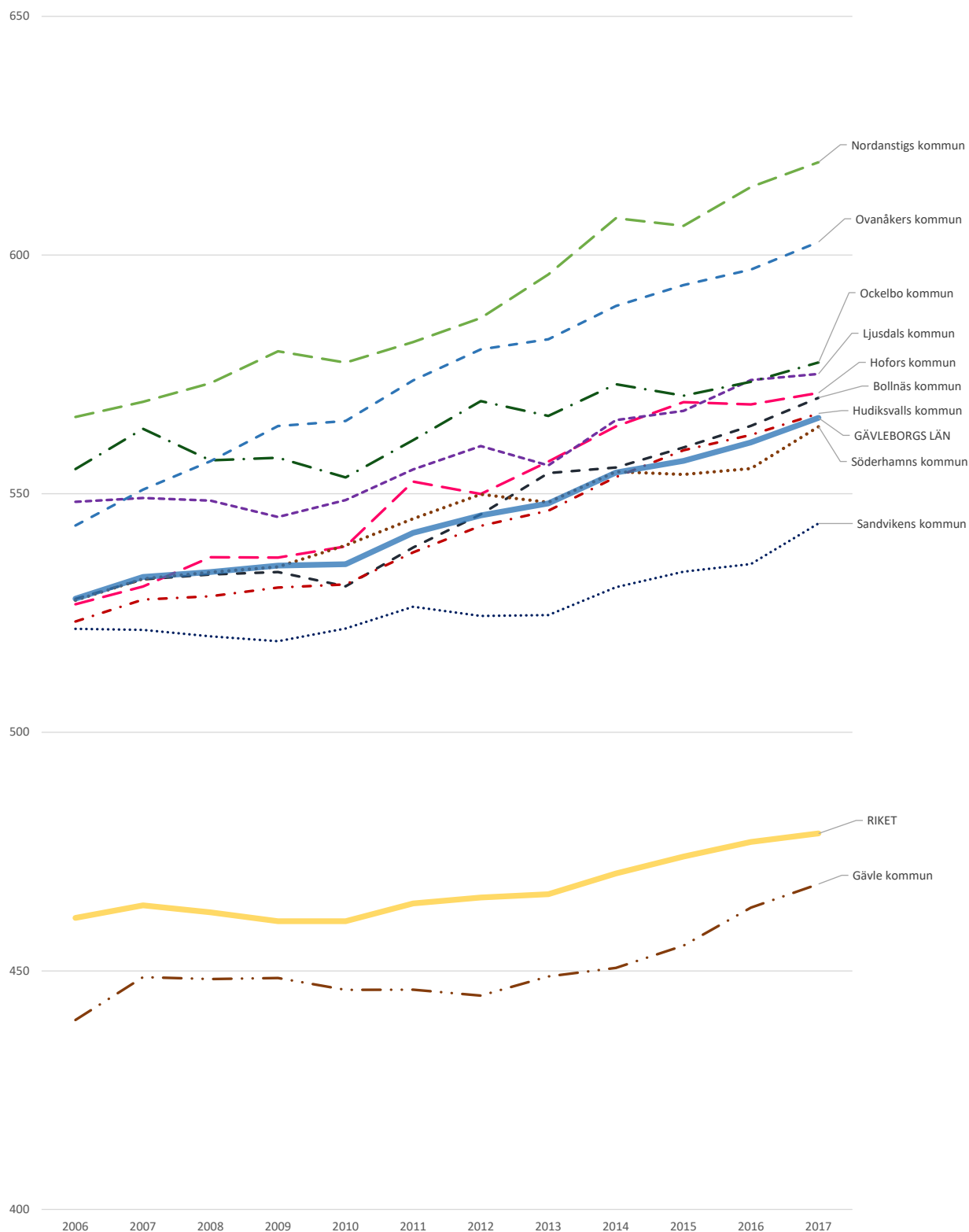
är möjligt att snittåldern på fordonsparken har ett samband med antalet bilar per invånare - alltså att fordonsägarna som skaffar ny bil väljer att även behålla sin gamla. Statistiken visar att antalet personbilar i trafik ökat under hela senaste decenniet. Se diagram på nästa sida. Det gäller både Gävleborgs län och riket som helhet, men ökningen är större i länet.

Gävle kommun är den enda kommunen i länet som har färre fordon per 1 000 invånare än rikssnittet. Det kan bero på att utbudet av kollektivtrafik är större i Gävle än i de andra kommunerna, men även på andra faktorer som gör det möjligt att leva utan bil i en stad av Gävles storlek.

Körsträcka per personbil respektive per invånare år 2017

Antal personbilar i trafik per 1 000 invånare år 2006-2017

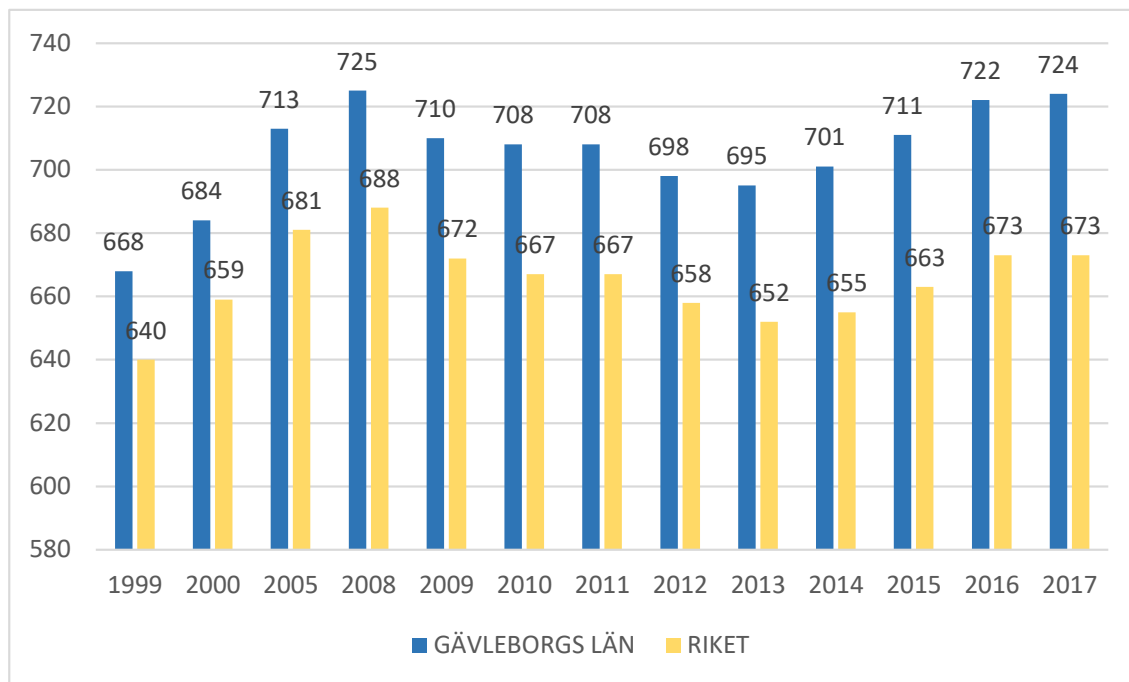
Körsträcka med personbil

I det övre diagrammet nedan visas förändringen över tid när det gäller körsträcka per person och år. Gävleborgs län har under hela perioden 1999-2017 legat över riksgenomsnittet och invånarnas bilkörande har även ökat mer över tid än vad som skett på riksnivå.

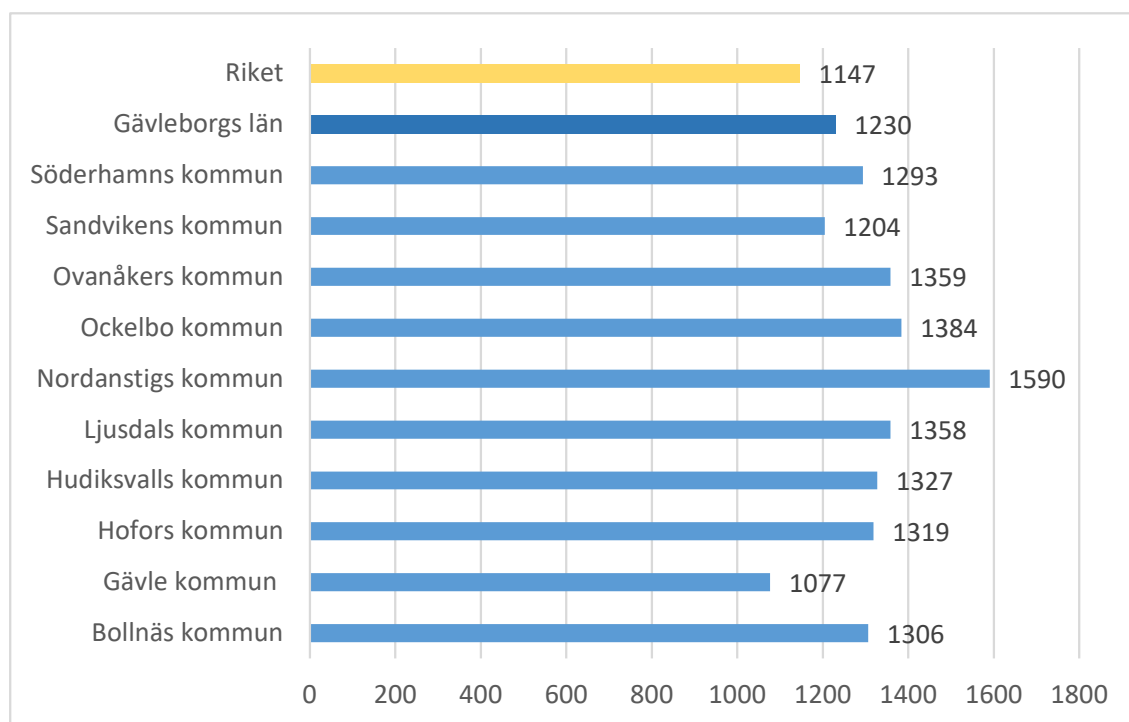
Resesträcka i personbil

I det undre diagrammet nedan visas resesträckan i personbil per kommuninvånare år 2017. Detta är ett sätt att mäta som tar hänsyn till att det ofta färdas flera personer i samma bil. Resesträckan utgår från persontransportarbetet, det vill säga antalet personer gånger sträckan. Alla kommuner i Gävleborgs län utom Gävle kommun ligger över riksgenomsnittet när det gäller resesträcka per kommuninvånare i personbil.

Körsträcka med personbil per invånare och år 1999-2017 (mil)

Genomsnittlig resesträcka i personbil per kommuninvånare år 2017 (mil)

Förutsättningar för gång och cykel - medborgar-nöjdhet

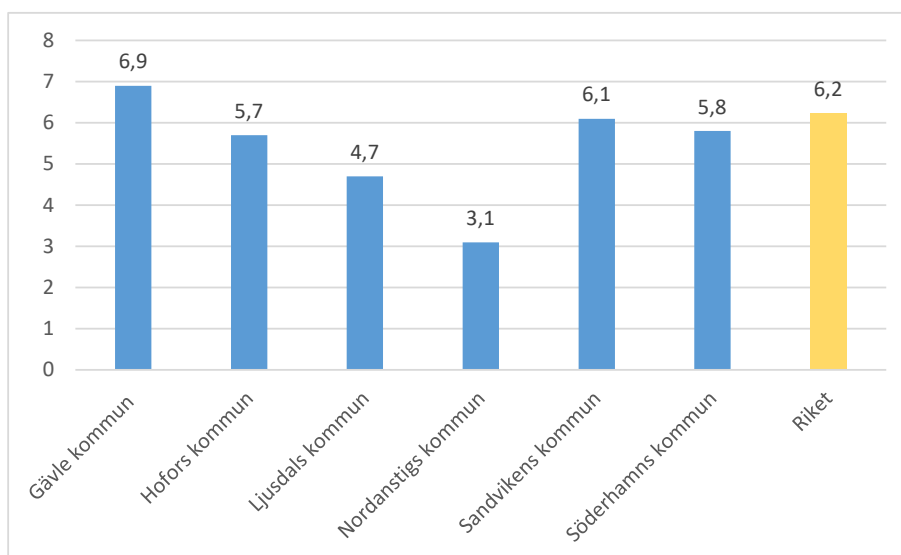
Det övre diagrammet på denna sida visar kommuninvånarnas genomsnittliga nöjdhet med gång- och cykelvägar enligt SCB:s medborgarundersökning, på en skala 1-10. Undersökningen har inte svar för år 2017 för alla länets kommuner och det går därför inte att räkna fram ett snitt för länet. Av de kommuner som svarat ligger de mest tätbefolkade över eller nära rikssnittet och de mest glesbefolkade under rikssnittet. Om man jämför siffrorna mellan olika år så är det relativt konstant vilka kommuner som ligger högre och vilka som ligger lägre än rikssnittet. Det kan ha att göra med utbudet av gång- och cykelvägar i respektive kommun, men även med avståndet mellan bostaden och viktiga målpunkter såsom arbetsplatsen.

Förutsättningar för gång och cykel - cykelvägslängd

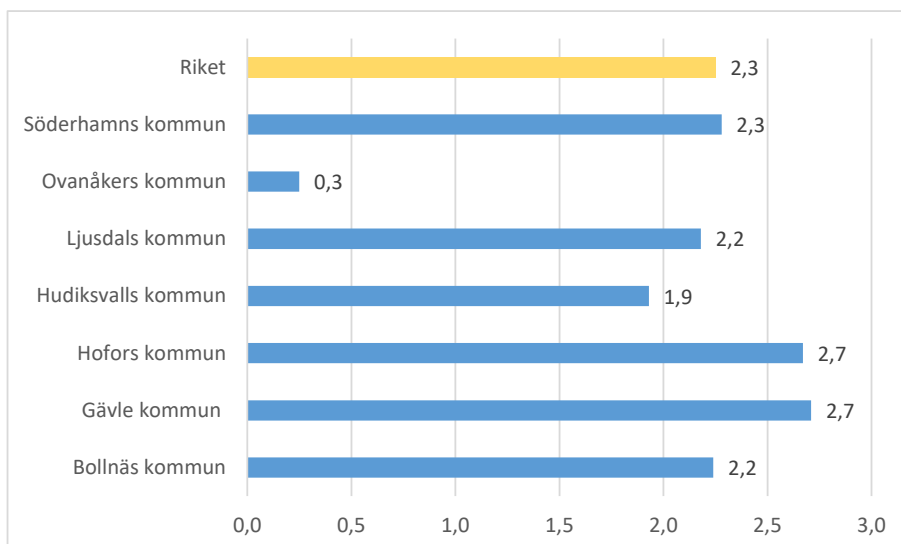
Det nedre diagrammet på denna sida visar sammanlagd längd cykelväg per invånare (meter/capita). Källa: 2030-sekretariatet/Gröna bilister. Uppgift saknas för några av länets kommuner och det går därför inte att räkna fram ett snitt för länet. Det finns ett samband mellan cykelvägslängden per invånare och medborgarnöjdheten, vilket är fullt naturligt. Hofors kommun sticker ut med hög siffra på cykelvägslängden trots att kommunen inte hör till de mest tätbefolkade i länet. Det speglas i nöjdheten, se diagrammet ovanför, och bådaddera kan hänga ihop med att Hofors kommun är liten till ytan och att många invånare därmed kan ha cykelavstånd till sina målpunkter.

Om man jämför siffrorna mellan olika år så ökar cykelvägslängden per invånare för de flesta kommuner under perioden 2014-2017.

Gång och cykel - Medborgarnöjdhet

Gång och cykel - Cykelvägslängd (m/capita)

Kollektivtrafik

I det regionala trafikförsörjningsprogrammet för Gävleborgs län, som omfattar åren 2013-2015 med utblick mot 2025, redovisas kollektivtrafikstråken i länet indelade i starka, medelstarka och svaga stråk. Se karta på nästa sida. Starka stråk innebär trafikutbud under alla veckans dagar. Medelstarka stråk innebär möjlighet till arbetspendling till arbetet kl. 7, 8 och 9 samt tillbaka hem kl. 16, 17 och 18. Svaga stråk innebär möjlighet endast till skol- och/eller serviceresor. Kartan på nästa sida visar hur stor andel av befolkningen i respektive kommun som har mindre än 500 meter till kollektivtrafikhållplats. Nivå 1 avser starka stråk, nivå 2 starka och medelstarka stråk, nivå 3 all trafik.

Sammanfattningsvis prioriterar trafikförsörjningsprogrammet regional kollektivtrafik i starka pendlingsstråk, områden där kollektivtrafiken kan vara ett förstahandsval och stråk som bidrar till en funktionell arbetsmarknad.

I programmet påpekas även att det behöver finnas pendlerparkeringar för bil och cykel, så att resenärer som bor utanför de starka stråken kan ta sig till hållplatsen och sedan göra resten av resan med kollektivtrafik.

Andel förnybara drivmedel i kollektivtrafiken

Andelen förnybara drivmedel i kollektivtrafiken är 97,4 procent i Gävleborgs län, att jämföra med riksgenomsnittet på 85,2 procent. Källa: 2030-sekretariatet/Gröna bilister/Miljöbarometern.

Uppgifterna gäller andelen fordonskilometer (trafikarbete) som utförts med förnybara drivmedel i bussar och icke eldrivna tåg. För kommuner gäller siffrorna länstrafiken i det län som kommunen tillhör. Varken i den nationella siffran eller kommunernas siffror ingår långfärdsbussar hos kommersiella aktörer.

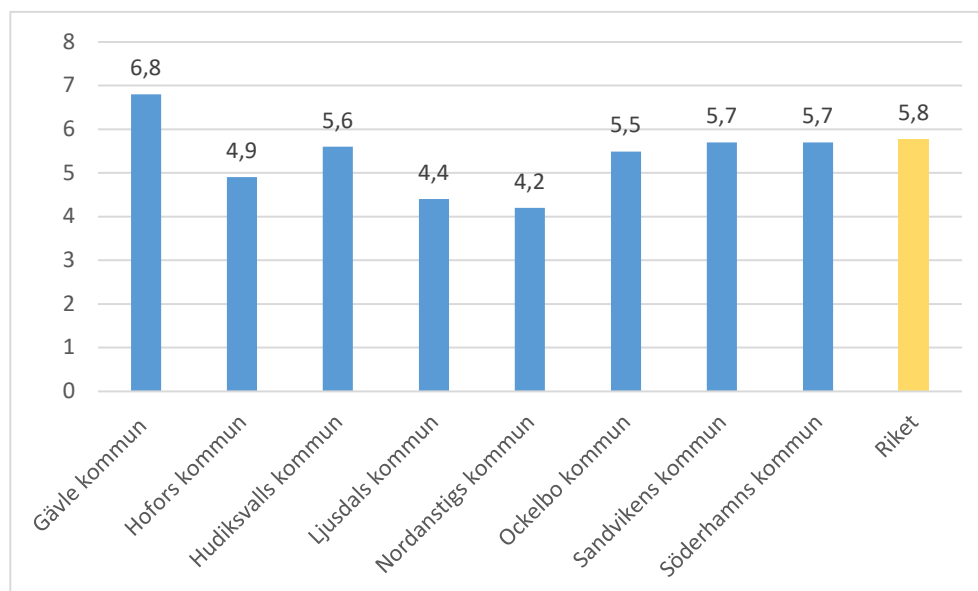
Förutsättningar för kollektivtrafik-medborgarnöjdhet

Diagrammet här intill visar kommuninvånarnas genomsnittliga nöjdhet med kollektivtrafiken enligt SCB:s medborgarundersökning, på en skala 1-10. Undersökningen har inte svar för år 2017 för alla länets kommuner och det går därför inte att räkna fram ett snitt för länet.

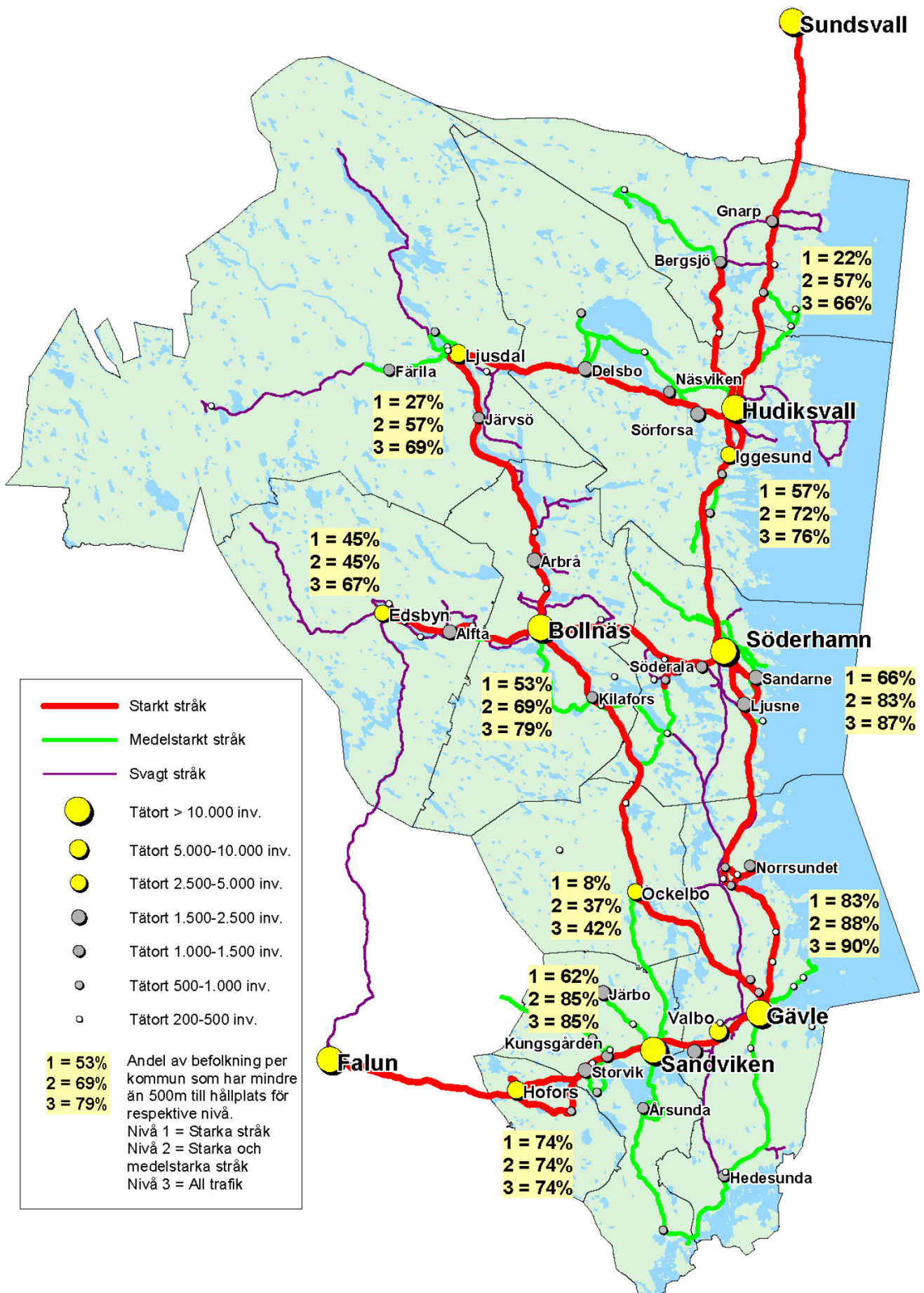
De kommuner som har högst invånarantal (de där det finns städer) ligger över eller nära rikssnittet medan de mer glesbefolkade kommunerna ligger under rikssnittet. Om man jämför siffrorna mellan olika år så är det relativt konstant vilka kommuner som ligger högre och vilka som ligger lägre än rikssnittet.

Ockelbo kommun sticker ut med hög siffra på nöjdhet med kollektivtrafiken trots förhållandevis liten befolkning. Det kan bero på att Ockelbo kommun är välförsörjt med kollektivtrafik i förhållande till sin storlek, det finns både tåg och bussar, samt att den lokala busstrafiken är gratis för resenärerna.

Kollektivtrafik - Medborgarnöjdhet

Kollektivtrafikstråk i Gävleborgs län, ur det regionala kollektivtrafikförsörjningsprogrammet

Förutsättningar för kollektivtrafik - kundnöjdhet i länstrafiken

Kundnöjdheten med länstrafikbolaget är i Gävleborgs län 66 procent, jämfört med riksgenomsnittet på 58 procent. Kundnöjdheten gäller länstrafikbolaget och regional kollektivtrafikmyndighet (RKM). Källa: 2030-sekretariatet/Gröna bilister.

Kundnöjdheten har sjunkit över tid under perioden 2010-2017, både på riksnivå och i Gävleborgs län. Se det övre diagrammet nedan.

Förutsättningar för kollektivtrafik - kapacitet

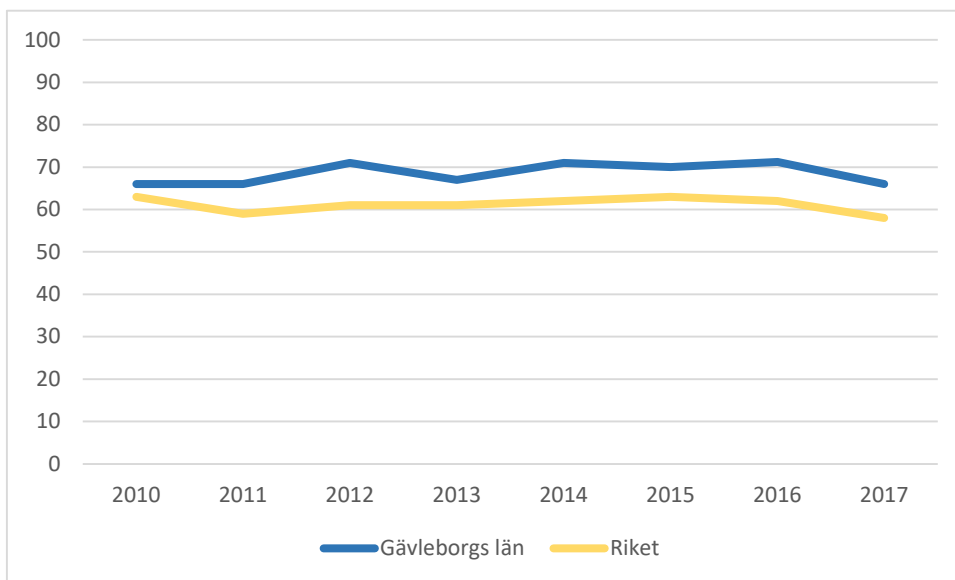
Kapaciteten på kollektivtrafiken i Gävleborgs län, räknat som antalet kilometer per capita som alla lokala och regionala kollektivtrafikfordon kör tillsammans (utbudskm/capita)¹, är 81,3 utbudskm/capita. Motsvarande riksgenomsnitt är 86,2 utbudskm/capita. Kapaciteten är alltså lägre i Gävleborgs län. Källa: 2030-sekretariatet/Gröna bilister/Miljöbarometern.

Kapaciteten har ökat över tid under perioden 2010-2017, både på riksnivå och i Gävleborgs län. Se det nedre diagrammet nedan.

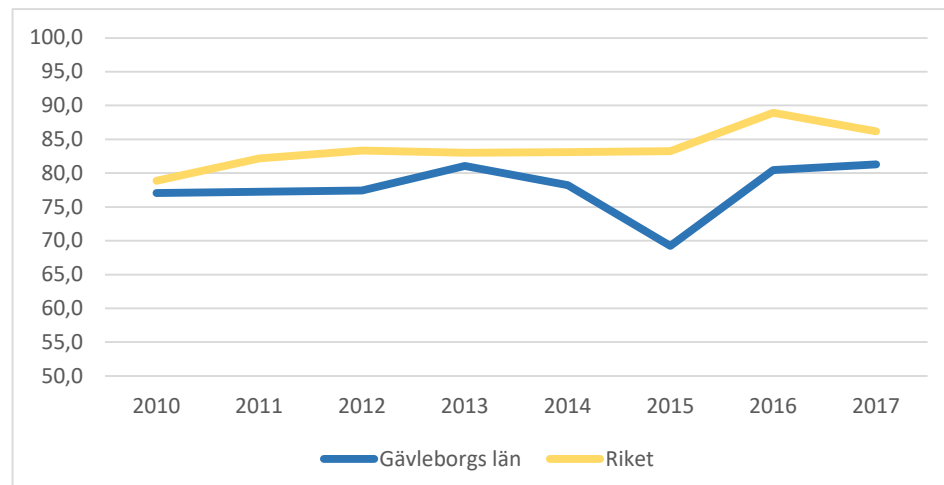
Att kundnöjdheten minskar fast kapaciteten ökar skulle vara värt att undersöka närmare. Människors benägenhet att välja kollektivtrafik framför andra färdssätt beror bland annat av pris, utbud, tillgänglighet och kvalitet.

¹ Kapaciteten gäller lokal och regional kollektivtrafik inom ett läns gränser. Med utbudskilometer menas antalet kilometer som alla kollektivtrafikfordon tillsammans kör under ett år (fordonskilometer). Här räknas en tågvagn som ett eget fordon, dvs spårtrafiken bidrar till antalet utbudskilometer med vagnskilometer snarare än med tågkilometer.

Kundnöjdhet (%) i länstrafiken år 2010-2017

Kapacitet (utbudskm/capita) i länstrafiken år 2010-2017

Här redovisas hur långt företagen i Gävleborgs län har kommit i arbetet för en effektiv och fossiloberoende fordonspark. Uppgifterna gäller år 2018 och kommer från statistik sammanställd av Miljöfordon Sverige. Noteras bör att statistiken endast omfattar företag som är registrerade i Gävleborgs län. Företag med verksamhet i Gävleborgs län men som har sitt säte någon annanstans ingår alltså inte.

Fordonsparken

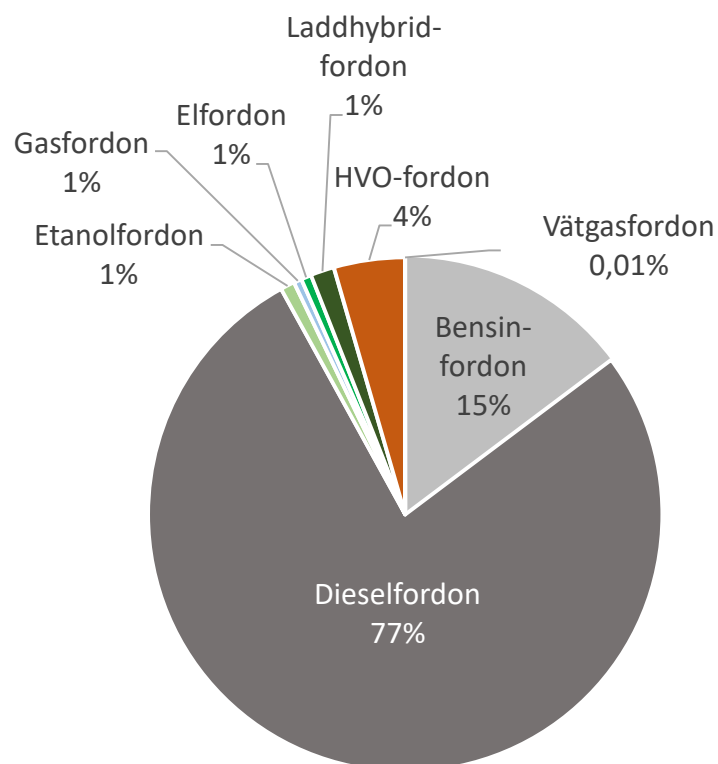
Företagen i Gävleborgs län har en fordonspark av personbilar och lätta lastbilar som till 8,0 procent består av fordon som är anpassade för ett förnybart alternativ, d.v.s. etanol, gas, laddhybrid, el och HVO. (Med HVO-fordon avses fordon där tillverkaren godkänner att HVO används som drivmedel). Merparten av fordonen är dieseldrivna, 77 procent. Företagen har totalt 7 059 personbilar och lätta lastbilar.

Fordonsparken av bussar och tunga lastbilar består till 49,3 procent av fordon som är anpassade för ett förnybart alternativ (gas, el, laddhybrid och olika typer av biodiesel). Merparten av fordonen är dieseldrivna, men andelen HVO-fordon är nästan lika stor som andelen fordon som drivs med konventionell diesel. Företagen har totalt 2 540 bussar och tunga lastbilar.

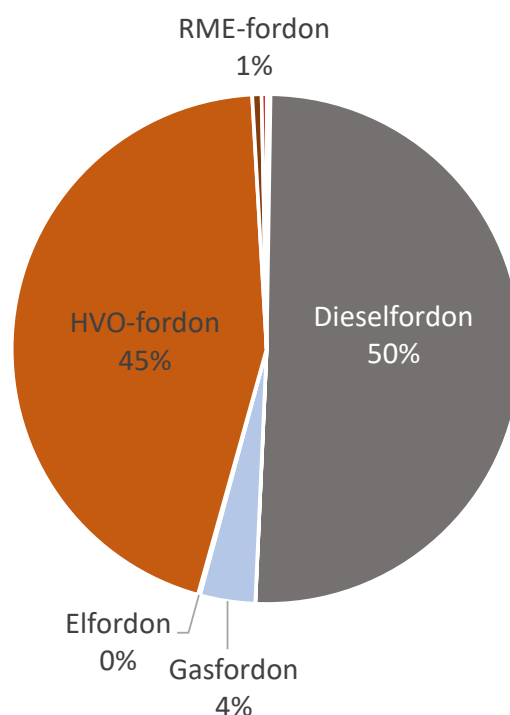
På nästa sida visas företagens fordonspark i respektive kommun. Antalsmässigt skiljer Gävle ut sig med betydligt fler fordon i företagens flotta än för övriga kommuner. Andelen fossiloberoende fordon är högst för företagen i Nordanstigs kommun vad gäller personbilar och lätta lastbilar (11,4 procent), respektive i Ovanåkers kommun vad gäller bussar och tunga lastbilar (63,8 procent). Såväl vad gäller personbilar och lätta lastbilar som vad gäller tyngre fordon rör det sig till övervägande del om HVO-fordon.

Andelen fossiloberoende fordon i företagens bestånd är relativt låg vad gäller personbilar och lätta lastbilar, om man jämför med kommunorganisationernas fordonspark, men hög vad gäller tyngre fordon.

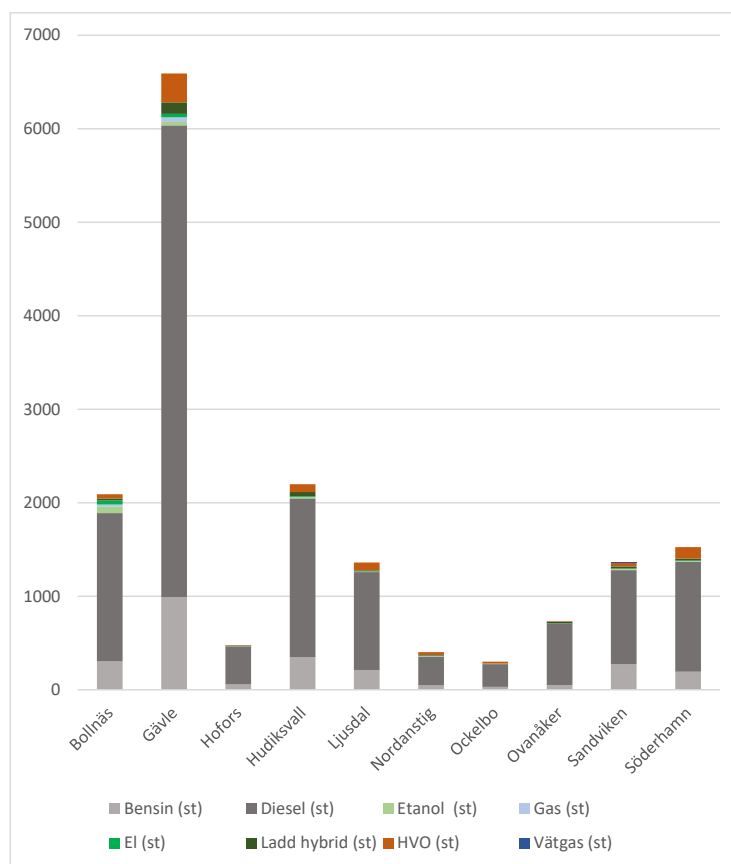
Företagens personbilar och lätta lastbilar i Gävleborgs län - drivmedelstyp

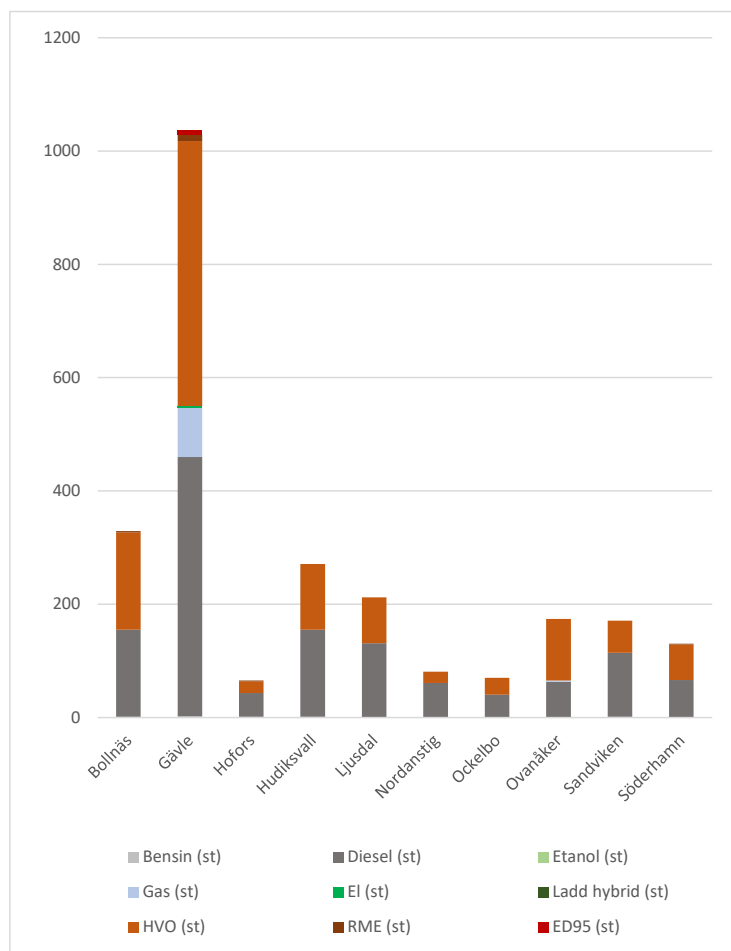
Företagens bussar och tunga lastbilar i Gävleborgs län - drivmedelstyp

Företagens personbilar och lätta lastbilar per kommun - drivmedel

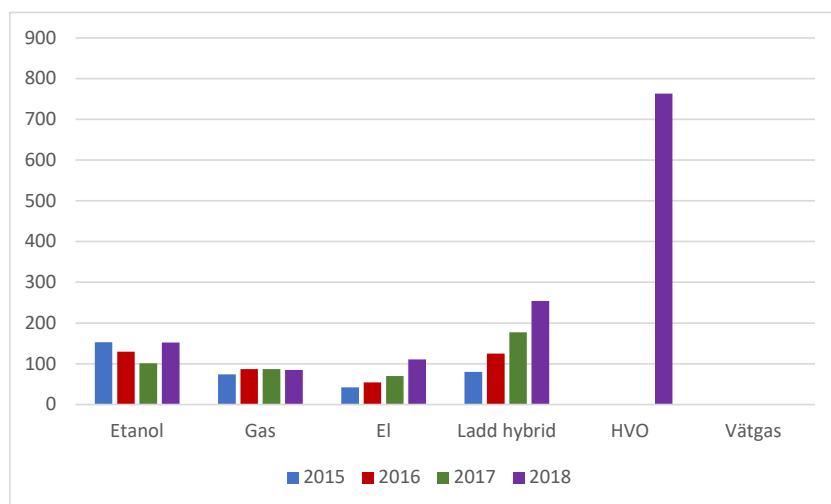

Företagens bussar och tunga lastbilar per kommun - drivmedel

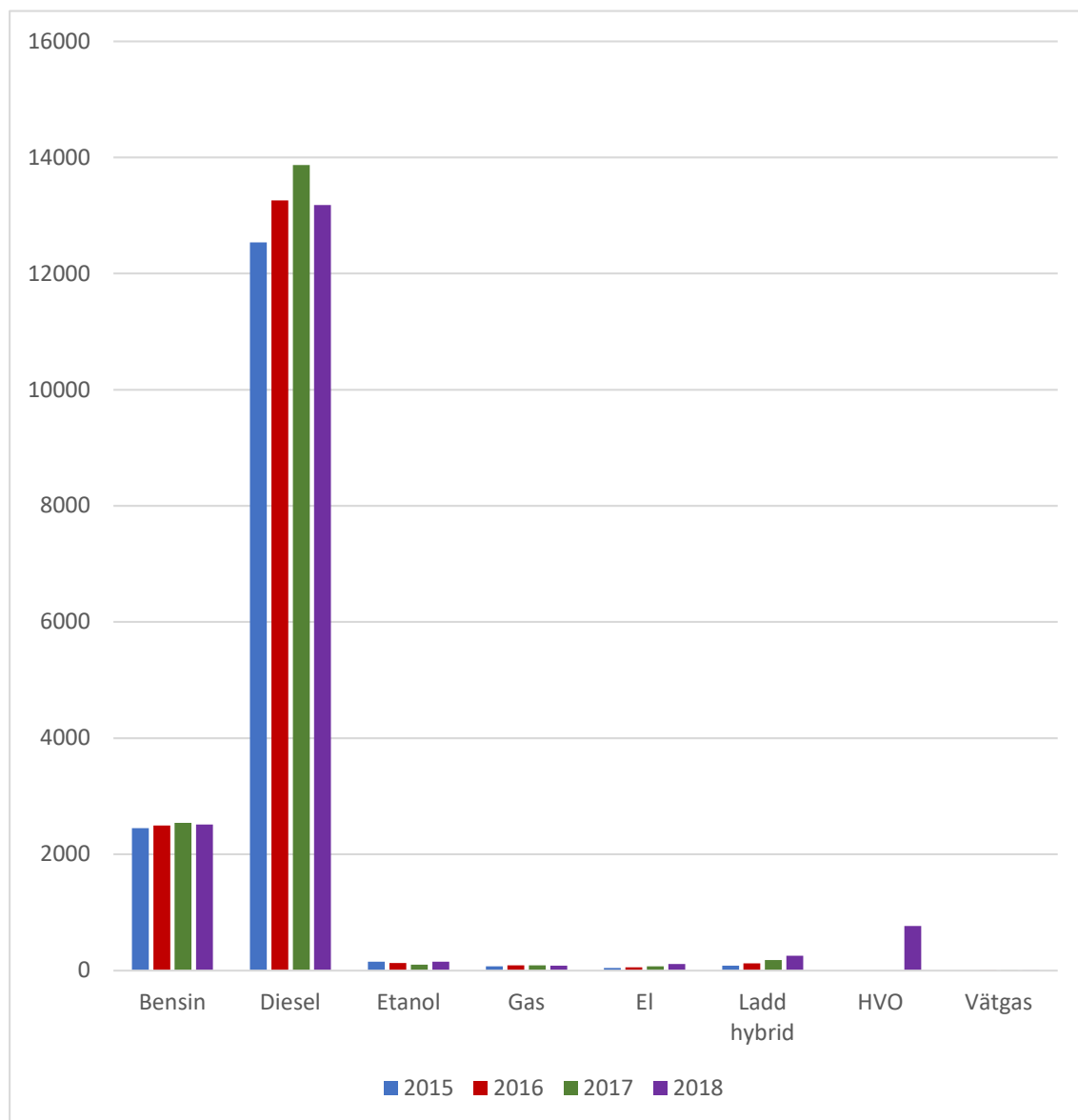

Diagrammen på denna sida visar utvecklingen under de senaste fyra åren vad gäller företagens personbilar och lätta lastbilar. Andelen fossiloberoende fordon har hittills legat ganska stabilt, med 2,3 procent år 2015, 2,5 procent år 2016 samt 2,6 procent år 2017. Det innebär att 2018 års siffra på 8,0 procent är en markant förbättring. Framförallt är det antalet HVO-fordon som har ökat, men även laddhybrider och elbilar. Sedan 2016 finns även en vätgasbil i företagens fordonspark. (Ett enstaka fordon syns dock inte i diagrammen.)

Företagens fossiloberoende personbilar och lätta lastbilar i Gävleborgs län 2015-2018 - drivmedel

Företagens personbilar och lätta lastbilar i Gävleborgs län 2015-2018 - drivmedel

Kommunerna och Region Gävleborg

I detta kapitel redovisas statistik för de kommunala organisationerna och Region Gävleborg.

Den kommunala fordonsparken i Gävleborgs län 2018

Stora delar av den kommunala fordonsparken i länet består av dieselmotorer, närmare 55 procent. Därefter kommer bensinbilar med 16 procent. Av de fossiloberoende bilarna så är el inklusive hybrid störst på nästan 12 procent, följt av etanol på drygt 11 procent. Sedan kommer biogas på ca 6 %. Vätgasbilar är få och endast en kommun (Sandvikens kommun) har ett fåtal bilar, vilket resulterar i 0,1 procent av fordonsflottan. Källa: Green Drive Region.

Fordonsparken hos kommunorganisationerna samt Region Gävleborg 2017

På nästa sida redovisas hur fordonsparken ser ut i de kommunala organisationerna i respektive kommun samt inom Region Gävleborgs organisation, uppdelat på typ av drivmedel. Underlaget är för år 2017. Några uppgifter är rapporterade i juni 2018 i samband med projektet Green Drive Region.

Det är olika hur kommunerna valt att satsa i sin fordonsflotta. De flesta har huvudsakligen dieselfordon, men Hofors kommun har i stället fler bensinfordon (90 procent) och endast 4 procent dieselfordon.

Ljusdals kommun har en stor andel etanolbilar, 49 procent. Hudiksvalls kommun har också en relativt stor andel etanolfordon (27 procent).

Gävle kommun har störst andel elfordon, 16 procent, följt av Sandvikens kommun med 7 procent och Hofors kommun med 6 procent.

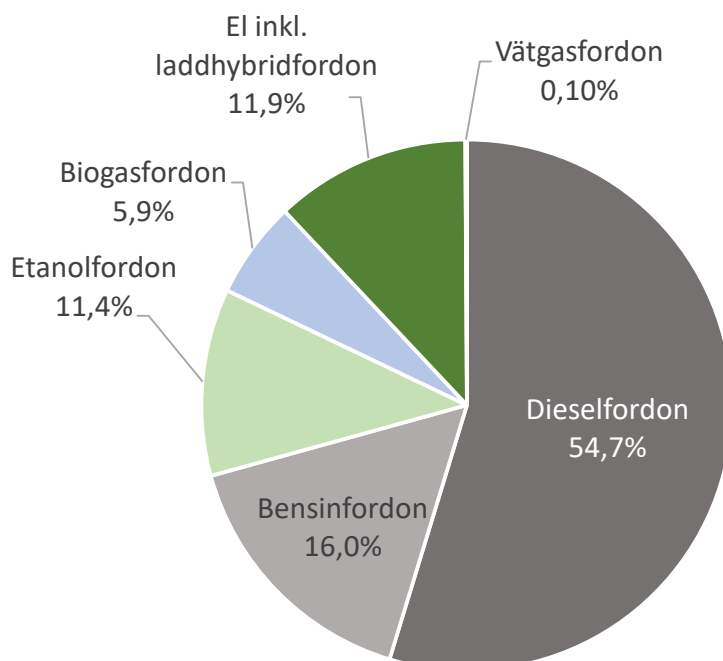
Gävle kommun och Region Gävleborg har gasfordon. Hos Gävle kommun motsvarar det 17 procent av fordonsparken och hos Region Gävleborg 1 procent.

Flera av kommunerna har laddhybridfordon. Störst andel har Hudiksvalls kommun med 7 procent. Därefter kommer Söderhamns kommun med 6 procent och Gävle kommun med 4 procent.

I Sandvikens kommun finns även bränslecell/vätgas-fordon, som utgör 3 procent av deras fordonsflotta.

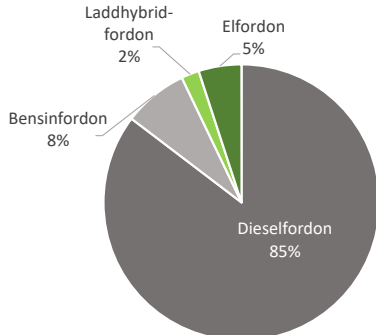
I de följande kapitlen finns en mer detaljerad redovisning för varje kommun samt för Region Gävleborg.

Den kommunala fordonsparken i Gävleborgs län 2018 (Källa: Green Drive Region)

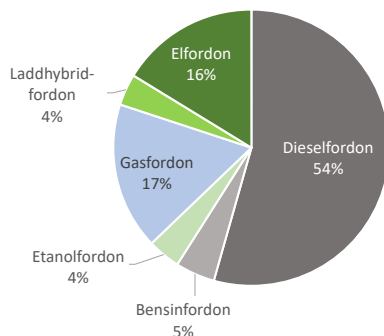

Fordonsparken hos kommunorganisationerna samt Region Gävleborg 2017

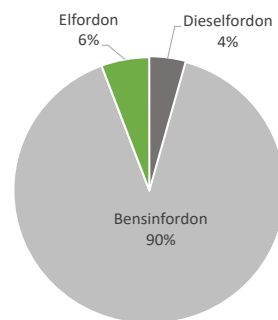
Bollnäs kommun

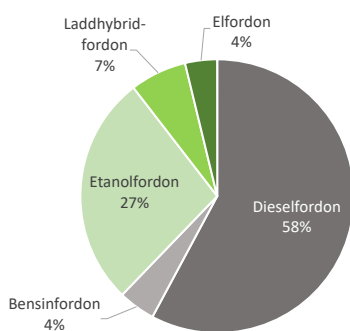
Gävle kommun

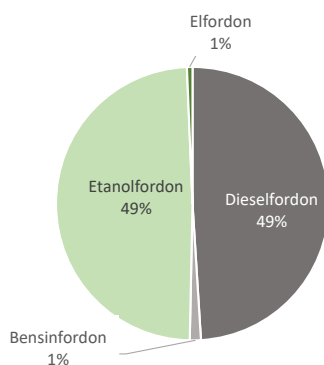
Hofors kommun

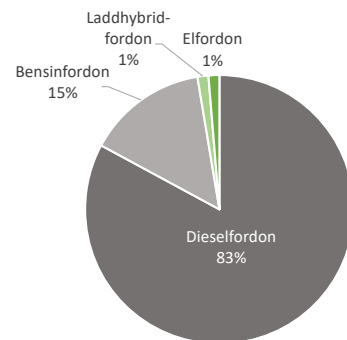
Hudiksvalls kommun

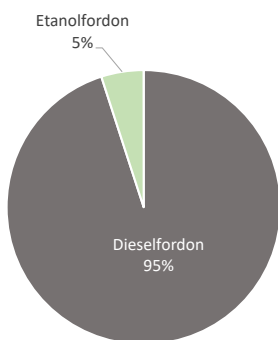
Ljusdals kommun

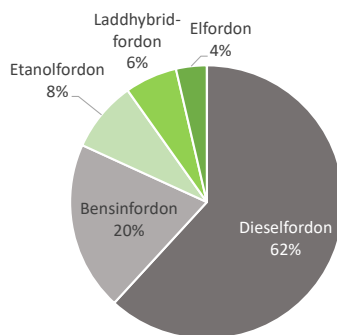
Nordanstigs kommun

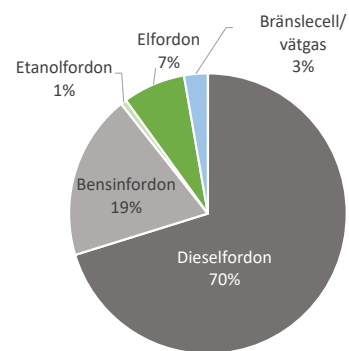
Ockelbo kommun

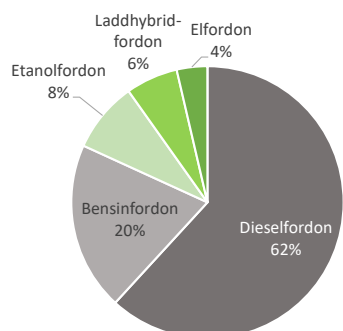
Ovanåkers kommun

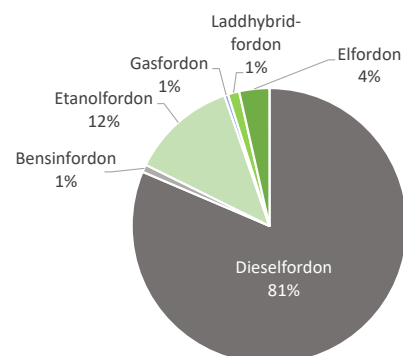
Sandvikens kommun

Söderhamns kommun

Region Gävleborg

Energiförbrukning kommunala organisationer

Energiförbrukningen för personbilar i de kommunala organisationerna i Gävleborgs län uppgår 2018 till 16 023 322 kWh/år. Av detta står diesebilarna för 55 procent av energiförbrukningen. Därefter kommer bensinbilarna med 20 procent och etanolbilarna med 12 procent. Gasbilarna står för 6,6 procent av energiförbrukningen. Personbilar inom den kommunala organisationen som är registrerade för HVO som bränsle står för 3,4 procent av energiförbrukningen. Elbilar står för 2,1 procent och laddhybrider för 0,3 procent. Vätgasbilarna är få och står för 0,2 procent av energiförbrukningen.

Sammantaget kommer 75 procent av energiförbrukningen från fossila bränslen. Dock finns en stor potential då diesebilarna står för en stor andel och det då finns möjlighet att övergå till HVO, om biltillverkarna tillåter detta.

För lätta lastbilar i de kommunala organisationerna i Gävleborgs län så uppgår energiförbrukningen 2018 till 12

803 964 kWh/år. Av detta står dieselfordonen för den allra största delen, 78 procent. Därefter kommer bensinfordon på 8,9 procent och gasfordon på 7,3 procent. Lätta lastbilar som är registrerade för HVO som bränsle står för 3 procent och el för 1,9 procent.

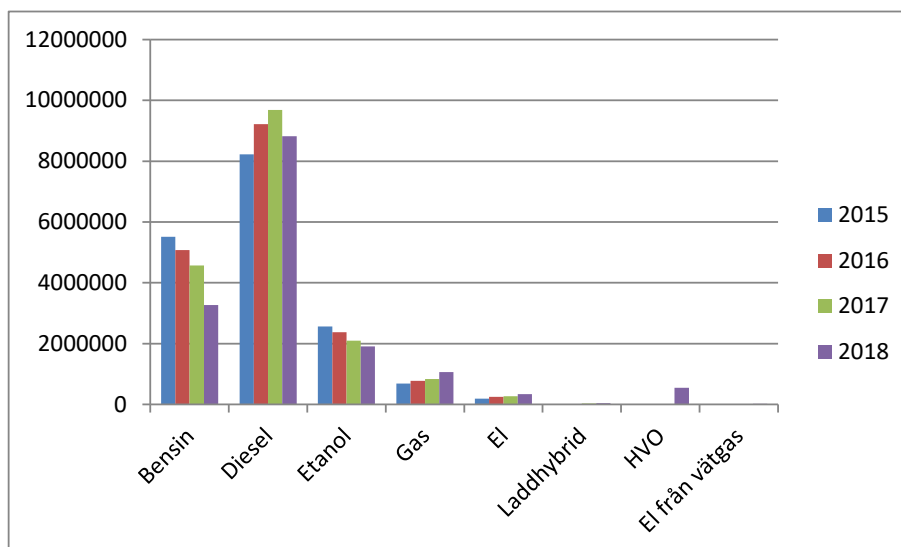
Om man ser över de senaste fyra åren så har energiförbrukningen för bensinbilar minskat med nästan 40 procent mellan år 2015 och 2018. Energiförbrukningen för diesebilarna har ökat mellan år 2015 och 2017, men minskat något under 2018.

Energiförbrukningen för etanol har minskat med 26 procent mellan år 2015 och 2018.

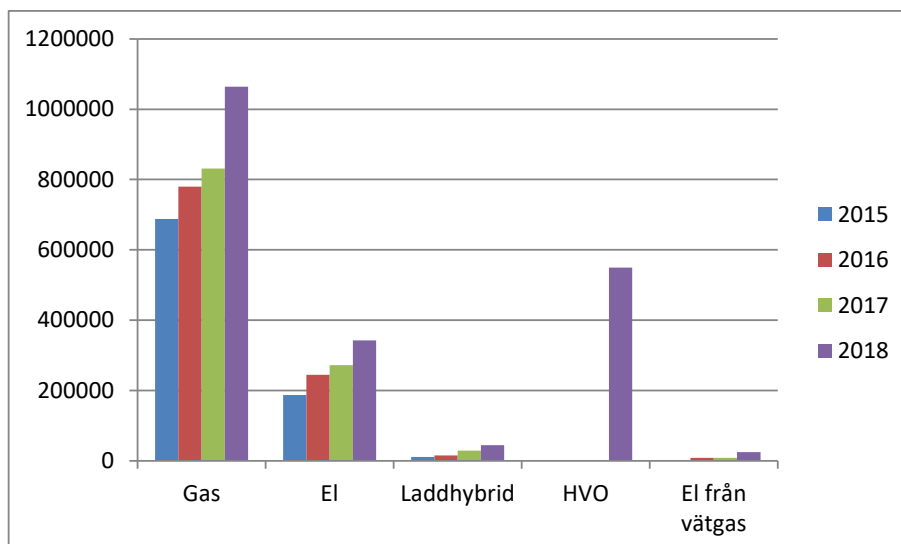
För gas har motsvarande siffra ökat med 55 procent.

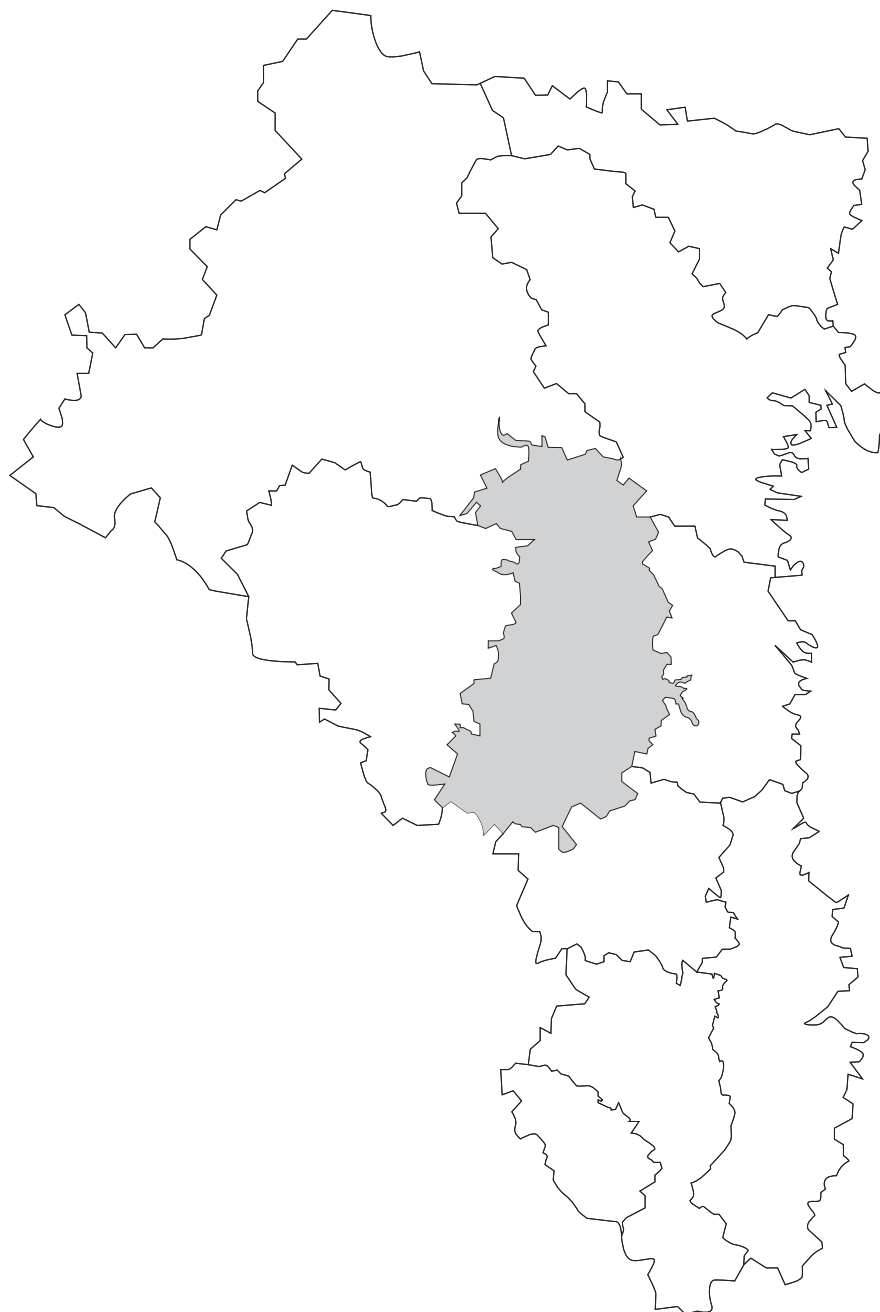
Energiförbrukningen för personbilar som går på el har ökat med 80 procent mellan år 2015 och 2018. För laddhybrider har energiförbrukningen ökat med drygt 400 procent.

Personbilar i de kommunala organisationerna - energiförbrukning 2015-2018

Personbilar i de kommunala organisationerna - energiförbrukning för de fossiloberoende bilarna 2015-2018 (Etanolfordonen redovisas ovan)

Bolnäs kommun

Kommunfakta: Bolnäs

Antal invånare: 26 918 personer

Geografisk yta: 1 976,6 km²

Befolkningstäthet: 13,6 inv/km²

Antal kommunanställda: 2 130 personer

Antal personbilar per 1 000 invånare: 570 st

Laddstationer/laddboxar: 5 st

Tankställen bensin och etanol: 9 st

Tankställen fordonsgas/biogas: 0 st

Tankställen vätgas: 0 st

Tankställen biodiesel: 3 st

(Källor: se avsnitt *Underlag*)

Här redovisas hur långt Bollnäs kommun kommit i arbetet för effektiva och fossilberoende transporter. Uppgifterna gäller år 2017 och avser kommunens förvaltningar och bolag.

Mål

Bollnäs kommun har Lokala miljömål 2013-2020. Nedan följer några av de mål som berör transporter och fossilberoende.

Miljömål för Bollnäs kommun

- Koldioxidutsläppen från fossila bränslen ska inom kommunen minska med 2 procent per år till 2020.
- Körda mil per invånare ska kontinuerligt minska. Målet till 2020 är 610 mil/invånare och år.
- Till 2020 ska 30 procent av bilarna registrerade på ägare folkbokförd i Bollnäs vara miljöbilar.
- År 2020 ska cykel vara det primära valet för invånare i våra tätorter
- Utöka cykelvägar med 10 procent i antal km/år, samt kollektivtrafiken ska utökas med 20-minuterstrafik för linjerna i tätorterna, till 2020 (2,5 mil cykelväg 2012)

Miljömål för kommunens förvaltningar och bolag

För bolag och förvaltningar finns mätbara mål för att minska tjänsteresor med personbil i såväl antal som reslängd, för att öka andelen tjänstebilar med högsta möjliga miljöklass och medvetet verka för etablering av tankställen av alternativa bränslen samt laddstolpar för elbilar. Vidare finns mål för att fler av kommunens medarbetare ska cykla, gå eller åka kollektivt till och från arbetet med mera.

Bollnäs kommun har också antagit Fossilfritt Sveriges Transportutmaning med målar 2030.

Fordonsparken

Bollnäs kommun har en fordonspark av personbilar och lätta lastbilar som till 7 procent består av fordon som är anpassade för ett förnybart alternativ (laddhybrid och el). Merparten av fordonen är dieseldrivna. Fordonsparken består av 239 st personbilar och lätta lastbilar samt 10 tunga fordon.

Inköpt drivmedel

Av allt drivmedel som köptes in till kommunens personbilar och lätta lastbilar var 10,1 procent förnybart. Den största delen utgjordes av den förnybara inblandningen i diesel.

Tjänsteresor

I genomsnitt kör de anställda 76 mil i tjänsten per år och anställd, vilket kan jämföras med genomsnittet för länet på 97 mil per år och anställd. Den genomsnittliga körsträckan per tjänstebil är 679 mil per år. Det finns inga uppgifter om tjänsteresor som görs med privat bil inom de kommunala förvaltningarna. Helsing Vatten har en viss andel privatbilskörning, 0,5 procent av bolagets körsträcka.

Kollektivtrafik

I Bollnäs kommun har 53 procent av befolkningen mindre än 500 m till ett starkt kollektivtrafikstråk, 69 procent har mindre än 500 m till ett starkt eller medelstarkt stråk och 79 procent har mindre än 500 m till ett kollektivtrafikstråk över huvudtaget. (Se karta sidan 19.)

Cykla i tjänsten

Bollnäs kommun har 10 st tjänstecyklar.

Fordonshantering

Bollnäs kommun har en centraliserad hantering av bilar, men inte för tunga fordon. Det finns en bilpool som har cirka 80 procent av kommunens bilpark. Bilpoolen sköter allt underhåll på bilarna.

Ett bokningssystem finns, där den som bokar får förslag på resealternativ: kollektivtrafik, samåkning samt val mellan elbil eller bil med fossilt bränsle. Digitala körjournaler registrerar körda resor med start tid, sluttid, restid samt reslängd i km.

Alla bilar har objektsnummer så utgifter kan följas upp per bil. Verksamheterna betalar endast leasingkostnad samt bränsleförbrukning per mil. De fossilberoende bilarna är billigare per mil.

Övrigt

Under år 2017 gjordes inköp av cyklar till verksamheter (socialförvaltning). Förmånsbilar erbjuds till kommunens anställda under 2019.

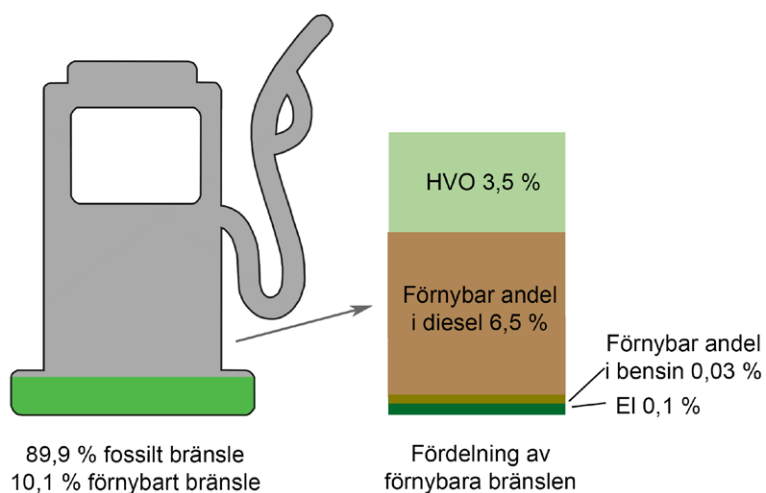
En omställning av fordonsparken i bilpoolen påbörjades 2018. Översyn görs av hur bilarna används. Medel är avsatta för utbyggnad av laddinfrastruktur. Omställning till högre andel elfordon pågår. Nytt avtal drivmedel och byte av leverantör av drivmedel möjliggör tankning av HVO på centralt bemannad mack i Bollnäs.

Elbilar märks med dekal.

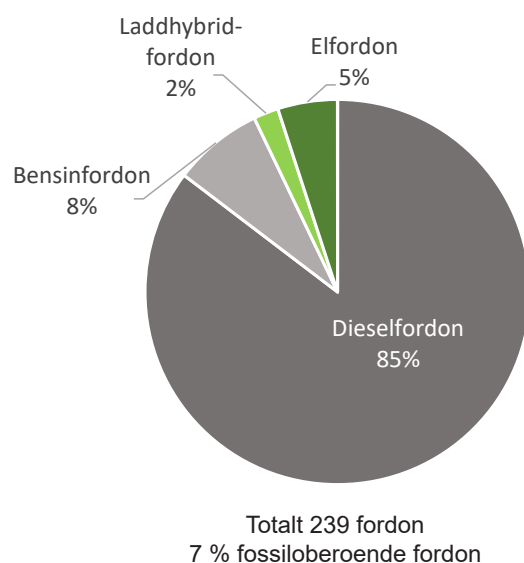
Under år 2018 har Bollnäs kommun ökat andelen HVO till drygt 30 % av den totala drivmedelsmängden.

Inköpt drivmedel

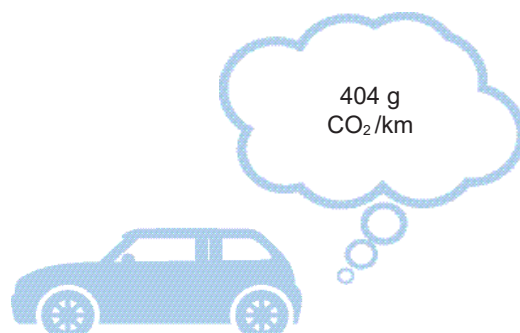
Fordonsparkens sammansättning

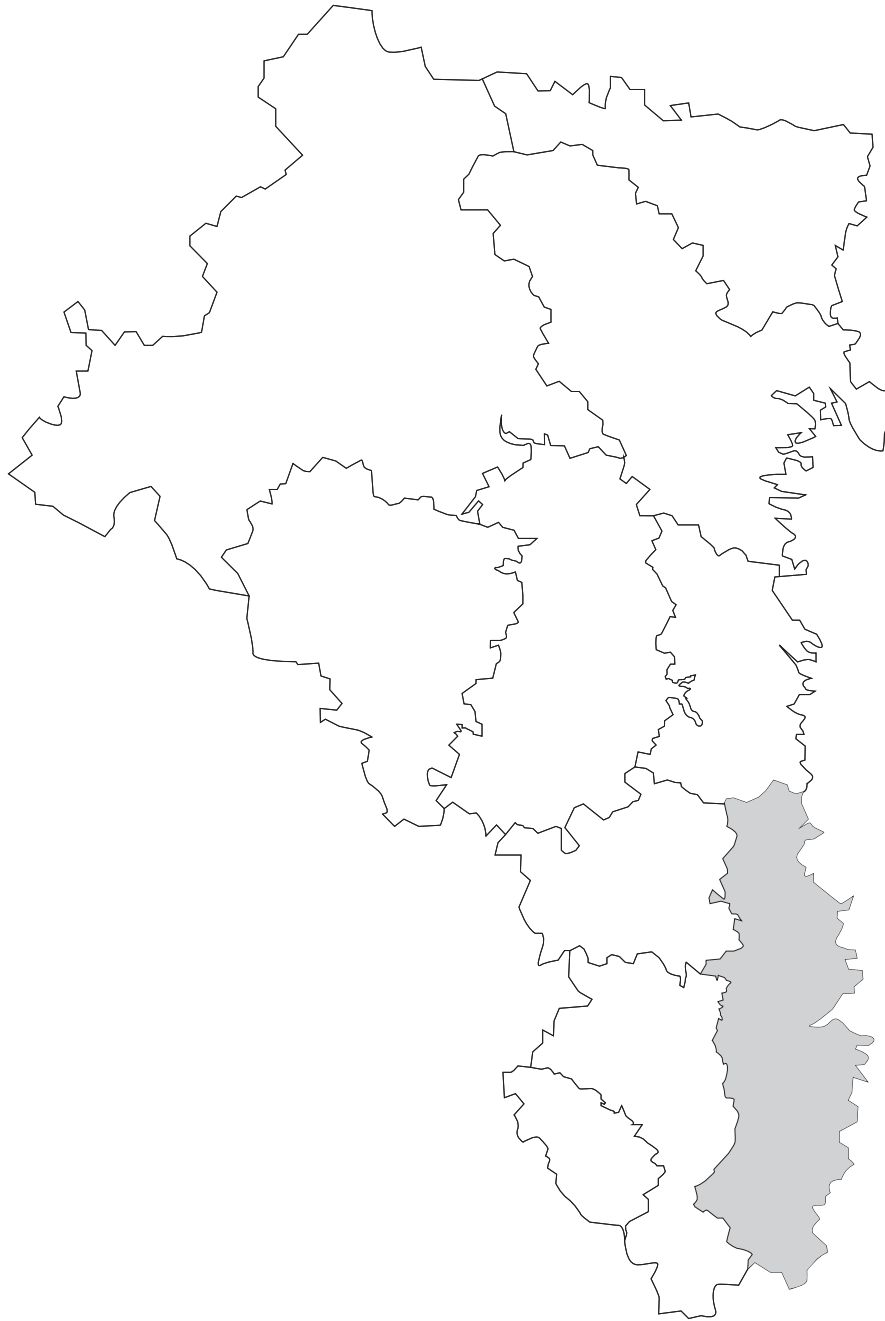

Noteringar om underlaget

Statistiken om fordonspark, drivmedelsförbrukning och körsträckor år 2017 bygger på inlämnade uppgifter från Bollnäs kommun och gäller kommunens förvaltningar och bolag. För Helsinge Vatten, som samägs av Bollnäs kommun och Ovanåkers kommun, redovisas 60 % av Helsinge Vattens fordon här. Se även avsnitt *Underlag*.

Genomsnittligt koldioxidutsläpp

Gävle kommun

Kommunfakta: Gävle

Antal invånare: 100 603 personer

Geografisk yta: 1 783,0 km² (exkl. havsyta)

Befolkningstäthet: 56,4 inv/km²

Antal kommunanställda: 6 475 personer

Antal personbilar per 1 000 invånare: 468 st

Laddstationer/laddboxar: 80 st

Tankställe för bensin och etanol: 22 st

Tankställe för fordonsgas/biogas: 5 st

Tankställe för vätgas: 0 st

Tankställe för biodiesel: 2 st

(Källor: se avsnitt *Underlag*)

Här redovisas hur långt Gävle kommun kommit i arbetet för effektiva och fossiloberoende transporter. Uppgifterna gäller år 2017 och avser kommunens förvaltningar och bolag.

Mål

Gävle kommun har ett miljöstrategiskt program som antogs 2013, med ett flertal mål inom transport och klimatområdet. Bland annat så arbetar man för att öka cyklingen och resande med buss och tåg. Man arbetar även för en ökad produktion av förnybara drivmedel som t.ex. biogas. Gävle kommun har en målsättning att kommunkoncernen ska vara fossiloberoende år 2020 och den geografiska kommunen 2030. Under 2019 kommer programmet att ses över och uppdateras.

Det finns också en resepolicy.

Gävle kommun har antagit Fossilfritt Sveriges Transportutmaning med målar 2020.

Fordonsparken

Gävle kommun har en fordonspark av personbilar och lätta lastbilar som till 41 procent består av fordon som är anpassade för ett förnybart alternativ (HVO, etanol, el eller gas). Fordonsparken består år 2017 av 627 personbilar och lätta lastbilar. Drygt hälften av fordonen är dieselfordon.

Inköpt drivmedel

Av det drivmedel som köptes in till kommunens fordon var 37,8 procent förnybart. Den största delen utgjordes av biogas.

Tjänsteresor

I genomsnitt kör de anställda 110 mil i tjänsten per år och anställd, vilket kan jämföras med genomsnittet för länet på 97 mil per år och anställd. Den genomsnittliga körsträckan per tjänstebil är 1 079 mil per år. Av de tjänsteresor som görs med bil sker 5,4 procent med privat bil.

Kollektivtrafik

I Gävle kommun har 83 procent av befolkningen mindre än 500 m till ett starkt kollektivtrafikstråk, 88 procent har mindre än 500 m till ett starkt eller medelstarkt stråk och 90 procent har mindre än 500 m till ett kollektivtrafikstråk över huvudtaget. (Se karta på sidan 19.)

Cykla i tjänsten

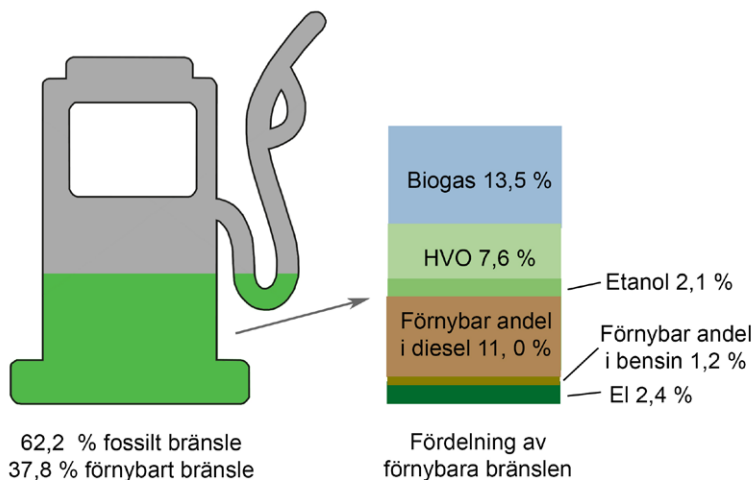
Gävle kommun har tjänstecyklar.

Fordonshantering

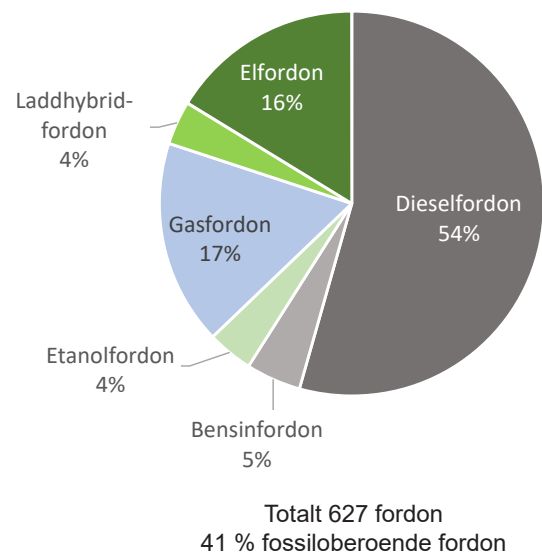
Gävle kommun har en centraliserad fordonshantering.

Inköpt drivmedel

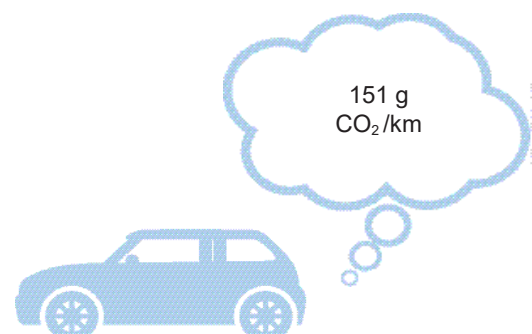
Fordonsparkens sammansättning

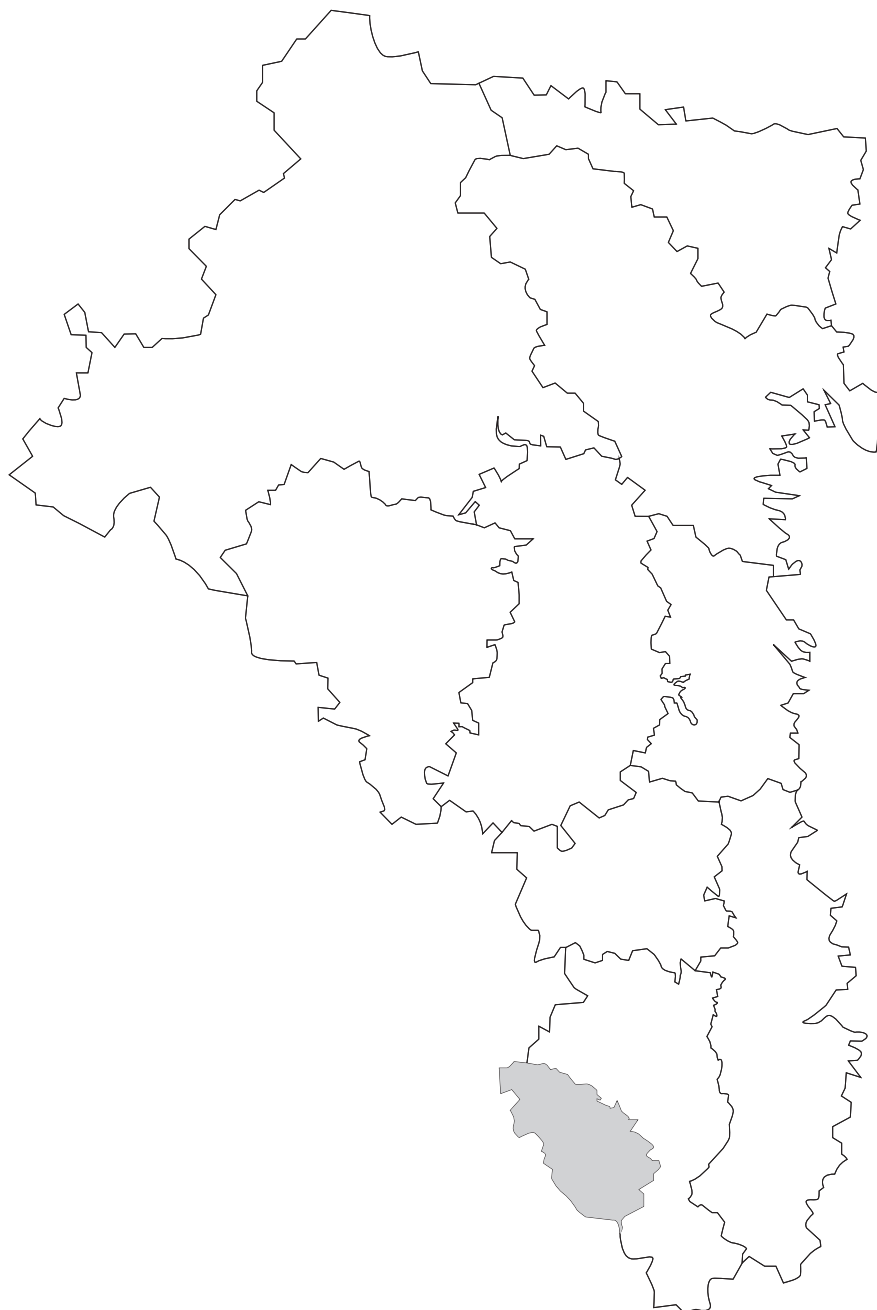

Noteringar om underlaget

Statistiken om fordonspark, drivmedelsförbrukning och körsträckor år 2017 bygger på inlämnade uppgifter från Gävle kommun. Statistiken omfattar kommunens förvaltningar, de kommunala bolagen Gävle Hamn, Gästrikre Vatten, Gävle Energi, Gavlefastigheter och Gavlegårdarna samt Gästrikre Räddningstjänst och Gästrikre Återvinare. Se även avsnitt *Underlag*.

Genomsnittligt koldioxidutsläpp

Hofors kommun

Kommunfakta: Hofors

Antal invånare: 9 660 personer

Geografisk yta: 445,7 km²

Befolkningstäthet: 21,7 inv/km²

Antal kommunanställda: 966 personer

Antal personbilar per 1 000 invånare: 571 st

Laddstationer/laddboxar: 0 st

Tankställe för bensin och etanol: 3 st

Tankställe för fordonsgas/biogas: 0 st

Tankställe för vätgas: 0 st

Tankställe för biodiesel: 0 st

(Källor: se avsnitt *Underlag*)

Hofors kommun

Underlag från Hofors kommun saknas i stor utsträckning.

Fordonsparken

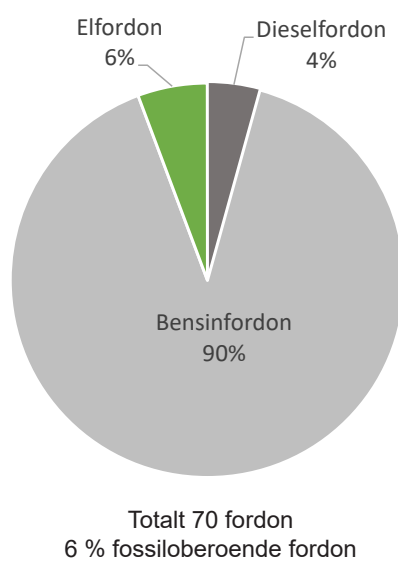
Hofors kommun har en fordonspark av personbilar och lätta lastbilar som till 6 procent består av fordon som är anpassade för ett förnybart alternativ (el). Fordonsparken består år 2018 av 70 personbilar och lätta lastbilar, där huvuddelen är bensinbilar. (Källa: Green Drive Region)

Kollektivtrafik

I Hofors kommun har 74 procent av befolkningen mindre än 500 m till ett starkt kollektivtrafikstråk, 74 procent har mindre än 500 m till ett starkt eller medelstarkt stråk och 74 procent har mindre än 500 m till ett kollektivtrafikstråk över huvudtaget. (Se karta på sidan 19.)

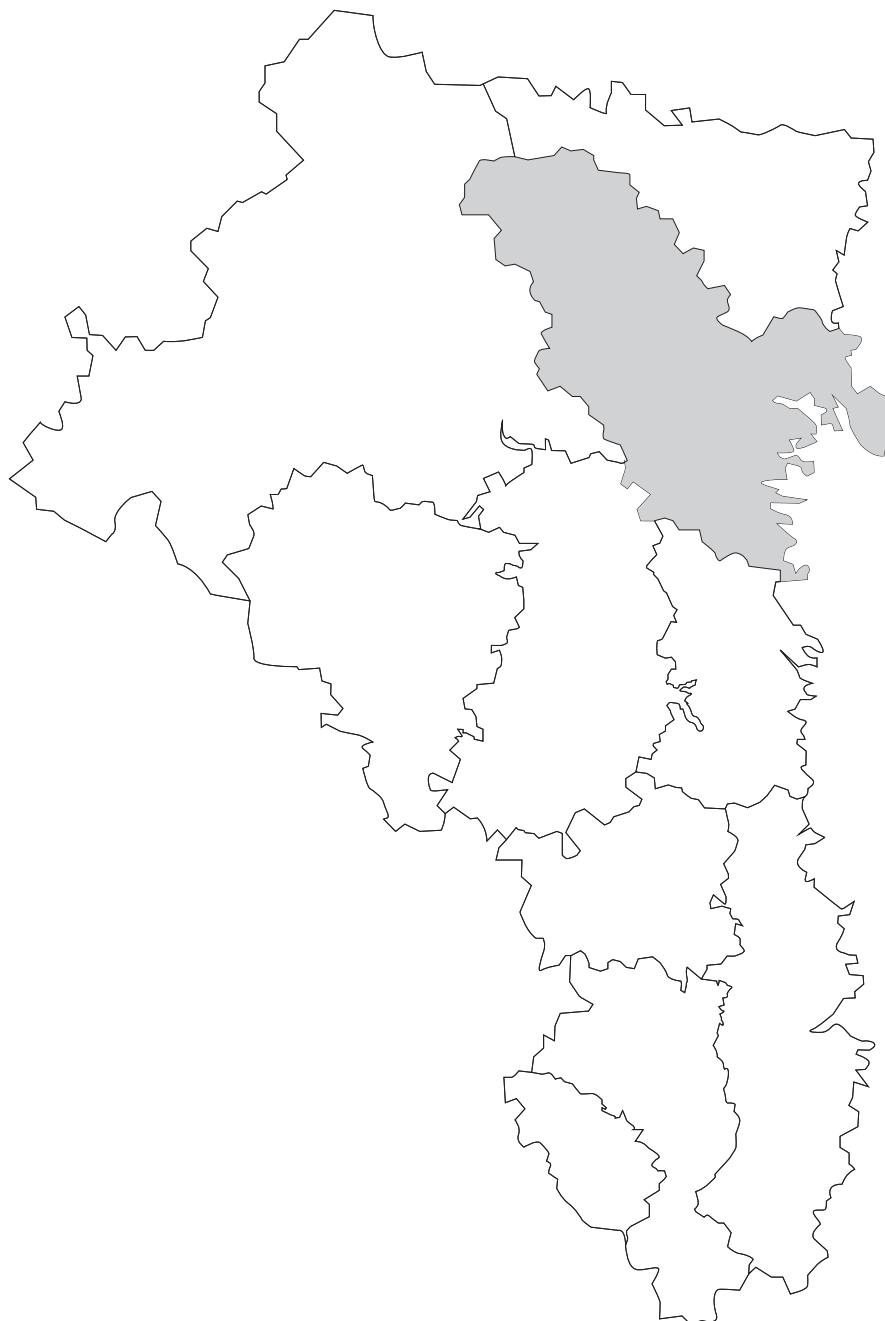

Fordonsparkens sammansättning

Noteringar om underlaget

Statistik om fordonsparken bygger på uppgifter från Green Drive Region. Statistik om drivmedelsförbrukning och körsträckor år 2017 saknas för Hofors kommun. Se även avsnitt *Underlag*.

Hudiksvalls kommun

Kommunfakta: Hudiksvall

Antal invånare: 37 401 personer

Geografisk yta: 2 744,7 km² (exkl. havsyta)

Befolkningstäthet: 13,63 inv/km²

Antal kommunanställda: 3 330 personer

Antal personbilar per 1 000 invånare: 567 st

Laddstationer/laddboxar: 11 st

Tankställe för bensin och etanol: 15 st

Tankställe för fordonsgas/biogas: 0 st

Tankställe för vätgas: 0 st

Tankställe för biodiesel: 1 st

(Källor: se avsnitt *Underlag*)

Hudiksvalls kommun

Här redovisas hur långt Hudiksvalls kommun kommit i arbetet för effektiva och fossiloberoende transporter. Uppgifterna gäller år 2017 och avser kommunens förvaltningar och bolag.

Mål

I Hudiksvalls kommuns Energi- och klimatstrategi 2017-2050 är målet att senast år 2045 ska kommunen inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp.

I Strategi för miljömålsarbete har de nationella miljö kvalitetsmålen antagits som kommunens lokala miljömål. Kommunens åtgärdsarbete koncentreras till tre fokusområden där "Begränsad klimatpåverkan" är ett. Åtgärder kopplat till detta finns samlat ett åtgärdsprogram.

Fordonsparken

Hudiksvalls kommun har en fordonspark av personbilar och lätta lastbilar som till 38 procent består av fordon som är anpassade för ett förnybart alternativ (el, laddhybrid och etanol). Totalt antal personbilar och lätta lastbilar uppgår till 344 st, där en stor del utgörs av dieselbilar.

Inköpt drivmedel

Av den totala inköpta drivmedelsmängden till kommunens fordon var 30,7 procent förnybart drivmedel. Den största delen utgjordes av etanol.

Tjänsteresor

Uppgift om körsträckor för Hudiksvalls kommun år 2017 saknas.

Kollektivtrafik

I Hudiksvalls kommun har 57 procent av befolkningen mindre än 500 m till ett starkt kollektivtrafikstråk, 72 procent har mindre än 500 m till ett starkt eller medelstarkt stråk och 76 procent har mindre än 500 m till ett kollektivtrafikstråk över huvudtaget. (Se karta på sidan 19.)

Cykla i tjänsten

Hudiksvalls kommun har tjänstecyklar.

Fordonshantering

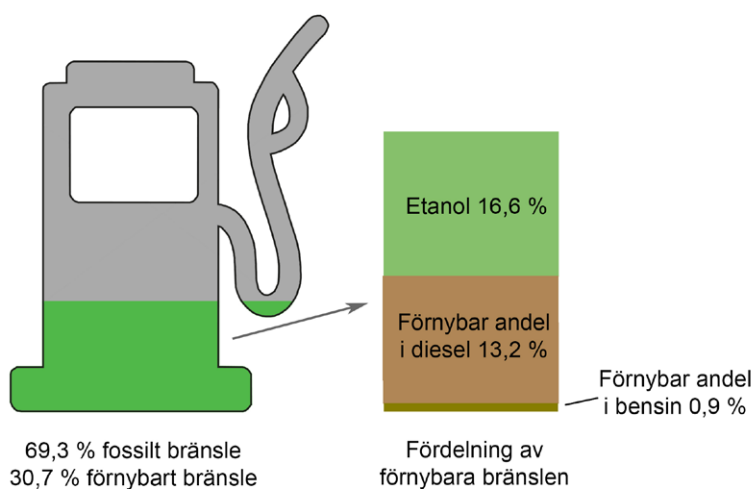
Hudiksvalls kommun har en centraliserad fordonshantering. Den är upplagd på verksamhetsfordon och bokningsbara fordon. Bussar, lastbilar, traktorer (lätta och tunga), personbilar (fossila, hybrider och el), mopeder, cyklar, elcyklar, släpvagnar, X-trafikkort m.m. ingår. Totalt finns 425 fordon i databasen samt 15 X-trafikkort. Driften av dessa fordon sköts av bilpoolen. Vidare finns fordon som inte ingår i bilpoolen, bland annat sopbilar och Räddningstjänstens fordon.

Ett bokningssystem finns, där den som bokar får förslag på färd sätt. Digitala körjournaler kommer att upphandlas under våren 2019 och bedöms finnas i fordonen från hösten 2019. I dessa körjournaler kommer körsträckor, drivmedelsförbrukning med mera att registreras.

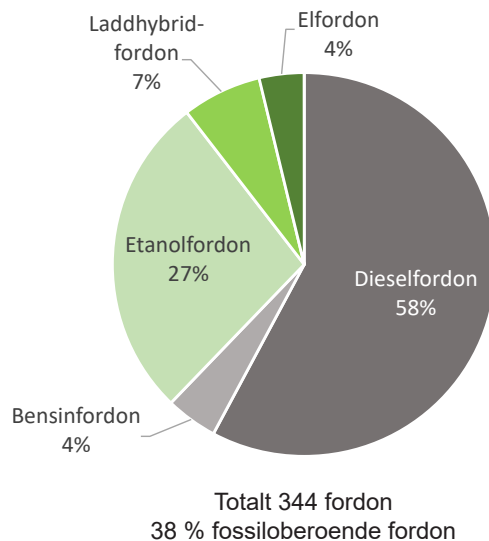
Den ekonomiska uppföljningen av fordonen görs av ekonomikontoret. Verksamheterna får uppgifter om kostnad per kilometer och fordonsslag. För de bokningsbara fordonen är milkostnaden samma för fossiloberoende fordon som för fossila. För verksamhetsbilar skiljer det på grund av drivmedelspriset. För verksamhetsfordon betalas en månadskostnad där allt ingår förutom drivmedel. För bokningsbara fordon betalas en fast kostnad per mil samt hyra som beror av hur många timmar fordonen hyrs.

Inköpt drivmedel

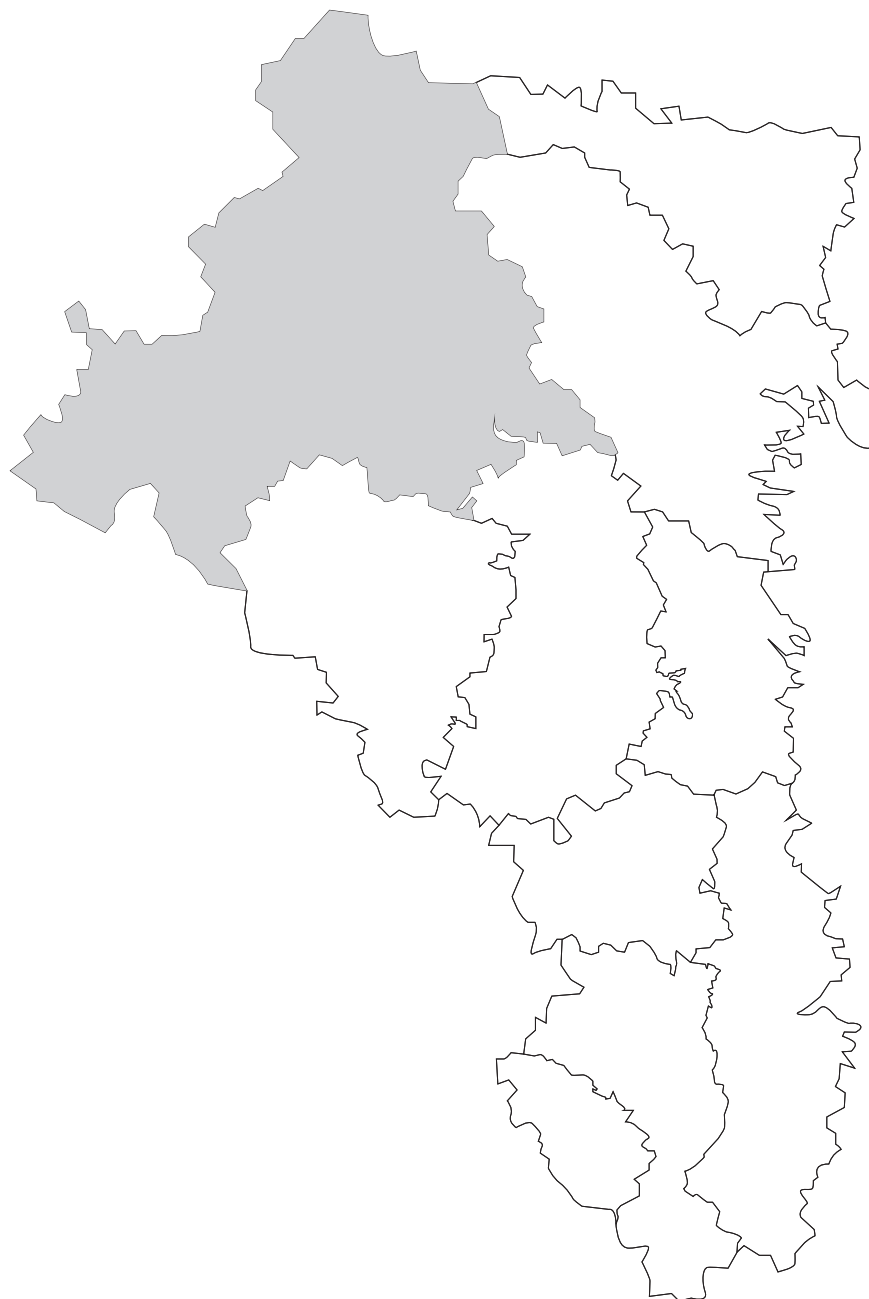

Fordonsparkens sammansättning

Noteringar om underlaget

Statistiken om fordonspark, drivmedelsförbrukning och körsträckor år 2017 bygger på inlämnade uppgifter från Hudiksvalls kommun. Uppgifterna gäller kommunens organisation exklusive de kommunala bolagen. Se även avsnitt *Underlag*.

Ljusdals kommun

Kommunfakta: Ljusdal

Antal invånare: 19 028 personer

Geografisk yta: 5 609,8 km²

Befolkningstäthet: 3,39 inv/km²

Antal kommunanställda: 1 761 personer

Antal personbilar per 1 000 invånare: 575 st

Laddstationer/laddboxar: 3 st

Tankställe för bensin och etanol: 5 st

Tankställe för fordonsgas/biogas: 0 st

Tankställe för vätgas: 0 st

Tankställe för biodiesel: 7 st

(Källor: se avsnitt *Underlag*)

Här redovisas hur långt Ljusdals kommun kommit i arbetet för effektiva och fossiloberoende transporter. Uppgifterna gäller år 2017 och avser kommunens förvaltningar och bolag.

Mål

Ljusdals kommun har en strategi för energieffektivisering som bland annat anger målet att minska drivmedelsförbrukningen med 20 procent till 2020 (jämfört med 2009).

Det finns också en resepolicy och Ljusdals kommun är medlem i Sveriges Ekokommuner.

I Överenskommelse kring åtgärdsarbetet för miljömål och klimatanpassning har kommunen bland annat följande mål:

- Till år 2020 ska 25 procent av bolagets bilar vara någon form av miljöbil. (Ljusdalshem)
- Två laddstationer för elbilar, tillgängliga för allmänheten, ska byggas i Ljusdals centralort. Detta ska ske i samarbete mellan kommunens förvaltningar, Ljusdal Energi AB och Ljusdalshem AB.
- Cykelväg mellan Ljusdal och Järvsö ska vara klar senast år 2020.
- Bränsleförbrukningen för bilpoolens fordon ska minska med 10 procent fram till år 2020. (Omsorgsförvaltningen)
- Användningen av förnybara drivmedel i bilpoolen ska öka med 15 procent fram till år 2020.

Fordonsparken

Ljusdals kommun har en fordonspark av personbilar och lätta lastbilar som till 50 procent består av fordon som är anpassade för ett förnybart alternativ (etanol och el). Kommunens Fordonsflotta består av närmare hälften dieslbilar och hälften etanolbilar. Fordonsparken består av 153 st personbilar och lätta lastbilar samt 4 tunga fordon.

Inköpt drivmedel

Av det drivmedel som köptes in till kommunens personbilar och lätta lastbilar var 17,5 procent förnybart. Den största delen utgjordes av den förnybara inblandningen i diesel. Endast 3,1 procent av det förnybara bränslet utgjordes av etanol, trots att kommunen har relativt många etanolfordon. Det tyder på att etanolfordonen även tankas med bensen.

Tjänsteresor

I genomsnitt kör de anställda 139 mil i tjänsten per år och anställd, vilket kan jämföras med genomsnittet för länet på 97

mil per år och anställd. Den genomsnittliga körsträckan per tjänstebil är 1 590 mil per år. Av de tjänsteresor som görs med bil sker 0,4 procent med privat bil.

Kollektivtrafik

I Ljusdals kommun har 27 procent av befolkningen mindre än 500 m till ett starkt kollektivtrafikstråk, 57 procent har mindre än 500 m till ett starkt eller medelstarkt stråk och 69 procent har mindre än 500 m till ett kollektivtrafikstråk över huvudtaget. (Se karta sidan 19.)

Cykla i tjänsten

Ljusdals kommun har 1 st tjänstecykel.

Fordonshantering

Ljusdals kommun har delvis en centraliserad fordonshantering i form av en bilpool kopplad till ett bokningssystem och i vissa fall även ett nyckelskåp. Bilpoolen hanterar idag cirka 113 av kommunens 220 bränsledrivna fordon, d.v.s. ungefär hälften.

Bilpoolens fordon är till största delen fordon inom kommunens hemsjukvård. På andra plats antalsmässigt ligger kommunhusets fordon.

En verksamhetsledare sköter verkstadsdelen med reparationer, service etc av bilpoolens fordon och en administratör sköter rent administrativa frågor.

Bilpoolen står inför ett byte av bokningssystem där tanken är att kunna styra fordonen efter behov. Digitala körjournaler används inte, i stället anges mätarställning vid avfärd och återkomst samt uppgifter om resans syfte och ort.

Ljusdals kommun gör ingen individuell uppföljning per bil men kontrollerar om fordonskostnaden håller sig inom budget.

Ljusdals kommun håller på med en kostnadsomläggning för de flesta fordonen. Respektive enhet ska själva stå för fordonets hela kostnad, vilket hittills inte varit fallet. De verksamheter som inte berörs av ändringen kommer inledningsvis att som tidigare betala kilometerkostnad plus timkostnad. Elbilar har lägre debitering än bilar som drivs med fossilt bränsle.

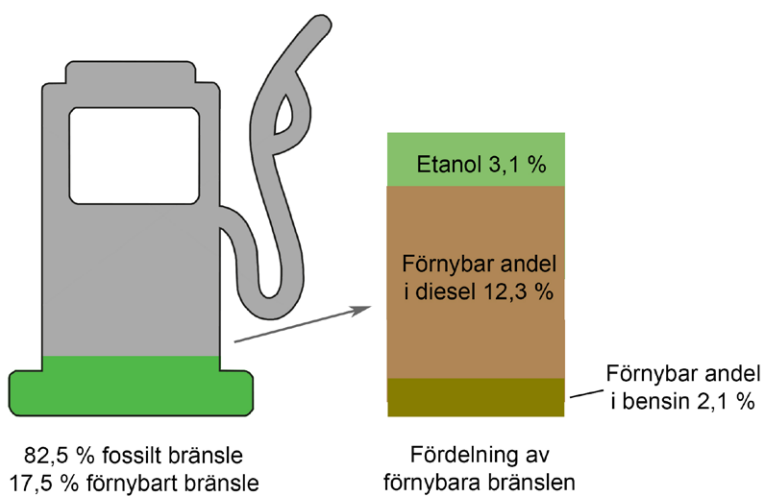
Övrigt

Från hösten 2019 ska dieslbilar där leverantören så tillåter tankas med HVO och alltså kunna klassas som fossiloberoende, men om detta kommer att påverka kilometerkostnaden är oklart.

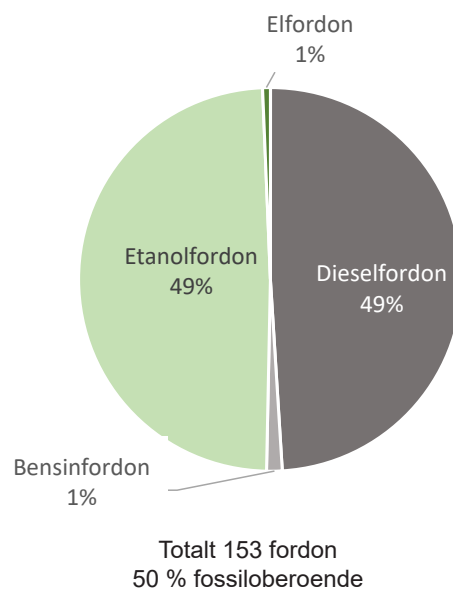
Med kommunens nya bilavtal finns stora möjligheter till utbyten till fler miljöbilar.

Inköpt drivmedel

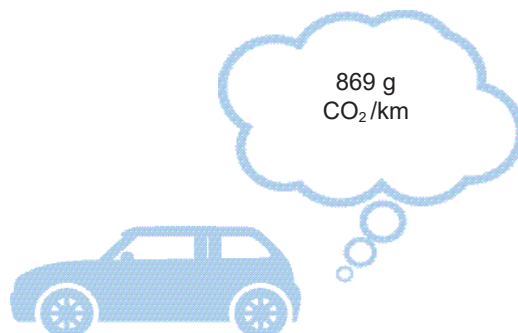
Fordonsparkens sammansättning

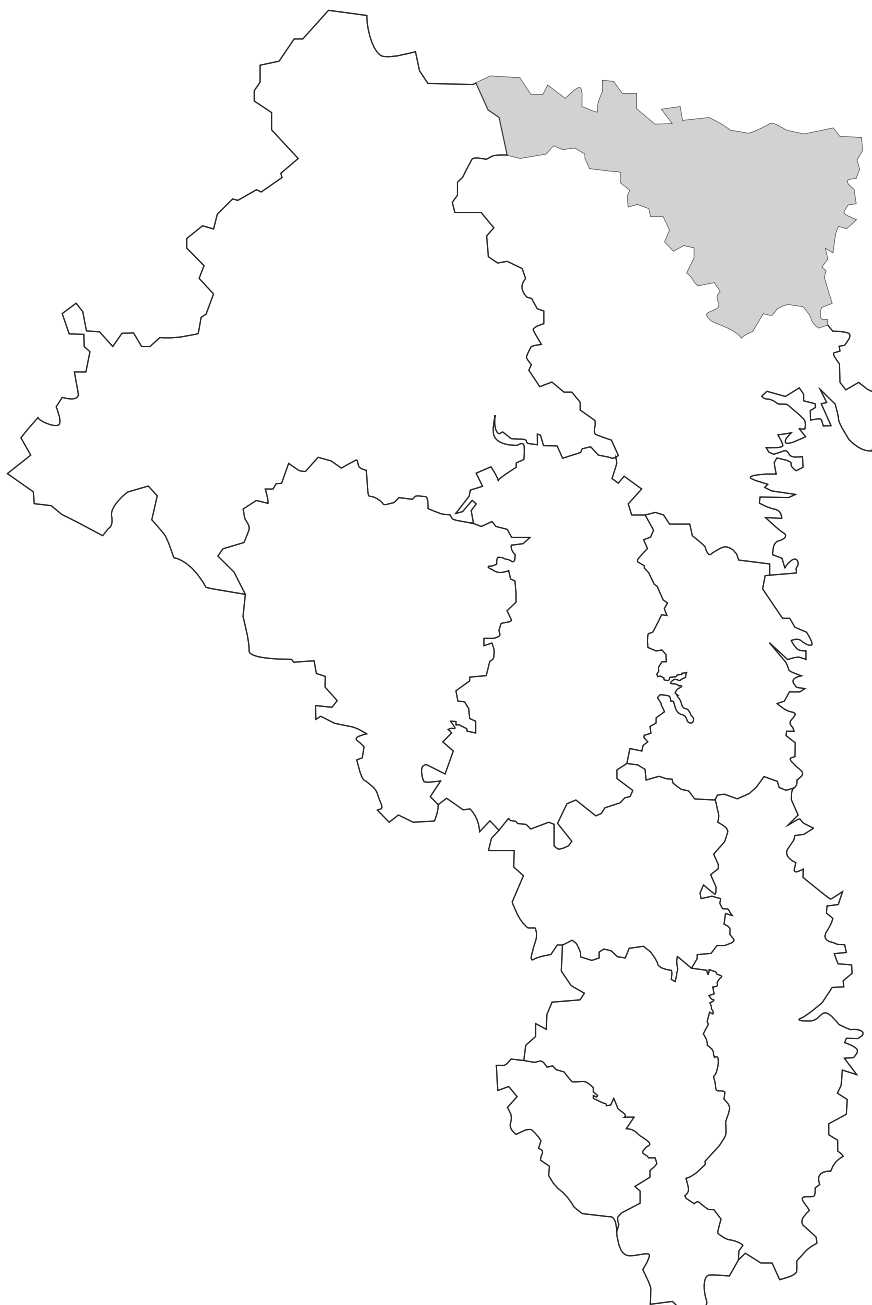

Noteringar om underlaget

Statistiken om fordonspark, drivmedelsförbrukning och körsträckor år 2017 bygger på inlämnade uppgifter från Ljusdals kommun. Uppgifterna gäller bilpoolen, Omsorgsförvaltningen, AME samt vissa kommunala bolag. Se även avsnitt *Underlag*.

Genomsnittligt koldioxidutsläpp

Nordanstigs kommun

Kommunfakta: Nordanstig

Antal invånare: 9 481 personer

Geografisk yta: 1 455,3 km² (exkl. havsyta)

Befolkningstäthet: 6,5 inv/km²

Antal kommunanställda: 975 personer

Antal personbilar per 1 000 invånare: 619 st

Laddstationer/laddboxar: 0 st

Tankställe för bensin och etanol: 2 st

Tankställe för fordonsgas/biogas: 0 st

Tankställe för vätgas: 0 st

Tankställe för biodiesel: 2 st

(Källor: se avsnitt *Underlag*)

Nordanstigs kommun

Här redovisas hur långt Nordanstigs kommun kommit i arbetet för effektiva och fossiloberoende transporter. Uppgifterna gäller år 2017 och avser kommunens förvaltningar och bolag.

Mål

Underlag från kommunen saknas beträffande mål.

Fordonsflotta

Nordanstigs kommun har en fordonspark av personbilar och lätta lastbilar som till 3 procent består av fordon som är anpassade för ett förnybart alternativ (el respektive laddhybrid). Totalt antal personbilar och lätta lastbilar uppgår till 76 st, varav merparten är dieselbilar.

Inköpt drivmedel

Av allt drivmedel som köptes in till kommunens personbilar och lätta lastbilar var 20,5 procent förnybart. Den största delen utgörs av den förnybara inblandningen i diesel.

Tjänsteresor

Uppgift om körsträckor saknas för Nordanstigs kommun år 2017.

Kollektivtrafik

I Nordanstigs kommun har 22 procent av befolkningen mindre än 500 m till ett starkt kollektivtrafikstråk, 57 procent har mindre än 500 m till ett starkt eller medelstarkt stråk och 66 procent har mindre än 500 m till ett kollektivtrafikstråk över huvudtaget. (Se karta på sidan 19.)

Cykla i tjänsten

Nordanstigs kommun har 3 st tjänstecyklar.

Fordonshantering

I kommunen finns en bilpool med 9 fordon, vilket är 12 procent av fordonsparken. Bilpoolen plus transportbussarna utgör cirka 20 procent av flottan och på dessa bilar har den ansvarige för bilpoolen överblick och kan se vad som görs i form av besiktningar, service etc. Resterande fordon tar verksamheterna själva hand om, men det planeras en ändring efter sommaren 2019 då den ansvarige för bilpoolen ska ta över alla bilarna. Detta ger bättre kontroll och möjlighet att flytta fordonen till olika verksamheter efter behov.

Nordanstigs kommun har digitala körjournaler på transportbussarna, där färdväg, tid och körda kilometer registreras.

Ekonomiavdelningen och verksamheterna har ett gemensamt ansvar för att följa kostnaderna. De verksamheter som bokar sina bilar i systemet kan se kostnad per kilometer och fordonsslag. De som inte bokar i systemet har böcker i bilarna och skriver in manuellt.

För kommunens elbil debiteras ingen kilometerkostnad utan bara en halv-/heldagskostnad.

Kostnaden för inköpet av fordonet är inbakad i kilometerkostnaden när det gäller bilpoolens bilar.

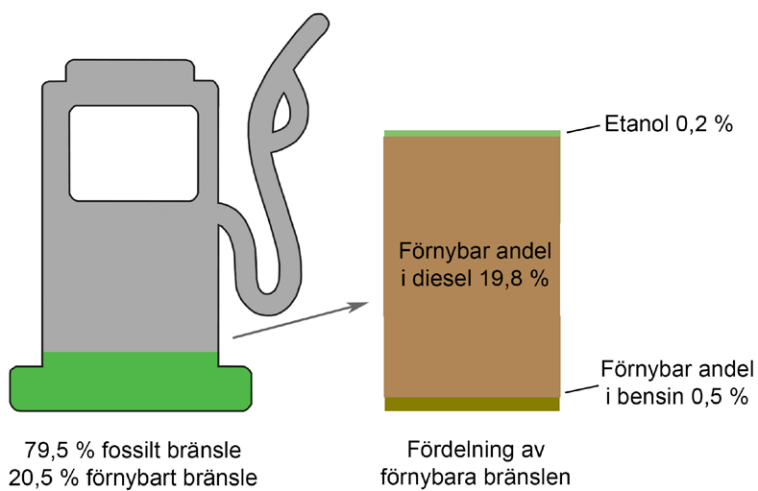
Övrigt

Under år 2017 höjdes bilpoolstaxan och antalet fordon i bilpoolen minskades.

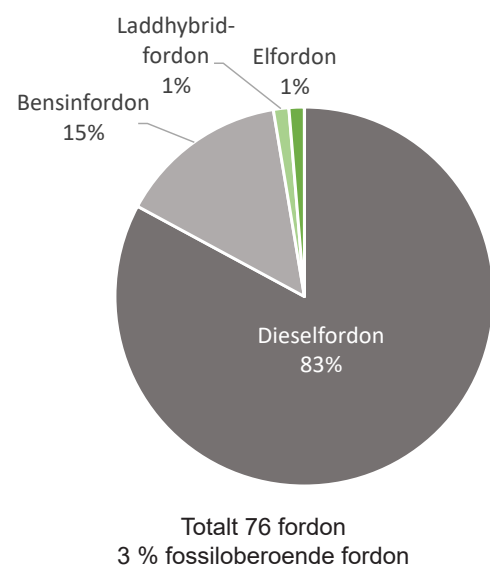
En orsak till att Nordanstigs kommun inte har så många fordon som går på förnybara bränslen är att vissa tillverkare av de befintliga fordonen inte godkänner HVO. Elbilar går inte att ha i större omfattning, då det saknas laddstolpar.

Inköpt drivmedel

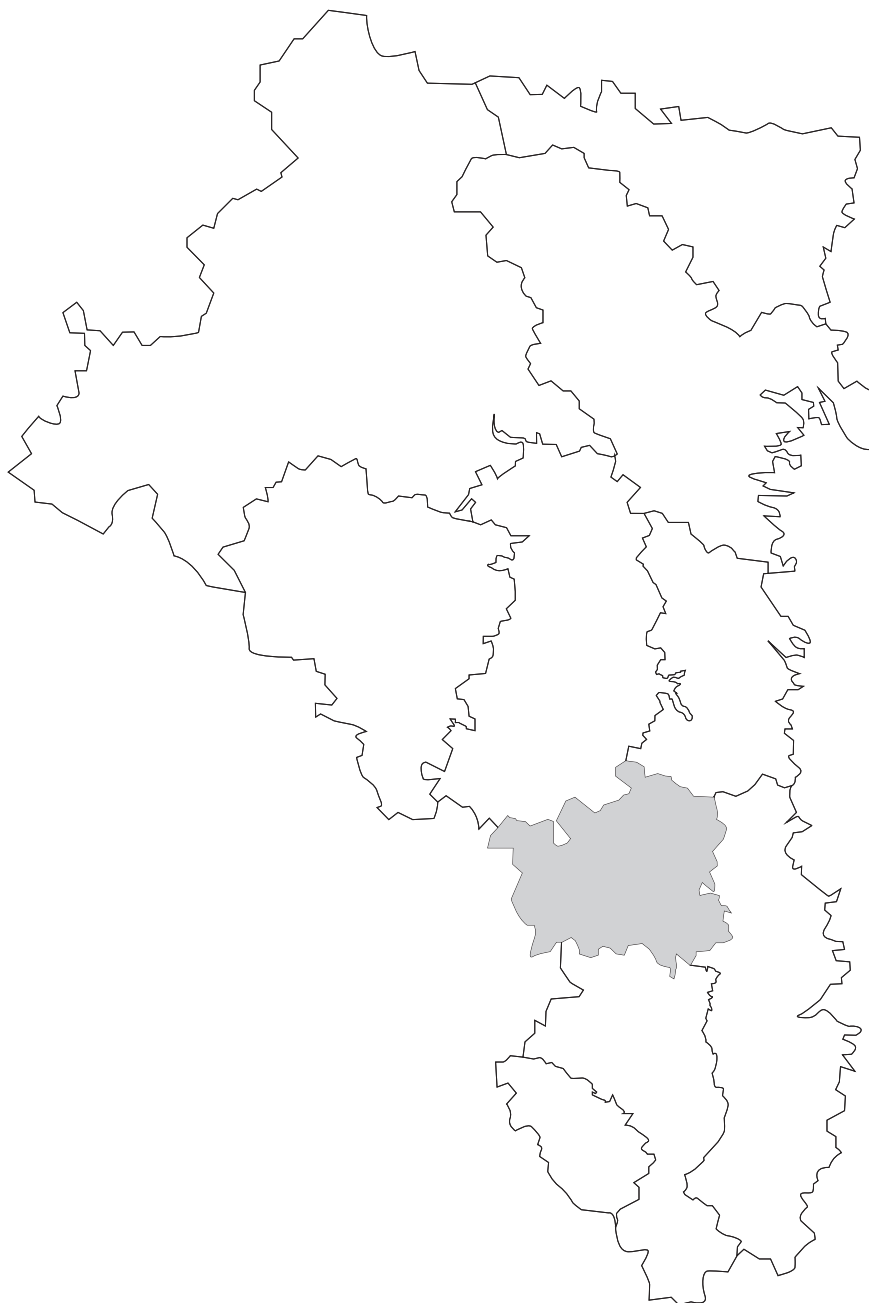

Fordonsparkens sammansättning

Noteringar om underlaget

Statistiken om fordonspark och drivmedelsförbrukning år 2017 bygger på inlämnade uppgifter från Nordanstigs kommun. Uppgifterna gäller kommunens organisation exklusive de kommunala bolagen. Se även avsnitt *Underlag*.

Ockelbo kommun

Kommunfakta 2017: Ockelbo

Antal invånare: 5 896 personer

Geografisk yta: 1 129,0 km²

Befolkningstäthet: 5,2 inv/km²

Antal kommunanställda: 566 personer

Antal personbilar per 1 000 invånare: 578 st

Laddstationer/laddboxar: 26 st

Tankställe för bensin och etanol: 1 st

Tankställe för fordonsgas/biogas: 0 st

Tankställe för vätgas: 0 st

Tankställe för biodiesel: 1 st

(Källor: se avsnitt *Underlag*)

Här redovisas hur långt Ockelbo kommun kommit i arbetet för effektiva och fossiloberoende transporter. Uppgifterna gäller år 2017 och avser kommunens förvaltningar och bolag.

Mål

Ockelbo kommun har ett Miljöprogram antaget 2013 med flera mål kopplade till transporter och fossiloberoende. Bland annat ska kollektivtrafikåkandet och cyklingen öka och kommunens personbilar ska vara miljöklassade. Bränsleförbrukningen i kommunens fordonspark ska minska.

Ockelbo kommun har antagit Fossilfritt Sveriges Transportutmaning med målar 2030.

Fordonsparken

Ockelbo kommun har en fordonspark av personbilar och lätta lastbilar som till 5 procent består av fordon som är anpassade för ett förnybart alternativ (etanol). Totalt antal personbilar och lätta lastbilar uppgår till 41 st, varav merparten är dieslbilar. År 2017 påbörjades arbete med att byta till HVO i kommunens tjänstebilar.

Inköpt drivmedel

Av allt drivmedel som köptes in till kommunens personbilar och lätta lastbilar var 24,9 procent förnybart. Den största delen utgjordes av den förnybara inblandningen i diesel.

Tjänsteresor

I genomsnitt kör de anställda 192 mil i tjänsten per år och anställd, vilket kan jämföras med genomsnittet för länet på 97 mil per år och anställd. Den genomsnittliga körsträckan per tjänstebil är 2 159 mil per år. Av de tjänsteresor som görs med bil sker 18,4 procent med privat bil.

Kollektivtrafik

I Ockelbo kommun har 8 procent av befolkningen mindre än 500 m till ett starkt kollektivtrafikstråk, 37 procent har mindre än 500 m till ett starkt eller medelstarkt stråk och 42 procent har mindre än 500 m till ett kollektivtrafikstråk över huvudtaget. (Se karta på sidan 13.)

Cykla i tjänsten

Ockelbo kommun har 7 st tjänstecyklar och har utökat antalet elcyklar under år 2017.

Fordonshantering

Uppgifter saknas om Ockelbo kommuns fordonshantering.

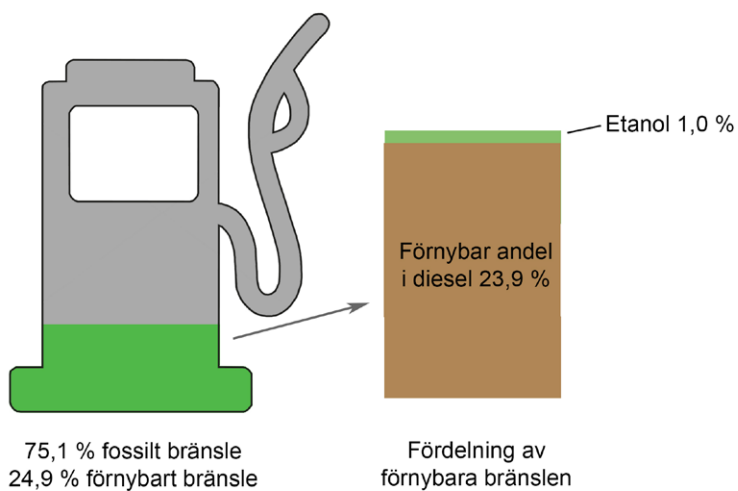
Övrigt

Ockelbo kommun deltog år 2017 i projektet Mobil samåkning. Kommunen har år 2017 vidtagit åtgärder för att öka andelen förnybara alternativ i fordonsparken. Kommunen upphandlade kommunal kollektivtrafik, vilket resulterade i att leverantören av Kuxatrafiken (skolskjutstrafik m.m.) kör på fossilfri diesel sedan hösten 2017.

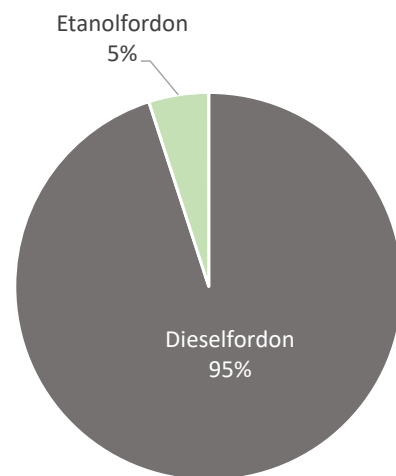
Kommunen sökte och beviljades år 2017 stöd från Klimatklivet för snabbaddare (i drift juni 2018) samt påbörjade etablering av 22kW-laddare.

Inköpt drivmedel

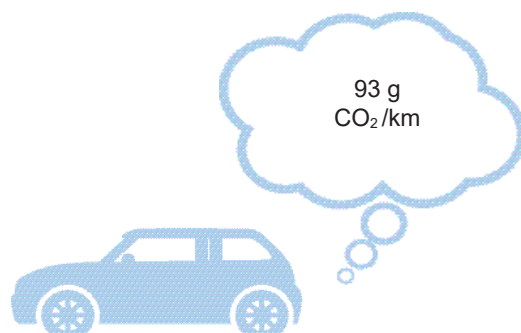

Fordonsparkens sammansättning

Totalt 41 fordon
5 % fossilberoende fordon

Genomsnittligt koldioxidutsläpp

Noteringar om underlaget

Statistiken om fordonspark, drivmedelsförbrukning och körsträckor år 2017 bygger på inlämnade uppgifter från Ockelbo kommun. Uppgifterna gäller kommunens förvaltningar samt det kommunala bolaget Ockelbogårdar. Se även avsnitt *Underlag*.

Ovanåkers kommun

Kommunfakta: Ovanåker

Antal invånare: 11 609 personer

Geografisk yta: 2017,0 km²

Befolkningstäthet: 5,8 inv/km²

Antal kommunanställda: 1 144 personer

Antal personbilar per 1 000 invånare: 603 st

Laddstationer/laddboxar: 3 st

Tankställe för bensin och etanol: 3 st

Tankställe för fordonsgas/biogas: 0 st

Tankställe för vätgas: 0 st

Tankställe för biodiesel: 0 st

(Källor: se avsnitt *Underlag*)

Här redovisas hur långt Ovanåkers kommun kommit i arbetet för effektiva och fossiloberoende transporter. Uppgifterna gäller år 2017 och avser kommunens förvaltningar samt kommunens andel i Helsing Vattens fordonspark. Övriga bolag saknas i siffrorna nedan.

Mål

I Ovanåkers Lokala miljömål 2020 finns nio mål inom området "Minskad klimatpåverkan och klokare energihushållning". Kopplat till transporter finns bland annat följande mål:

- Koldioxidutsläppen från kommunens verksamhetsrelaterade resor ska minska med 30 procent till 2020 från år 2014.
- Senast 2020 ska kommunens rese- och transportpolicy utökas för att även innehålla riktlinjer för mötesplanering/resfria möten. Policyn ska implementeras.
- Förutom bränsle till transporter är Ovanåkers kommuns verksamhet helt fossilbränslefri år 2020.

I Överenskommelser kring åtgärdsarbete för miljömål och klimatanpassning har man två åtaganden kopplade till transporter:

- Utvärdera de nya pendlarparkeringarna. Fortsätta bedriva cykelsatsningar.
- Se över den egna rese- och transportpolicyn för att denna även ska inkludera möten och val av mötesplats.

Fordonsparken

Ovanåkers kommun har en fordonspark av personbilar och lätta lastbilar som till 33 procent består av fordon som är anpassade för ett förnybart alternativ (el och etanol). Totalt antal personbilar och lätta lastbilar uppgår till 85 st, varav cirka två tredjedelar är dieselbilar.

Inköpt drivmedel

Av allt drivmedel som köptes in till kommunens fordon var 18,5 procent förnybart. Den största delen utgjordes av den förnybara inblandningen i diesel.

Tjänsteresor

I genomsnitt kör de anställda 165 mil i tjänsten per år och anställd, vilket kan jämföras med genomsnittet för länet på 97 mil per år och anställd. Den genomsnittliga körsträckan per tjänstebil är 1 844 mil per år. Av de tjänsteresor som görs med bil sker 17,1 procent med privat bil.

Kollektivtrafik

I Ovanåkers kommun har 45 procent av befolkningen mindre än 500 m till ett starkt kollektivtrafikstråk, 45 procent har mindre än 500 m till ett starkt eller medelstarkt stråk och 67 procent har mindre än 500 m till ett kollektivtrafikstråk över huvudtaget. (Se karta på sidan 19.)

Cykla i tjänsten

Ovanåkers kommun har 2 st tjänstecyklar.

Fordonshantering

Ovanåkers kommun har en bilpool bestående av totalt 7 bilar. Resterande fordon hanteras av verksamheterna. Bilpoolen sköts av en därför utsedd medarbetare medan ansvaret för verksamhetsbilarna åvilar fordonsansvariga på respektive förvaltning/enhet.

För bilpoolens bilar registreras uppgifter om datum och tid, färdväg, mätarställning vid återkomst via ett formulär på kommunens webb.

Ekonomisk uppföljning sker genom att varje fordon i bilpoolen har ett objekt. Verksamheterna står alltid för hela kostnaden, inköp och drift. Bilpoolen ansvarar för inköp och drift.

Övrigt

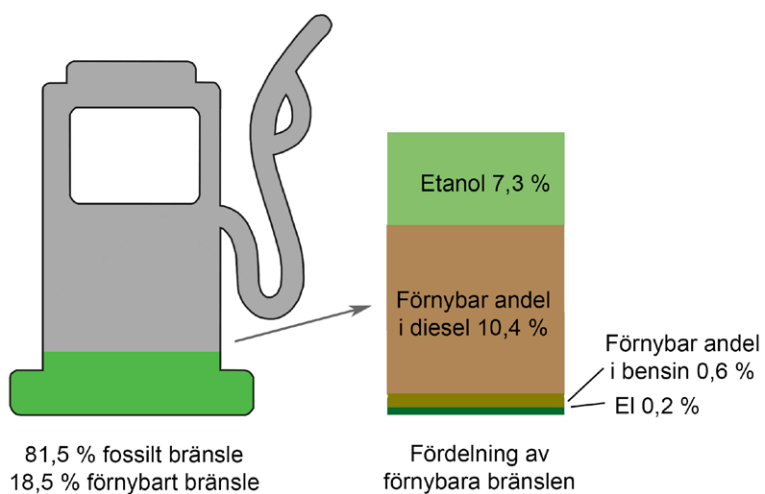
En ny resepolicy antogs år 2017. I den finns följande prioriteringslista: 1. Resfria möten 2. Gå eller cykla 3. Res kollektivt 4. Bilpoolen 5. Egen bil. Det anordnades en Skypekurs i ett försök att öka andelen resfria möten.

Ett testområde finns för ruttoptimering av sopbilar och postbilar.

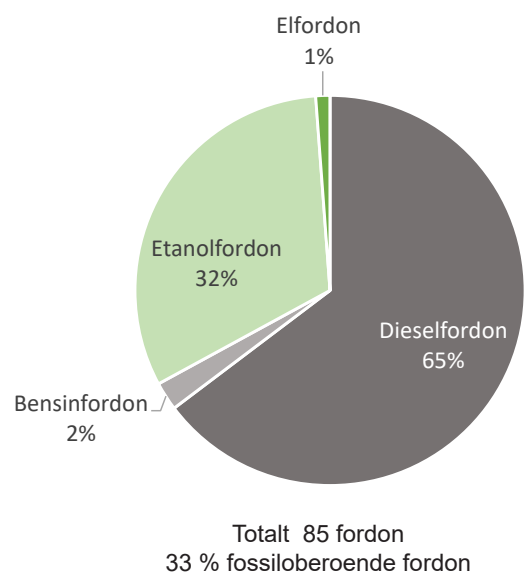
Arbetet med att införa fler laddboxar till bilpoolen startades år 2017 och fortsatte under 2018.

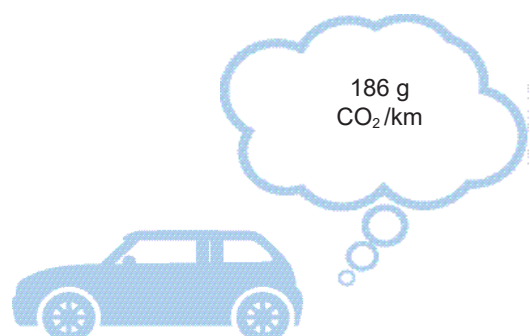
Inköpt drivmedel

Fordonsparkens sammansättning

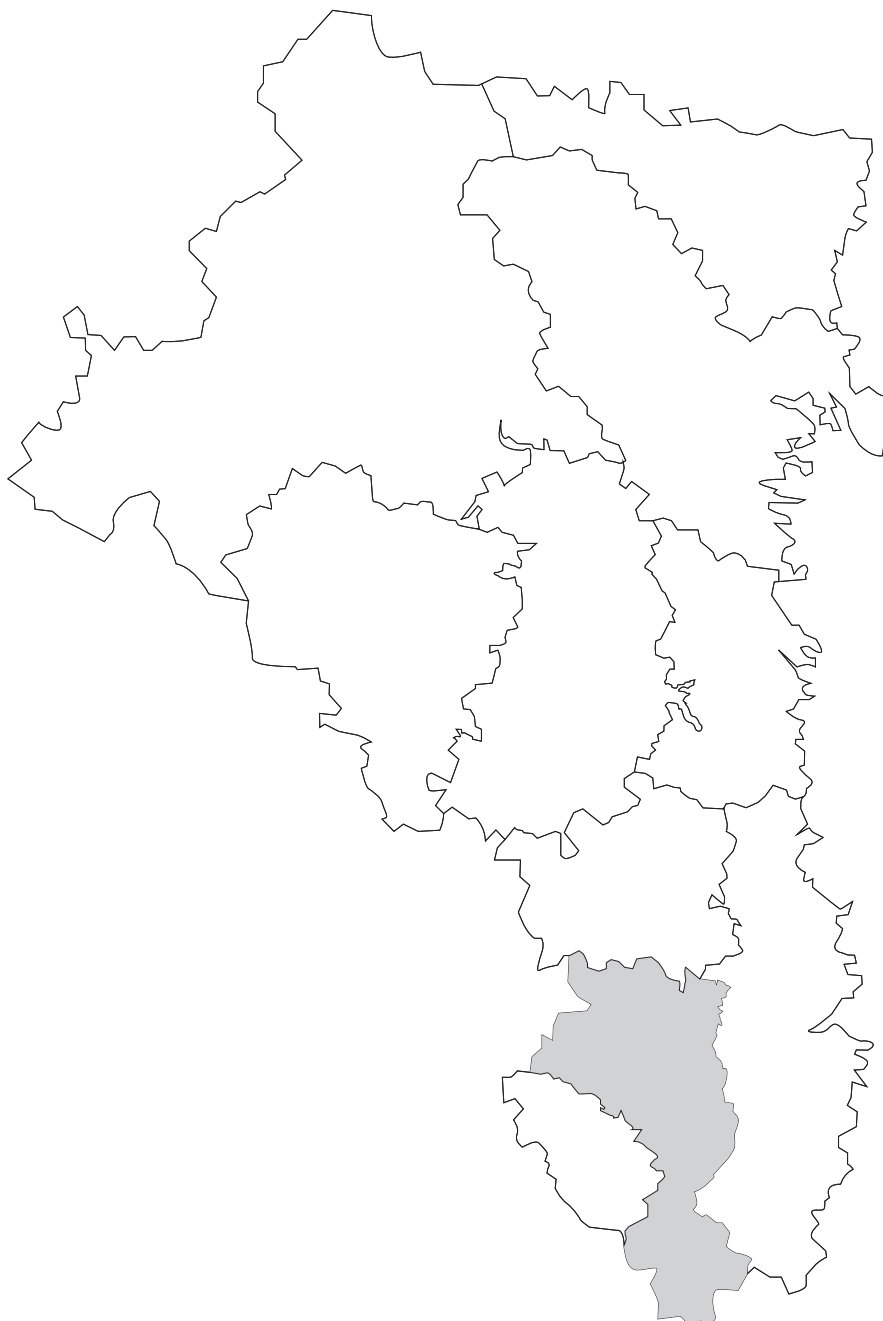

Genomsnittligt koldioxidutsläpp

Noteringar om underlaget

Statistiken om fordonspark, drivmedelsförbrukning och körsträckor år 2017 bygger på inlämnade uppgifter från Ovanåkers kommun och Helsingfors Vatten. Uppgifterna gäller kommunens förvaltningar samt 40 % av Helsingfors Vattens fordon. Se även avsnitt *Underlag*.

Sandvikens kommun

Kommunfakta: Sandviken

Antal invånare: 39 259 personer

Geografisk yta: 1 297 km²

Befolkningstäthet: 30,3 inv/km²

Antal kommunanställda: 3 366 personer st

Antal personbilar per 1 000 invånare: 544 st

Laddstationer/laddboxar: 37 st

Tankställe för bensin och etanol: 7 st

Tankställe för fordonsgas/biogas: 0 st

Tankställe för vätgas: 1 st

Tankställe för biodiesel: 0 st

(Källor: se avsnitt *Underlag*)

Sandvikens kommun

Här redovisas hur långt Sandvikens kommun kommit i arbetet för effektiva och fossiloberoende transporter. Uppgifterna gäller år 2017 och avser kommunens förvaltningar och bolag.

Mål

Sandvikens kommun har tillsammans med Hofors kommun och Ockelbo kommun tagit fram en förstudie för ett gemensamt miljöstrategiskt program.

Sandvikens kommuns ambition är att närma sig målet om koldioxidneutralitet år 2030, bland annat genom att fler cykelvägar byggs inom kommunen och att investeringar i förnyelsebar energi sker. Kommunen arbetar för ett klimatneutralt samhälle.

Kommunen har målet att öka andelen fossiloberoende fordon i kommunens bilpool och att minska användningen av fossila bränslen. Kommunen arbetar även med att öka cyklingen. Bland annat har en cykelplan tagits fram.

Sandvikens kommun har antagit Fossilfritt Sveriges Transportutmaning med målar 2030.

Fordonsparken

Sandvikens kommun har en fordonspark av personbilar och lätta lastbilar som till 11 procent består av fordon som är anpassade för ett förnybart alternativ (el, etanol och vätgas). Dieslbilar dominerar i fordonsparken. Totalt antal personbilar och lätta lastbilar uppgår till 287 st och det finns dessutom 11 tunga fordon.

Inköpt drivmedel

Av allt drivmedel som köptes in till kommunens personbilar och lätta lastbilar var 8,6 procent förnybart. Den största delen utgjordes av den förnybara inblandningen i diesel.

Tjänsteresor

I genomsnitt kör de anställda 68 mil i tjänsten per år och anställd, vilket kan jämföras med genomsnittet för länet på 97 mil per år och anställd. Den genomsnittliga körsträckan per tjänstebil är 1 016 mil per år. Av de tjänsteresor som görs med bil sker 2,6 procent med privat bil.

Kollektivtrafik

I Sandvikens kommun har 62 procent av befolkningen mindre än 500 m till ett starkt kollektivtrafikstråk. 85 procent har

mindre än 500 m till ett starkt eller medelstarkt stråk och 85 procent har mindre än 500 m till ett kollektivtrafikstråk över huvudtaget. (Se karta sidan 19.)

Cykla i tjänsten

Sandvikens kommun har 7 st tjänstecyklar.

Fordonshantering

Sandvikens kommun har en centraliserad fordonshantering gällande kommunens fordon. En logistikansvarig ansvarar för bilpoolen med bland annat upphandling av fordon, körjournaler, skadeanmälningar, tankkortshantering, bokning av besiktning med mera. Verksamheterna ansvarar för drift och underhåll.

Sandvikens kommun har cirka 170 st fordon i bilpoolen. De kommunala bolagen Sandviken Energi AB, Sandvikenhus AB, Högbo Bruk AB ansvarar själva för sina fordon, cirka 100 st.

Kommunen har skapat en portal som beskriver vilket transportmedel som bör prioriteras beroende på vilken typ av resa som ska utföras. Digitala körjournaler som registrerar körsträcka och färdväg finns i fordonen.

Via statistik på drivmedelsinköp går det att följa upp drivmedelsförbrukningen per fordon. I övrigt följs kostnaderna upp totalt, inte per fordon.

Verksamheterna betalar sina egna drivmedelskostnader, oavsett om det är ett fossilt bränsle eller förnybart. Verksamheterna betalar en månadskostnad för fordonet, där vissa fasta utgifter och investeringskostnader ingår. De stora utgifterna är leasinghyran för fordonet.

Övrigt

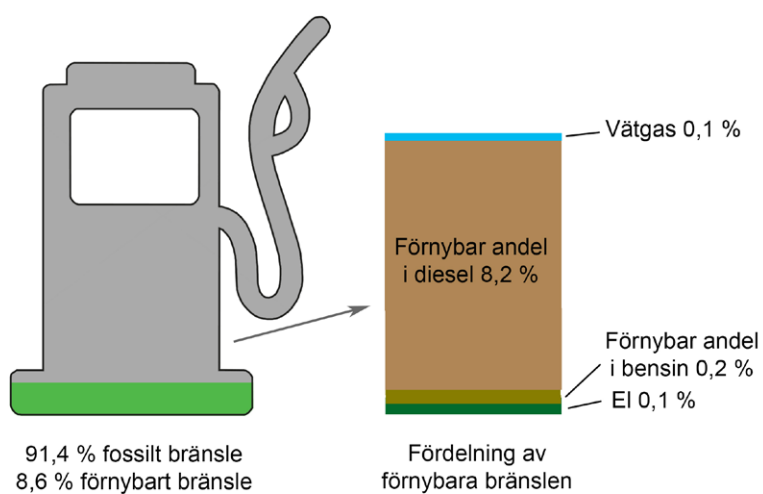
Under 2017 togs en reserutin fram som infogades i en reseguide. Reseguiden hjälper kommunens medarbetare att välja mellan olika transporter samt tydliggör vilken miljöpåverkan olika transporter har.

Tankstation för vätgas uppfördes år 2017 i samarbete med AGA och Sandvik AB. Kommunens vätgasbil stripades (förseddes med dekaler) för att synliggöra att det var en utsläppsfri vätgasbil samt att den ingick i konceptet "Sandviken Pure Power".

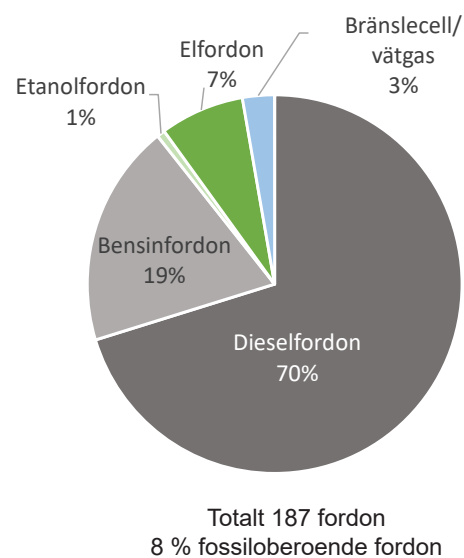
Under 2017 var möjligheterna att tanka med alternativa drivmedel mycket små i Sandviken. HVO fanns inte tillgängligt och det fanns bara två etanolbilar (flexifuel) i fordonsparken. Alla fordon kunde därför bara tankas med en typ av bränsle.

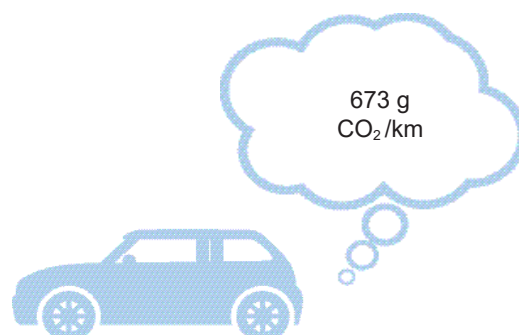
Inköpt drivmedel

Fordonsparkens sammansättning

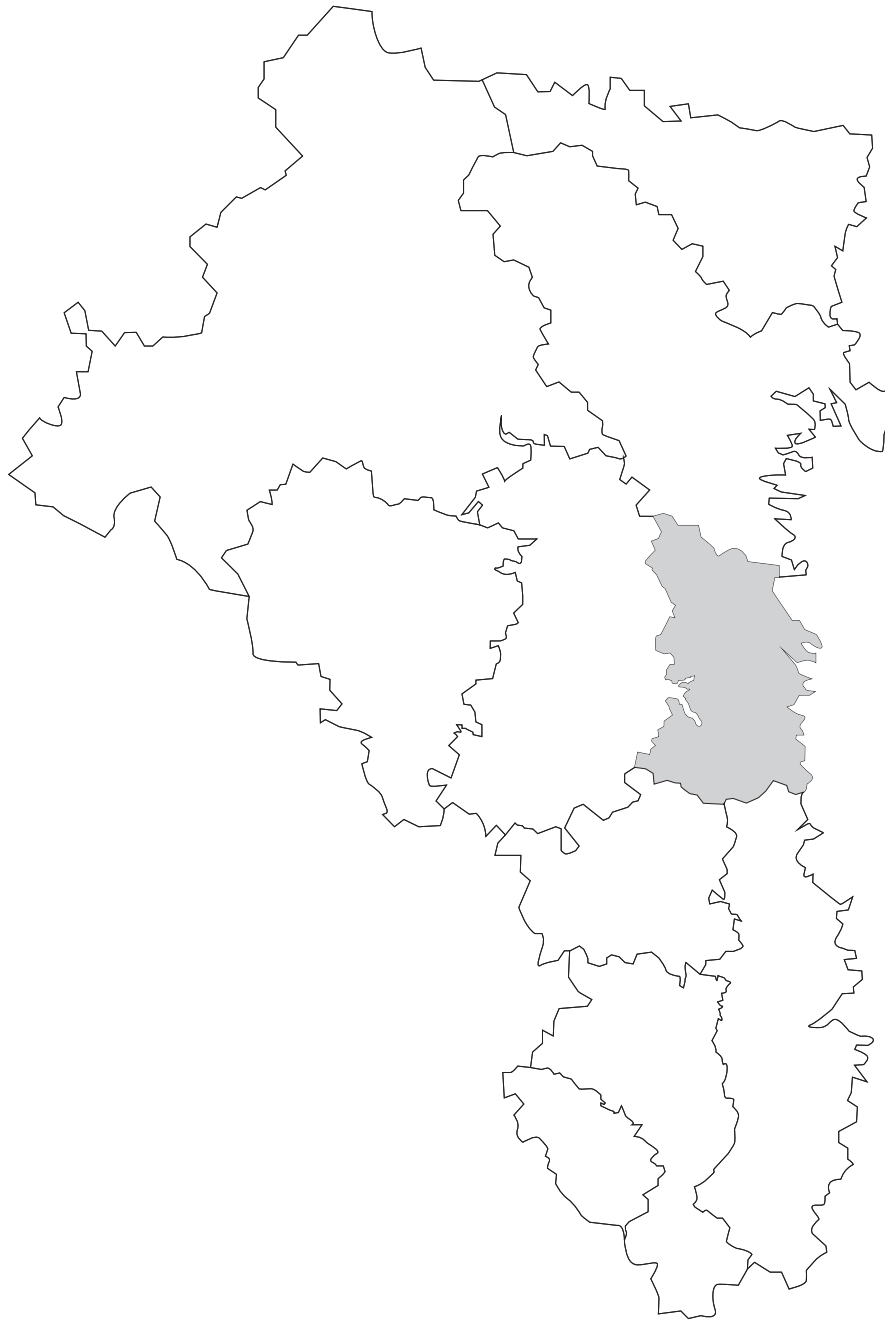

Genomsnittligt koldioxidutsläpp

Noteringar om underlaget

Statistiken om fordonspark, drivmedelsförbrukning och körsträckor år 2017 bygger på inlämnade uppgifter från Sandvikens kommun, Sandvikenhus, Göransson Arena samt Sandviken Energi. Se även avsnitt *Underlag*.

Söderhamns kommun

Kommunfakta: Söderhamn

Antal invånare: 25 782 personer

Geografisk yta: 1 171,8 km² (exkl. havsyta)

Befolkningstäthet: 22,0 inv/km²

Antal kommunanställda: 3 112 personer

Antal personbilar per 1 000 invånare: 564 st

Laddstationer/laddboxar: 4 st

Tankställe för bensin och etanol: 6 st

Tankställe för fordonsgas/biogas: 0 st

Tankställe för vätgas: 0 st

Tankställe för biodiesel: 1 st

(Källor: se avsnitt *Underlag*)

Här redovisas hur långt Söderhamns kommun kommit i arbetet för effektiva och fossiloberoende transporter. Uppgifterna gäller år 2017 och avser kommunens förvaltningar och bolag.

Mål

I Energi- och klimatstrategi med handlingsplan finns mål för att energianvändningen för transporter ska minska med 11 procent, vilket innebär en reduktion på cirka 270 MWh till år 2020. Aktiviteter kopplade till detta är:

- Utveckla bilpoolsystemet genom att ersätta gamla fordon med effektivare och bränslesnålare fordon
- Sparsam körning
- Öka andelen tjänsteresor med kollektivtrafiken
- Öka cyklandet i tjänsten
- Marknadsföring av telefonmöten och videokonferenser

Det finns ett beslut om prioritetsordning av drivmedel till bilpoolens bilar, där förnyelsebart drivmedel används i första hand.

Fordonsparken

Söderhamns kommun har en fordonspark av personbilar och lätta lastbilar som till 18 procent består av fordon som är anpassade för ett förnybart alternativ (etanol, laddhybrid och el). Diesalbilar är den biltyp som dominerar i fordonsparken. Totalt antal personbilar och lätta lastbilar uppgår till 273 st.

Inköpt drivmedel

Av det drivmedel som köptes in till kommunens personbilar och lätta lastbilar var 21,0 procent förnybart. Den största delen utgjordes av den förnybara inblandningen i diesel.

Tjänsteresor

I genomsnitt kör de anställda 107 mil i tjänsten per år och anställd, vilket kan jämföras med genomsnittet för länet på 97 mil per år och anställd. Den genomsnittliga körsträckan per tjänstebil är 1 217 mil per år. Det finns inga uppgifter om tjänsteresor som görs med privat bil.

Kollektivtrafik

I Söderhamns kommun har 66 procent av befolkningen mindre än 500 m till ett starkt kollektivtrafikstråk, 83 procent har mindre än 500 m till ett starkt eller medelstarkt stråk och 87 procent har mindre än 500 m till ett kollektivtrafikstråk över huvudtaget. (Se karta på sidan 19.)

Cykla i tjänsten

Söderhamns kommun har 5 st tjänstecyklar.

Fordonshantering

Söderhamns kommuns bilpool administrerar verksamhetsbilar och bokningsbara bilar, med endast ett fåtal tyngre fordon. De tunga fordonen administreras i huvudsak av tekniska avdelningen och Söderhamn Nära.

Bilpoolen är operativt ansvarig för kommunens i dag 238 bilar som används i kommunala verksamheter och omfattar personbilar, lätta lastbilar och minibussar. Bilpoolen ansvarar även för 21 bokningsbara fordon där kommunanställda kan boka bilar via ett bokningssystem. Ett webbaserat bokningssystem är under införande, där den som bokar får förslag på alternativa res sätt. Bilpoolen har även investerat i "GPS-puckar" för att kunna skapa faktureringsunderlag via bokningssystemet. Idag sker detta manuellt varje månad men driftsättning av det nya systemet pågår och det förväntas vara igång under våren 2019.

Kommunen har en resepolicy som anger att resfria möten eller kollektiva färdmedel gäller i första hand. I andra hand ska bil i tjänsten bokas via bilpoolen, där även elcykel eller företagskort X-trafikkort kan bokas. I tredje hand används hyrbil med avtalspart.

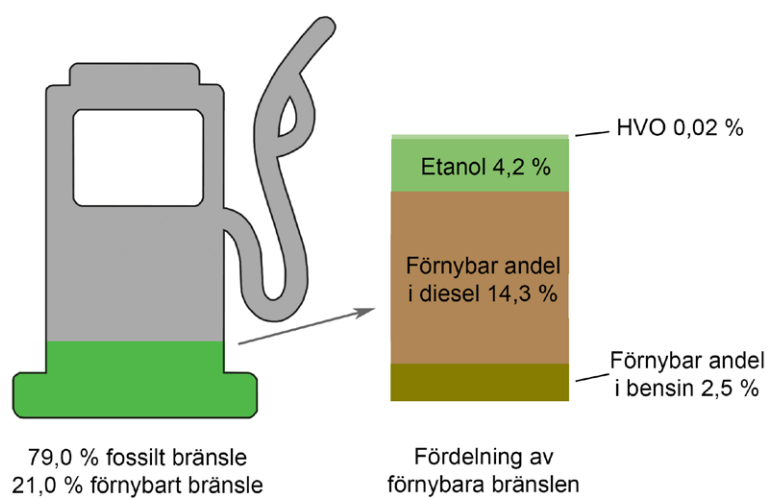
I finansieringsmodellen för verksamhetsbilar står varje verksamhet för sina egna kostnader för leasing, skatt och försäkring. Milkostnaden är lägre för elbil och el-hybrid än för bilar med fossilbränsle. Bilpoolen står för bränslekostnad, service, besiktning, däckbyten och vissa reparationer.

Övrigt

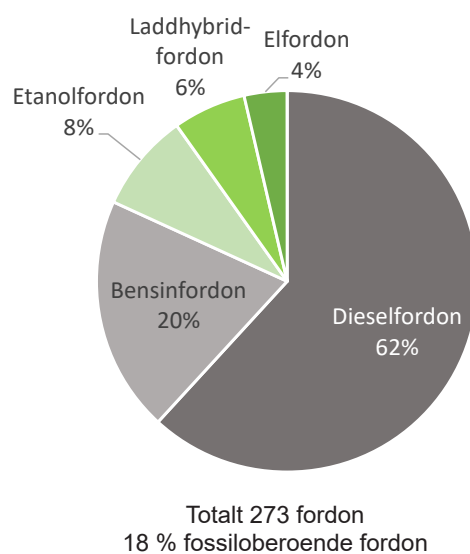
Söderhamns kommun har under 2017 bytt ut många bilar. Det har främst tillkommit diesalbilar som kan köras på HVO. Även nya hybridbilar har inköpts.

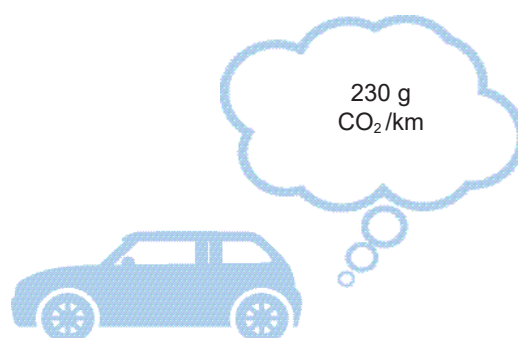
Inköpt drivmedel

Fordonsparkens sammansättning

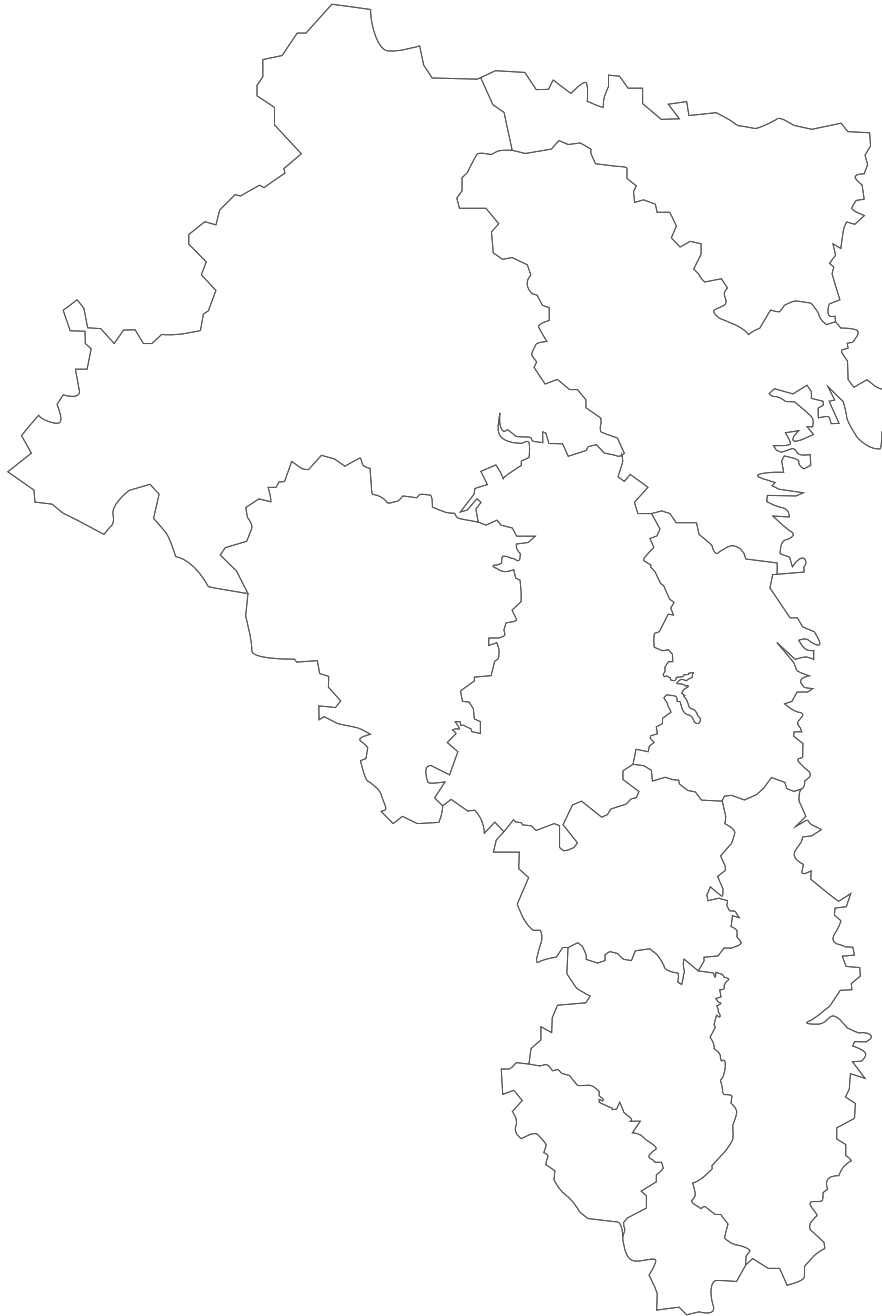

Genomsnittligt koldioxidutsläpp

Noteringar om underlaget

Statistiken om fordonspark, drivmedelsförbrukning och körsträckor år 2017 bygger på inlämnade uppgifter från Söderhamns kommun. Uppgifterna gäller kommunens förvaltningar och vissa kommunala bolag. Se även avsnitt *Underlag*.

Region Gävleborg

Regionfakta: Gävleborg

Antal invånare: 285 637 personer

Geografisk yta: 19 629,6 km² (exkl. havsyta)

Befolkningstäthet: 14,6 inv/km²

Antal anställda: 6 180 personer

(Källor: se avsnitt *Underlag*)

Det här uppslaget visar hur långt Region Gävleborg kommit i arbetet för effektiva och fossiloberoende transporter. Uppgifterna gäller år 2017.

Mål

Region Gävleborg har en miljöpolicy och ett miljöprogram (2017-2019).

I miljöprogrammet är ett av områdena Möten och transporter. För att minska miljöpåverkan från transporter behövs åtgärder från samtliga samhällsnivåer. På lång sikt ska Region Gävleborg bli klimatneutrala och fossiloberoende och behöver därför minska koldioxidutsläppen från resor och transporter. Med ny teknik kan många möten och andra arbeten utföras på distans.

Miljömål:

- Minska koldioxidutsläppen från resor med bil (i tjänsten)
- Större andel resor sker med kollektivtrafik
- Ökad andel förnybara drivmedel och minskad energiåtgång

Region Gävleborg har antagit Fossilfritt Sveriges Transportutmaning med målår 2025.

Fordonsparken

Region Gävleborg har en fordonspark av personbilar och lätta lastbilar som till 21 procent består av fordon som är anpassade för ett förnybart alternativ (el, laddhybrid, gas och etanol). Dieselbilar dominerar i fordonsparken. Totalt antal personbilar och lätta lastbilar uppgår till 189 st. Det finns dessutom 18 förhållsbilar och 37 st ambulanser.

Inköpt drivmedel

Av det drivmedel som köptes in till regionens fordon (exklusive ambulanserna) var 20,5 procent förnybart. Den största delen utgjordes av den förnybara inblandningen i diesel.

Tjänsteresor

I genomsnitt kör de anställda 67 mil per år i tjänsten, vilket kan jämföras med genomsnittet för länet på 97 mil per år och anställd. Den genomsnittliga körsträckan per tjänstebil är 1 833 mil per år. Av de tjänsteresor som görs med bil sker 20,3 procent med privat bil. (I samtliga dessa uppgifter är körningen med ambulanserna inte inräknade.)

Cykla i tjänsten

Det finns tjänstecyklar vid flertalet arbetsplatser. Dessa hanteras av verksamheten själv.

Fordonshantering

I Region Gävleborg finns tjänstebilar till förfogande för tjänsteuppdrag – långtidshyrda bilar. Bilarna hanteras av respektive verksamhet. Därutöver har regionen avtal för korttidshyrda bilar. Bokning av korttidshyrda fordon görs via intranätet och fordonen levereras till Region Gävleborgs parkeringar.

Regionen har en rutin för möten och resor i tjänsten. Inför varje möte och resa ska den mest hållbara mötes- och reseformen väljas. I rutinen finns stöd för val av resesätt.

Sedan 2014 arbetar Region Gävleborg med en intern klimatkompensation. Detta innebär att vid resor med bil (korttidshyrd, långtidshyrd, egen bil i tjänsten) eller flyg i tjänsten läggs det på en extra kostnad. Pengarna används sedan till åtgärder som syftar till att öka hållbart resande inom den egna verksamheten. Bland annat används klimatkompensationen till att sponsra tjänsteresor med X-trafiks Företagskort med 50 %.

Övrigt

Regionen har beviljats stöd från Klimatklivet för uppförande av 24 st laddboxar. Medfinansieringen har möjliggjort införandet av elbilar i regionens verksamheter.

Regionen har investerat i cykelfrämjande åtgärder kopplat till Region Gävleborgs fastigheter, såsom cykelställ, cykelpumpar och cykelbarometrar.

Utbildning i sparsam och säker körning för medarbetare har erbjudits.

Regionen anordnar sedan år 2010 utmaningen Vintercyklisten för medarbetare. Syftet är att uppmuntra fler att välja cykeln även under vinterhalvåret.

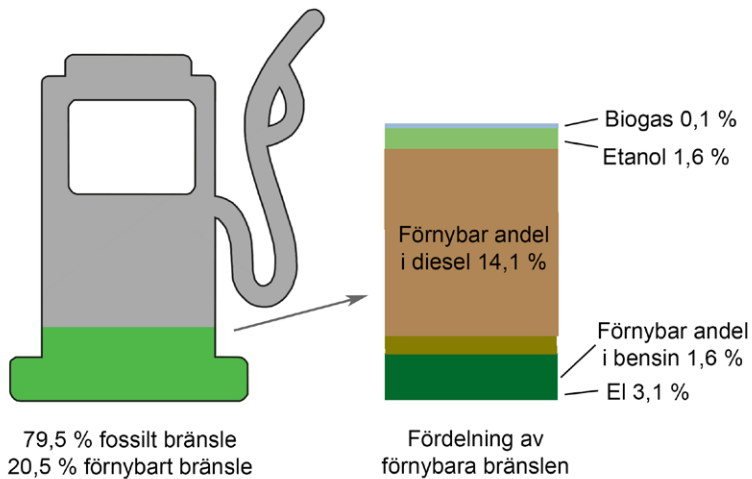
Informationsspridning av rutin för möten och resor i tjänsten, sker via framtagna film "Res smart".

Regionen vill motivera och stimulera personal till ett mer hållbart resande. Under 2018 beviljades regionen medel från Energimyndigheten för ett projekt som syftar till att öka användningen av resfria möten.

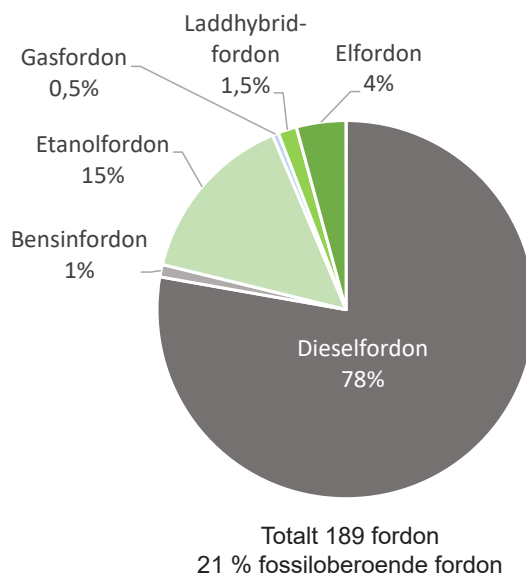
I och med nytt avtal för långtidshyrda fordon kan nya dieselbilar efter december 2018 tankas med HVO.

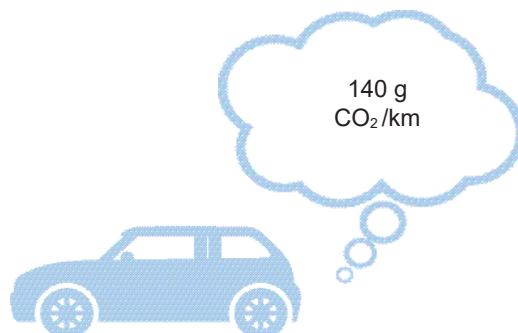
Inköpt drivmedel

Fordonsparkens sammansättning

Genomsnittligt koldioxidutsläpp

Noteringar om underlaget

Statistiken om fordonspark, drivmedelsförbrukning och körsträckor år 2017 bygger på inlämnade uppgifter från Region Gävleborg. Se även avsnitt *Underlag*

Underlag

Kapitlet Gävleborgs län

2030-sekretariatet. Nationella sekretariatet för uppföljning av arbetet med fossiloberoende fordonsflotta 2030. <https://2030-sekretariatet.se/>

Biodriv Mitt, <http://biodrivmitt.se/tanka-och-ladda-fossilfritt>

Energimyndigheten. Drivmedel 2017 redovisning av uppgifter enligt drivmedelslagen och hållbarhetslagen. ER 2018:17 reviderad upplaga.

GreenDrive Region. Sammanställning enkät "Hållbara transporter i Gävleborgs län maj 2018".

Gröna bilister. <http://www.gronabilister.se/>

Landstinget Gävleborg. Regionalt Trafikförsörjningsprogram för Gävleborgs län. 2013-2015 med utblick mot 2025.

Länsstyrelsen. Regional utveckling och samverkan i miljömålssystemet, RUS. Körsträcka per bil och körsträcka per person. <http://extra.lansstyrelsen.se/rus/Sv/statistik-och-data/korstrackor-och-bransleforbrukning/Pages/default.aspx>

Miljöbarometern. Indikatorer för fossiloberoende transporter 2030. <http://2030.miljobarometern.se>.

Miljöfordon Sverige. Statistik över antalet fordon per drivmedelstyp i Gävleborgs län 2015-2018.

SCB. Statistikdatabasen. Leveranser av bränsle (volym).

Trafikanalys (Trafalys). Statistik över fordonsflottans utveckling – delredovisning av regeringsuppdrag. Rapport 2016:13.

Kapitlet Kommunerna och Region Gävleborg

Den kommunvisa statistiken är från år 2017 och bygger på underlag som är framtagna och inrapporterade av respektive kommun. Körsträckorna som rapporterats in kan vara baserade på avläsningar i bilarna, utdrag från digitala körjournaler, beräknade utifrån drivmedelsanvändning och bilarnas drivmedelsförbrukning eller underlag från besiktning av fordon.

Kommunerna har olika rutiner för att ta fram statistik, vilket gör att datakvalitet och beräkningar skiljer sig åt. Kommunernas respektive värden är därför inte alltid direkt jämförbara med varandra. För flera av kommunerna finns dessutom vissa luckor i statistiken, vilket kan göra att beräknade värden för t.ex. CO₂-utsläpp inte stämmer. Statistiken kommer att förbättras under kommande år, genom att de flesta kommunerna arbetar alltmer med fordonscentralisering samt digitala körjournaler.

Den förnybara andelen drivmedel är beräknad baserat på de olika drivmedlens energiinnehåll. I det fall underlag kring

andelen förnybar inblandning i bensin och diesel inte har kunnat fastställas från drivmedelsleverantörerna har det nationella genomsnittet för respektive drivmedel 2017 använts. CO₂-utsläpp är beräknat ur ett livscykelperspektiv baserat på Energimyndigheten 2017 och tillverkarnas uppgivna siffror för olika drivmedel.

Källor till uppgifter i faktarutorna för respektive kommun

Antal invånare: SCB

Geografisk yta: SCB

Befolkningstäthet: uträknat med hjälp av ovanstående

Antal kommunanställda: uppgift från respektive kommun

Antal bilar per 1 000 invånare: uträknat med hjälp av ovanstående uppgifter.

Tankställen för olika drivmedel: enkät Green Drive Region samt Biodriv Mitt

Layout och upplägg

Biogas Öst med Biodriv Öst. Transporter i Östra Mellansverige 2016. Utgångsläget i projektet Fossilfritt 2030: Fossilfria och effektiva transporter i Östra Mellansverige. Version 180319.

Externa bildkällor

Tre av indikatorerna som presenteras för respektive kommun har illustrerats med bilder från externa källor:

Tankebubbla: created by Harryarts/FreePik – www.freepik.com

Bränslepump: icon made by FreePik from www.flaticon.com

Bil: icon made by FreePik from www.flaticon.com

Foton

Region Gävleborg: omslag, sid 4, 7, 29, 32, 38, 41, 53, 56, 59

Hofors kommun: sid 35

Nordanstigs kommun, Ulf Borin: sid 44

Ockelbo kommun: sid 47

Ovanåkers kommun: sid 50

Transporter i Gävleborgs län 2017

Utgångsläget Fossilfritt Gävleborg 2030

Framtagen av Region Gävleborg april 2019